

Έκθεση δραστηριοτήτων 2010

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Περιεχόμενα

Μήνυμα του Προέδρου	σελ. 4
Αποστολή του ΣΜΕ	σελ. 6
Εξορυκτική βιομηχανία σήμερα	σελ. 8
Εταιρείες - Μέλη ΣΜΕ & καλές πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης	σελ. 10
Δραστηριότητες του ΣΜΕ	σελ. 18
Προϊόντα των Επιχειρήσεων - Μελών	σελ. 38
Στοιχεία Παραγωγών - Πωλήσεων - Εξαγωγών	σελ. 46
Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΜΕ	σελ. 50

Μήνυμα του προέδρου

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το 2010 αποτελεί μία πολύ σημαντική, αρνητική χρονιά στην ιστορία της χώρας. Τα χρόνια προβλήματα και οι πάσης φύσεως παθολογικές οδήγησαν την Ελλάδα στα όρια της χρεοκοπίας. Από την περσινή άνοιξη, που η χώρα εντάχθηκε στο μηχανισμό διάσωσης, βρισκόμαστε σε μία φάση διαρκών ανατροπών. Και ενώ επιχειρούνται ορισμένες βαθιές τομές, που αποσκοπούν να διορθωθούν συστηματικές παθολογίες, τα αναγκαστικά μέτρα που ελήφθησαν για να τιθασευτούν τα τεράστια δημοσιονομικά ελλείμματα και το δημόσιο χρέος, οδήγησαν την οικονομία σε βαθιά ύφεση.

Η ύφεση του 2010, που ξεκίνησε το 2009 και συνεχίζεται και φέτος, αφήνει ήδη βαθιά σημάδια μείωσης της ενεργούς ζήτησης, κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας, και δημιουργεί κλίμα απαισιοδοξίας. Μία απαισιοδοξία που ενισχύεται από τα σοβαρά προβλήματα χρηματοδότησης και

ρευστότητας της οικονομίας, και απουσία συνθηκών δημιουργίας επενδύσεων και ανάπτυξης.

Από την άλλη πλευρά, η Ευρωπαϊκή και γενικά η παγκόσμια οικονομία επιτάχυνε τους ρυθμούς ανάπτυξης της σε σχέση με το σχετικά χαμηλότερο ποσοστό του 2009. Η επιτάχυνση του παγκόσμιου ρυθμού ανάπτυξης είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση της παγκόσμιας ζήτησης σε α' ύλεις και τη βελτίωση των τιμών τους.

Ο συνδυασμός των ανωτέρω δύο συνθηκών, ύφεση στο εσωτερικό, ανάπτυξη στις αγορές εξωτερικού, είχε σαν αποτέλεσμα οι εξαγωγικές δραστηριότητες των εταιρειών-μελών του Συνδέσμου μας, σε α' ύλεις και μεταλλεύματα να παρουσιάσουν σημαντική αύξηση, επιστρέφοντας στα προ της διεθνούς κρίσης του φθινοπώρου του 2008 επίπεδα, ενώ οι δραστηριότητες που απευθύνονται στην εγχώρια αγορά, να εμφανίσουν πολύ σημαντική κάμψη.

Οι προοπτικές για το 2011, δε φαίνεται να αλληλίζουν σε σχέση με τις συνθήκες του 2010. Η διεθνής ζήτηση για μεταλλεύματα και μέταλλα συνεχίζει να είναι σε υψηλά επίπεδα, ενώ η κρίση στην εγχώρια αγορά βαθιάει περισσότερο. Η ύφεση στην εγχώρια αγορά έχει πλήξει την οικοδομική δραστηριότητα σε πολύ σημαντικό βαθμό. Σύμφωνα με τις υπάρχουσες εκτιμήσεις η οικοδομική δραστηριότητα το 2010 παρουσίασε πτώση της τάξης του 25% έναντι του 2009, ενώ αντίστοιχη ήταν και η πτώση του 2009 έναντι του 2008.

Το σύνολο των εταιρειών-μελών του Σ.Μ.Ε., με επιτυχίες κινήσεις από το τέλος του 2008, κατόρθωσε να προσαρμοσθεί στα εκάστοτε νέα δεδομένα, ανάδοδο ή καθόδο της διεθνούς ή εγχώριας αγοράς. Η προσαρμοστικότητα των επιχειρήσεων και η αύξηση της εξαγωγικής τους δραστηριότητας μόλις οι διεθνείς αγορές ανέκαμψαν, αποδεικνύει τον δυναμισμό του Κλάδου, ο οποίος μπορεί να αποδειχθεί μοχλός ανά-

πτυξης της ίδιας της Ελληνικής Οικονομίας.

Τρεις είναι οι βασικές προϋποθέσεις που μπορούν να ενδυναμώσουν τον Κλάδο μας και να τον καταστήσουν μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας, αύξησης της απασχόλησης, και δημιουργίας νέων ευκαιριών για την επιχειρηματική δράση, τοπική ευημερία και δημιουργία:

Πρώτη προϋπόθεση, η χάραξη από την Πολιτεία μεταλλευτικής πολιτικής που να λαμβάνει υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας, τις σύγχρονες απαιτήσεις των πολιτών και να λειτουργεί σε συμφωνία με το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Δεύτερη προϋπόθεση, η δημιουργία ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου με σαφείς, αντιγραφειοκρατικούς κανόνες, που να δίνει σύντομες απαντήσεις, να μην καθυστερεί αποφάσεις, να είναι αυστηρό μεν αλλά με κοινούς κανόνες προς όλους και να διαθέτει ένα σύγχρονο ελεγκτικό μηχανισμό.

Τέλος, είναι ανάγκη όλοι, Πολιτεία, τοπική αυτοδιοίκηση, επιχειρήσεις, επιστημονικοί και πανεπιστημιακοί φορείς, εργαζόμενοι, μη κυβερνητικές οργανώσεις να τοποθετηθούν δημόσια στην κοινωνία, χωρίς δογματισμούς, ώστε να την πείσουν ότι η αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της χώρας θα λειτουργήσει και υπέρ αυτής.

Έχοντας τα ανωτέρω υπόψη του, ο Σ.Μ.Ε. κατά τη χρονιά που πέρασε, εργάστηκε προς την κατεύθυνση της προβολής των θέσεων αυτών. Σε κάθε περίπτωση που ετέθησαν θέματα σε δημόσια διαβούλευση (νόμος περί βιοποικιλότητας, επέκταση ζωνών ΖΕΠ, κλπ), διατύπωσε τις θέσεις του, προτείνοντας σημεία προς βελτίωση και σημεία προς αποφυγή. Παράλληλα, πήρε σειρά πρωτοβουλιών ώστε να εξειδικευθεί στη χώρα μας το Raw Materials Initiative, να δημιουργηθούν θέσεις για Εθνική Μεταλλευτική Πολιτική, να αναμορφωθεί ο ΚΜΛΕ ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις, κλπ.

Ενεργός ήταν και η συμμετοχή του Συνδέσμου μας στις Ευρωπαϊκές εξελίξεις στον χώρο μας, συμμετέχοντας και στη διαμόρφωσή τους σε Ομάδες Εργασίας.

Η επικοινωνιακή και ενημερωτική δράση του Συνδέσμου κινήθηκε σύμφωνα με τις παραπάνω προτεραιότητες, προς όλες τις κατευθύνσεις (Πολιτεία, Δημόσιες Αρχές, κλπ), προβάλλοντας τις θέσεις του στον έντυπο τύπο και μέσω ανοικτών ή κλειστών Ημερίδων.

Το 2011 και τα χρόνια που ακολουθούν μπορεί να αναμένονται δύσκολα για τον τόπο μας, όμως οι Επιχειρήσεις-μέλη του Συνδέσμου μας και ο Σ.Μ.Ε. ο ίδιος ως όργανο, μπορούν να συμβάλουν μέσα από ένα εποικοδομητικό διάλογο στο να γίνει η κρίση ευκαιρία για δράση, ανάκαμψη, συνοχή και ευημερία.

Σωκράτης Μπαλιτζής

Αποστολή του ΣΜΕ

Ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων (ΣΜΕ) είναι το επαγγελματικό σωματείο των ελληνικών εξορυκτικών επιχειρήσεων από το 1924, με έδρα την Αθήνα.

Βασικός σκοπός του είναι η ισχυροποίηση και η προώθηση του ελληνικού εξορυκτικού κλάδου, ως πυρήνα περιφερειακής και εθνικής ανάπτυξης και διεθνούς επιχειρηματικής δραστηριότητας και η καλλιέργεια σχέσεων με τους εργαζόμενους και τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις - μέλη του.

Για την υλοποίηση των στόχων του επεξεργάζεται και προωθεί θέσεις και απόψεις επί θεμάτων που άπτονται της εξορυκτικής δραστηριότητας, προτείνει λύσεις ή μεθοδεύει την επίλυση προβλημάτων του κλάδου, μεταφέροντας τις απόψεις του στα ευρωπαϊκά όργανα, στην πολιτεία και τη δημόσια διοίκηση, στις τοπικές κοινωνίες και γενικότερα στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Για το σκοπό αυτό έχει συνεχή διάλογο και συνεργασίες με τους εκπροσώπους της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και των ευρωπαϊκών οργάνων, με κοινωνικούς φορείς που σχετίζονται

με τον κλάδο καθώς και με τους φορείς εκπροσώπησης των εργαζόμενων σ' αυτόν.

Ο ΣΜΕ στην παραπάνω στόχευση έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο πληροφόρησης και κοινών δράσεων μεταξύ των επιχειρήσεων - μελών του, και παράλληλα αναπτύσσει συνεργασίες με άλλους φορείς τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενώ υποστηρίζεται από ένα επιτελείο μόνιμων στελεχών (Υπηρεσίες ΣΜΕ) και ομάδων εργασίας που αποτελούνται από εξειδικευμένα στελέχη των επιχειρήσεων - μελών του.

Η φύση έχει προικίσει τη χώρα μας με σημαντικό ορυκτό πλούτο, ο οποίος συνίσταται όχι τόσο σε λίγα μαζικά υλικά αλλά σε ποικιλία ορυκτών και μεταλλευμάτων, με μεγάλο βιομηχανικό ενδιαφέρον και μεγάλη ποικιλία εφαρμογών. Ο ελληνικός εξορυκτικός - μεταλλουργικός κλάδος τον οποίο εκπροσωπεί ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων αποτελεί σημαντικό τομέα οικονομικής δραστηριότητας της χώρας μας, στηρίζει την ελληνική βιομηχανία, την παραγωγή ενέργειας και τις κατασκευές ενώ πραγματοποιεί σημαντικού ύψους εξαγωγές.

Θέσεις και βασικά αιτήματα του ΣΜΕ

- Εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις πρώτες ύλες ((Raw Materials Initiative - Verheugen).
- Δημιουργία εξειδικευμένης και στοχευμένης εθνικής μεταλλευτικής - εξορυκτικής πολιτικής ως βασικό συστατικό της εθνικής αναπτυξιακής πολιτικής.
- Απόκτηση βαθιάς γνώσης του μεταλλευτικού δυναμικού της χώρας, υλοποίηση κατάλληλων ερευνητικών προγραμμάτων.
- Εξειδίκευση του χωροταξικού σχεδιασμού της χώρας σε σχέση με την εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων, χωροταξικός σχεδιασμός που θα καθορίζει επακριβώς τις περιοχές μεταλλευτικού ενδιαφέροντος σε εθνικό επίπεδο, εξασφαλίζοντας την προσβασιμότητα στις πρώτες ύλες και τις προοπτικές ανάπτυξης της εκμετάλλευσής τους σε περιφερειακό επίπεδο. Ενσωμάτωση της μεταλλευτικής πολιτικής στη χωροταξική πολιτική της χώρας. Ενσωμάτωση της χωροταξικής πολιτικής στο σύστημα αδειοδότησης των έργων.
- Συγκεκριμενοποίηση των όρων με τους οποίους θα επιτρέπεται η ανάπτυξη έργων της εξορυκτικής βιομηχανίας εντός περιοχών δικτύου

Natura. Εξειδίκευση της Natura Guidance της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις ελληνικές συνθήκες.

- Προσδιορισμός των κρίσιμων ορυκτών πόρων για την εθνική οικονομία και την περιφερειακή ανάπτυξη.
- Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση, κωδικοποίηση της νομοθεσίας αδειοδότησης εξορυκτικών έργων. Στόχος πρέπει να είναι η δημιουργία ενός ευέλικτου σχήματος διοικητικών εγκρίσεων και ταχύτερη αδειοδότηση των αναπτυξιακών έργων του κλάδου με σκοπό τη δημιουργία κλίματος ενθάρρυνσης επενδύσεων σε ορυκτούς πόρους.
- Άμεση επίλυση με κατάλληλο κανονιστικό τρόπο της παράτασης των μισθώσεων και των αδειών εκμετάλλευσης λειτουργούντων λατομείων.
- Δημιουργία νέου σύγχρονου λατομικού νόμου για βιομηχανικά ορυκτά, μάρμαρα και αδρανή.
- Ενίσχυση του κλάδου του μαρμάρου με μέτρα τόνωσης της ανάπτυξης νεωτερισμών και νέων μεθόδων στο πεδίο της εξόρυξης, των κατεργασιών, της προστασίας και αποκατάστα-

σης περιβάλλοντος, της καλύτερης αξιοποίησης παραπροϊόντων.

- Πάταξη της παράνομης λατόμευσης.
- Ενίσχυση των μέτρων και των ελεγκτικών μηχανισμών στα πλαίσια της υγιεινής και της ασφάλειας εργασίας στους χώρους δραστηριότητας του κλάδου.
- Ανάπτυξη των κοιτασμάτων χρυσού, που έχουν σημαντική προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων για τη χώρα με εφαρμογή των ευρωπαϊκών βέλτιστων τεχνικών ως προς την εκμετάλλευση και την προστασία του περιβάλλοντος.
- Αξιοποίηση του λιγνίτη και της γεωθερμίας για παραγωγή φθηνής ηλεκτρικής ενέργειας, με παράλληλη εφαρμογή μέτρων για δραστικό περιορισμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος και των ρύπων.
- Σύσταση ενιαίας υπηρεσίας αδειοδοτήσεων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής η οποία θα υποστηρίζει, ελέγχει και συντονίζει τις περιφερειακές υπηρεσίες αδειοδότησης, διασφαλίζοντας το ενιαίο πνεύμα αντιμετώπισης των εξορυκτικών έργων από τα όργανα της Ποιότητας.

Η εξορυκτική βιομηχανία έχει τις δυνατότητες να συμβάλει ουσιαστικά στην προσπάθεια ανόρθωσης της ελληνικής οικονομίας.

Οι εταιρείες μέλη του ΣΜΕ συνεχίζουν τις προσπάθειές τους για τη βιώσιμη αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της χώρας, παλεύοντας για την επίλυση των προβλημάτων που μπαίνουν εμπόδιο στην ανάπτυξη του κλάδου. Επίσης σημαντικός στόχος παραμένει η μεταστροφή της κοινής γνώμης θετικά για τον κλάδο και η κοινωνική αποδοχή του ρόλου του.

Η ελληνική εξορυκτική βιομηχανία σήμερα

Προοπτική και προκλήσεις του παρόντος και του εγγύς μέλλοντος

Η ελληνική εξορυκτική βιομηχανία μαζί με τις δύο βασικές μεταλλουργίες του αλουμινίου και του σιδηρονικελίου που καθετοποιούν ελληνικής προέλευσης μεταλλεύματα, διαχρονικά αποτελούν σημαντικό τομέα της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας.

Παρά τις διεθνείς οικονομικές διακυμάνσεις των τελευταίων χρόνων, παρά την εγχώρια μεγάλη οικονομική κρίση ένα σημαντικό τμήμα του κλάδου όπως τα μεταλλεύματα, τα μέταλλα και τα βιομηχανικά ορυκτά που απευθύνονται στις διεθνείς αγορές όχι μόνο δεν αντιμετωπίζουν

κρίση αλλά εμφανίζουν αισθητή άνθιση, σημαντική ζήτηση και άνοδο τιμών.

Η εκμετάλλευση του σημαντικού ορυκτού πλούτου της χώρας, για μία ακόμη φορά στην πολύχρονη ιστορία της, έχει τη δυνατότητα να στηρίξει ουσιαστικά την προσπάθεια ανόρθωσης της ελληνικής οικονομίας.

Δυστυχώς ως κοινωνία και ως πολιτεία δεν έχουμε ξεκάθαρη γραμμή εάν θέλουμε ο ορυκτός πλούτος της χώρας να γίνει μοχλός ανάπτυξης. Η ανάπτυξη αυτή περνά μέσα από την έμπρακτη προσπάθεια της πολιτείας να αναδείξει

τη σημασία του ορυκτού πλούτου και της βαρύτητας του στην εθνική οικονομία και να διατυπώσει μία ολοκληρωμένη μεταλλευτική πολιτική, με σύγχρονες αντιλήψεις που θα θεσπίσει αυστηρούς μεν, αλλά ξεκάθαρους κανόνες για την έρευνα, την εκμετάλλευση, το περιβάλλον, την ασφάλεια, τις τοπικές κοινωνίες, ενώ παράλληλα θα έχει αναπτύξει ισχυρούς και αποτελεσματικούς ελεγκτικούς μηχανισμούς.

Η επιχειρηματική κοινότητα μπορεί και θέλει να επενδύσει και να λειτουργήσει μέσα σ' ένα τέτοιο περίγραμμα δίνοντας τη δυνατότητα και

στους πλέον δύσπιστους να πειστούν για την αποτελεσματικότητα, την ειλικρίνεια και το βιώσιμο της ανάπτυξης.

Η εξορυκτική - μεταλλουργική βιομηχανία, καλείται πάλη να σηκώσει το βάρος της παγκόσμιας ανάπτυξης με βιώσιμο τρόπο.

Στα πλαίσια αυτά έρχεται να συνδράμει η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τις πρώτες ύλες (Raw Materials Initiative) ως μία προσπάθεια δημιουργίας μιας ενιαίας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την εξασφάλιση των απαιτούμενων ορυκτών πόρων που θα στηρίξουν τη βιώσιμη

ανάπτυξή της.

Ο ελληνικός εξορυκτικός - μεταλλουργικός κλάδος μετείχε ενεργά σ' όλες τις φάσεις του διαλόγου και της διαμόρφωσης των τελικών θέσεων της πολιτικής αυτής.

Οι βασικότερες θέσεις που εξέκφρασε η ευρωπαϊκή βιομηχανία στη διακήρυξη της Μαδρίτης που επισημοποίησε το περιεχόμενο της πολιτικής αυτής ήταν:

- Να ενθαρρυνθούν οι κυβερνήσεις των κρατών μελών να βελτιώσουν δεδομένα και στοιχεία για τον ορυκτό πλούτο των χωρών τους

και να δημιουργήσουν μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σχέδια αναγκών των αγορών τους σε πρώτες ύλες, σε συνδυασμό με αντίστοιχα σχέδια ανάπτυξης και προγράμματα για την κάλυψή τους (προμήθεια ή παραγωγή).

- Να δημιουργηθούν από τα κράτη μέλη συγκεκριμένες και ολοκληρωμένες εθνικές, εξορυκτικές πολιτικές οι οποίες θα αποτελούν ενιαίο σύνολο με άλλες βασικές πολιτικές ανάπτυξης. Κάθε τέτοια πολιτική πρέπει να στοχεύει στο να δημιουργήσει κλίμα συναντίληψης ότι οι κοινωνίες εξαρτώνται από τις ορυκτές πρώτες ύλες

και ότι η αναγκαιότητα για προσβασιμότητα σ' αυτές, ιδιαίτερα αυτών που αποτελούν εθνικές πηγές, είναι ζωτικής σημασίας.

Επίσης οι πολιτικές αυτές πρέπει να υπογραμμίζουν τη σημασία της εξασφάλισης της προμήθειας των αναγκαίων πρώτων υλών για τις κοινωνίες και να προάγουν μία ισορροπημένη προσέγγιση ως προς τους αντιτιθέμενους φαινομενικά παράγοντες στην εκμετάλλευση των πρώτων υλών, και τις διαφορετικές χρήσεις γης.

- Να δημιουργηθούν εθνικά σχέδια ανάπτυξης εκμετάλλευσης των ορυκτών πόρων σε συνάρτηση και με τις αντίστοιχες εθνικές πολιτικές εξασφαλίζοντας την προσβασιμότητα στις πρώτες ύλες κατά βιώσιμο τρόπο και σε βάθος χρόνου. Σε επίπεδο στρατηγικής πρέπει να αποφασιστεί ποιο σχέδιο εξυπηρετεί καλύτερα τη χώρα και να εξειδικευτεί σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, με αντίστοιχα χωροταξικά σχέδια και κατηγοριοποίηση των ορυκτών σε στρατηγικής και λειτουργικής σημασίας.

- Σ' ότι αφορά το αδειοδοτικό πλαίσιο των εξορυκτικών έργων η βιομηχανία περιέγραψε την αναγκαιότητα ύπαρξης ενός αδειοδοτικού πλαισίου που θα λαμβάνει ουσιαστικά υπ' όψη τα γεωλογικά και κοιτασματολογικά δεδομένα για την ύπαρξη των κοιτασμάτων και

θα ευκολύνει την πρόσβαση σ' αυτά. Το αδειοδοτικό σύστημα πρέπει να διακρίνεται από σταθερότητα να είναι προβλέψιμο, να είναι αποτελεσματικό και να εγγυάται ότι λειτουργεί εντός εγγυημένων χρονικών πλαισίων που δε θα υπερβαίνουν τα τρία χρόνια.

Επίσης το σύστημα αυτό πρέπει να έχει ξεκάθαρες διαδικασίες, να προβλέπει συγκεκριμένους ρόλους και ευθύνες της Δημόσιας Διοίκησης με λογικές διαδικασίες, χωρίς επικαλύψεις αρμοδιοτήτων ή απαιτήσεων και με ένα καλό συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Ευχής έργων θα ήταν η εφαρμογή του one stop shop.

Είναι απαραίτητο σ' ένα τέτοιο σύστημα αδειοδοτήσεων να ενταχθούν οι περιφερειακές και οι τοπικές αρχές οι οποίες έχουν σημαντική ευθύνη και στη διαδικασία αδειοδότησης των έργων.

Το εξορυκτικό έργο πρέπει να αντιμετωπίζεται με ίδιο πνεύμα από τις αδειοδοτούσες αρχές όπως οποιοδήποτε άλλο αναπτυξιακό έργο και σε καμία περίπτωση να μην υπάρχουν α priori απαγορεύσεις, ακόμη και σε προστατευόμενες περιοχές.

Η διάρκεια ισχύος των αδειών να έχει εύλογο βάθος χρόνου (πλέον των 15 ετών) οι δε ανα-

νώσεις τους να λαμβάνουν πάντα υπ' όψη ότι το έργο πρέπει να λειτουργήσει μέχρι πλήρους απόληψης του αποθέματος του κοιτάσματος, όπως εξάλλου είναι και η φιλοσοφία των αρχών βιώσιμης ανάπτυξης.

Τέλος στην όλη αδειοδοτική διαδικασία των εξορυκτικών έργων εκμετάλλευσης των ορυκτών πόρων να συμμετέχουν υψηλού επιπέδου στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης, γνώστες του αντικείμενου, οι οποίοι θα λαμβάνουν και τις τελικές αποφάσεις με αντικειμενικότητα και μακράν πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Παρά τις εξαγγελίες της πολιτικής ηγεσίας ότι η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τις πρώτες ύλες θα εξειδικευτεί καλύπτοντας το πνεύμα που επικράτησε και τις θέσεις που εκφράστηκαν στη συνδιάσκεψη της Μαδρίτης (δημιουργία εθνικής μεταλλευτικής πολιτικής), το 2010 κύλησε χωρίς η ελληνική πολιτεία να ενσκήψει με έμπρακτο ενδιαφέρον πάνω στα θέματα αυτά.

Η ελληνική εξορυκτική - μεταλλουργική βιομηχανία, διατηρώντας τη δυναμική της και την ουσιαστική παραγωγική της συνεισφορά στην ανάπτυξη της διεθνούς κοινότητας και της εθνικής οικονομίας, συνεχίζει αμείωτα τις προσπάθειές της για την αξιοποίηση του σημαντικού ορυκτού πλούτου της χώρας.

Εξορυκτική βιομηχανία και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Οι εταιρείες μέλη του Συνδέσμου συνεχίζουν τις προσπάθειές τους για βελτίωση των επιδόσεών τους στον οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό τομέα όπως προβλέπεται από την εφαρμογή του Κώδικα Αρχών Βιώσιμης Ανάπτυξης που υιοθέτησαν το 2006.

Η προσπάθεια αυτή απεικονίζεται και μέσω «καλών πρακτικών», διαφορετικών από τις συνήθεις πρακτικές εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και μέσω συγκεκριμένων αντίστοιχων μετρήσιμων δεικτών.

Παραθέτουμε τις καλές πρακτικές και τον πίνακα δεικτών για το σύνολο των δραστηριοτήτων των μελών του ΣΜΕ.

Να δημιουργηθεί εθνικό σχέδιο ανάπτυξης - εκμετάλλευσης των ορυκτών πόρων σε συνάρτηση με αντίστοιχες αναπτυξιακές εθνικές πολιτικές, εξασφαλίζοντας την προσβασιμότητα στις πρώτες ύλες κατά βιώσιμο τρόπο και σε βάθος χρόνου. Αντίστοιχος χωροταξικός σχεδιασμός και αδειοδοτικό πλαίσιο πρέπει να εξυπηρετούν το σκοπό αυτό.

Εταιρείες - μέλη ΣΜΕ

& «καλές πρακτικές» βιώσιμης ανάπτυξης

ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Περιβάλλον

Πραγματοποιήθηκε η εγκατάσταση νέου σκόφιητρου στο στατικό φούρνο διαπύρωσης αλούμινας, με εξαιρετικά αποτελέσματα στη μείωση των αέριων ρύπων.

Στα πλαίσια των υποχρεώσεων E-PRTR η εταιρεία λειτουργεί τα τελευταία 2 χρόνια σταθμό συνεχούς μέτρησης των αερίων εκπομπών στον περιβάλλοντα χώρο του εργοστασίου.

Μετά από το χρόνο κατάλληλης προσαρμογής, το 2010 οι δύο φίλτροπρεσσοεσφυδάτωσης των αδρανών καταλοίπων του βωξίτη λειτούργησαν υποδειγματικά, με αποτέλεσμα την καλύτερη διαχείριση των καταλοίπων του βωξίτη, μειώνοντας την ποσότητα αυτών που απορρίπτονται στη θάλασσα κατά 65%.

Ήδη βρίσκονται σε εξέλιξη οι εργασίες τοποθέτησης δύο ακόμη φίλτροπρεσσοεσφυδάτωσης τύπου. Τέλος στις εγκαταστάσεις χύτευσης του αλουμινίου τοποθετήθηκε και λειτούργησε με επιτυχία μονάδα εξάλειψης κλωρίου.

S&B Βιομηχανικά Ορυκτά

Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου

Στοχεύοντας στην ανάδειξη και προβολή της μακράς μεταλλευτικής ιστορίας του νησιού, η S&B δημιούργησε το 1998 το Μεταλλευτικό Μουσείο Μήλου (MMM) με σκοπό να τιμήσει τη γεωλογική και φυσική κληρονομιά της Μήλου και να παρουσιάσει την κοινωνική και οικονομική διάσταση της μεταλλευτικής ιστορίας και παράδοσης του νησιού.

Οι εκθεσιακοί του χώροι περιλαμβάνουν μόνιμες συλλογές ορυκτών και πετρωμάτων, εργαλεία και μηχανήματα απαραίτητα για την επεξεργασία, αποθήκευση και μεταφορά των ορυκτών και πλούσιο αρχαιολογικό υλικό με φωτογραφίες και χειρόγραφα. Παράλληλα, στους

χώρους του φιλοξενούνται εκπαιδευτικά προγράμματα, ενώ διοργανώνονται συχνά παιδαγωγικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες σε συνεργασία με εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς φορείς και μουσειο-παιδαγωγούς.

Κατά τη διάρκεια των 13 χρόνων λειτουργίας του, το Μουσείο έχει δεχθεί περισσότερους από 145.000 επισκέπτες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ έχει εξελιχθεί σε προσφιλή προορισμό εκπαιδευτικού τουρισμού. Το 2009, το Υπουργείο Παιδείας & Δια Βίου Μάθησης συμπεριέλαβε το MMM στις προτεινόμενες εκπαιδευτικές επισκέψεις προς τα σχολεία της Ελλάδας.

www.milosminingmuseum.com

Μεταλλευτικό Πάρκο Φωκίδας – Vagonetto: «Ταξίδι στο κέντρο της Γης»

Αξιοποιώντας ένα μη ενεργό μεταλλείο στο 51ο χλμ. εθνικής οδού Λαμίας - Αμφισσας, τη Στοά 850, η S&B δημιούργησε και υποστηρίζει ένα μοναδικό θεματικό πάρκο στην Ελλάδα, τιμώντας και προβάλλοντας τη μεταλλευτική ιστορία της Φωκίδας. Η περιήγηση στο Vagonetto δίνει στον επισκέπτη τη δυνατότητα να γνωρίσει βήμα - βήμα τη διαδικασία εξόρυξης του βωξίτη, καθώς εφοδιασμένος με κράνος ασφαλείας και αδιάβροχο και αφού έχει διανύσει μισό χιλιόμετρο με το αυθεντικό βαγονέτο των μεταλλωρύχων, ξεναγείται με σύγχρονο ψηφιακό σύστημα ατομικής ξενάγησης σε μια τυπική ημέρα δουλειάς των μεταλλωρύχων εκείνης της εποχής.

Προσφάτως, προστέθηκε νέα διαδραστική πτέρυγα ψηφιακής τεχνολογίας, μία πολυδιάστατη βιωματική εμπειρία, που απευθύνεται σε μικρούς και μεγάλους αξιοποιώντας την παιδαγωγική και ψυχαγωγική διάσταση της ψηφιακής τεχνολογίας.

Το Vagonetto λειτουργεί από το 2003, φιλοξενώντας περίπου 10.000 επισκέπτες σε ετήσια βάση, ενώ η περιήγηση σε αυτό έχει ενταχθεί στα εκπαιδευτικά προγράμματα όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας & Δια Βίου Μάθησης.

www.vagonetto.gr

ΓΕΩΕΛΛΑΣ

Συνεχίστηκαν τα προγράμματα εκπαίδευσης εργαζομένων, αποκατάστασης περιβάλλοντος, επικοινωνίας με την τοπική κοινωνία, επισκέ-

ψεων ανωτάτων σχολίων και τοπικών σχολείων στο εργοστάσιο και στα λατομεία όπως επίσης υποστήριξης τοπικών συλλόγων και του τοπικού νηπιαγωγείου.

ΔΕΗ

Περιβάλλον

Η ΔΕΗ, με το νέο υπό αναθεώρηση Επιχειρησιακό Σχέδιό της, προγραμματίζει τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές επενδύσεις, που έχουν ποτέ πραγματοποιηθεί στον Ελληνικό χώρο, σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της. Στο πλαίσιο αυτό, προκηρύχθηκε η κατασκευή της

Πάρκο αναψυχής εξαντλ. ορυχείου Κ.Π.

νέας μονάδας Πτολεμαΐδας V, η οποία θα αντικαταστήσει τις υφιστάμενες μονάδες Πτολεμαΐδα I, II, III και IV. Ήδη, το Καλοκαίρι του 2010, σε μια πανηγυρική εκδήλωση, που σηματοδότησε την έναρξη της νέας εποχής στη λιγνιτική ηλεκτροπαραγωγή, η Υπουργός ΠΕΚΑ «κατέβασε το διακόπτη» της Πτολεμαΐδας I, της πιο ρυπογόνου μονάδας ηλεκτροπαραγωγής της Δυτ. Μακεδονίας. Οι υπόλοιπες μονάδες θα τίθενται σταδιακά εκτός λειτουργίας, σύμφωνα με τον προγραμματισμό της ΔΕΗ Α.Ε., με την τελευταία μονάδα να αποσύρεται όταν θα έχει τεθεί σε εμπορική λειτουργία η Πτολεμαΐδα V. Ο γενικότερος στόχος είναι να αντικατασταθούν παλιές ρυπογόνες Μονάδες Ηλεκτροπαραγωγής με νέες σύγχρονες αντιρρυπαντικές τεχνολογίας, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση.

Μέσα στο 2010, παράλληλα με τον ταινιόδρομο για μεταφορά λιγνίτη από το Ορυχείο Νοτίου Πεδίου στο Ορυχείο Καρδιάς, κατασκευάστηκε και τέθηκε σε λειτουργία αντίστροφος ταινιόδρομος μεταφοράς λιγνίτη από την αυλή λιγνίτη του Ορυχείου Καρδιάς στην αυλή λιγνίτη του Ορυχείου Νότιου Πεδίου. Με την ανάμιξη του μίγματος καυσίμου, που γίνε-

ται μ' αυτές τις διασυνδέσεις, επιτυγχάνεται περαιτέρω βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης των ΑΗΣ Καρδιάς και Αγ. Δημητρίου.

Για τον περιορισμό της εκπεμπόμενης σκόνης από τον ταινιόδρομο μεταφοράς τέφρας του ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου, έχει εγκατασταθεί μόνιμο σύστημα διαβροχής σε μήκος 6 km. Στο σύστημα αυτό, έχουν εγκατασταθεί ανά 20 μέτρα μπεκ και επιπλέον ανά 350 μέτρα τοποθετούνται οριζόντιοι βραχίονες διαβροχής τόσο στη μεταφορά όσο και στην επιστροφή. Το σύστημα λειτουργεί από τις αρχές του 2010 και η αξιοπιστία και αποτελεσματικότητά του διαπιστώθηκε και από τους ελεγκτές του Κέντρου Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΚΕΠΠΕ) και αναφέρεται σε έγγραφο της Νομαρχίας Κοζάνης προς το Συνήγορο του Πολίτη (Έγγραφο με Α.Π.841/23.04.2010). Κατόπιν τούτου, σχεδιάζεται η επέκταση του συστήματος και στα επόμενα 2 χιλιόμετρα από το συνολικό μήκος των 12 km του ταινιόδρομου.

Το Μάιο του 2010 κατατέθηκε από τη ΔΕΗ Α.Ε. στο ΥΠΕΚΑ ενιαία Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το σύνολο των ορυχείων της Πτολεμαΐδας, που αναπτύσσονται σε μια έκταση 146.000 στρεμμάτων. Η μελέτη αξιολογήθηκε από τη δημόσια διοίκηση, έγινε η προβλεπόμενη από τη νομοθεσία δημόσια διαβούλευση και αναμένεται η έκδοση των σχετικών περιβαλλοντικών όρων.

Τέλος, συνεχίζονται τα έργα αποκατάστασης και δενδροφύτευσης στις περιοχές, όπου έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες εξόρυξης και απόθεσης υλικών για πλήρωση των κενών. Συγκεκριμένα, το 2010 φυτεύτηκαν περίπου 400.000 δενδρύλλια.

Τοπικές Κοινωνίες

Η ΔΕΗ στο πνεύμα καλής συνεργασίας, που επιθυμεί να έχει με τις Τοπικές Κοινωνίες, ανταποκρίθηκε στο αίτημά τους για άμεση απαλλοτρίωση των Οικισμών Ποντοκώμης και Μαυροπηγής, καθώς και των κτηματικών περιφερειών αυτών. Τον Ιούνιο του 2010 εκδόθηκε η με αρ 162170/1617/22.06.10 Κοινή Υπουργική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και ήδη υλοποιούνται από τη ΔΕΗ Α.Ε. τα επόμενα στάδια με στόχο οι απαλλοτριώσεις να έχουν ολοκληρωθεί πολύ νωρίτερα από τότε που θα χρειασθούν οι εκτάσεις για την ανάπτυξη των ορυχείων.

Η εταιρεία συνεχίζει να καταβάλλει, βάσει των διατάξεων του Ν.2446/1996, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ το 1997, το τέλος 0,4% επί του συνόλου των ακαθάριστων πωλήσεων της για την ανάπτυξη και την περιβαλλοντική προστασία των τριών Νομών (Κοζάνης, Φλώρινας και Αρκαδίας), στους οποίους λειτουργούν Ατμοηλεκτρικοί Σταθμοί με καύσιμο λιγνίτη.

Η εταιρεία πραγματοποίησε και το 2010 εκτεταμένα έργα υποστήριξης των Δήμων των περιοχών, στους οποίους δραστηριοποιείται, όπου και όποτε της ζητήθηκε. Συγκεκριμένα, υλοποίησε έργα αγροτικής οδοποιίας, εξυγίανσης χωματερών, κατασκευής αρδευτικών δικτύων, διαμόρφωσης ζωνών πυρασφάλειας, καθαρισμού υδατορεμάτων, δενδροφυτεύσεων, διευθετήσεων κοίτης υδατορεμάτων και χωματουργικών έργων.

ΔΕΛΦΟΙ ΔΙΣΤΟΜΟ Α.Μ.Ε.

Ασφάλεια

Η εταιρεία πέτυχε το μηδενισμό των ατυχημάτων για τέταρτη συνεχή χρονιά με παραγωγική δραστηριότητα από υπόγεια μόνον εργοτάξια που κατά τεκμήριο θεωρούνται δυσκολότερων συνθηκών από τα αντίστοιχα επιφανειακά. Αποδεικνύεται ότι ο στόχος του ΣΜΕ για μηδενισμό των ατυχημάτων στο σύνολο των δραστηριοτήτων των μελών του, δεν είναι ουτοπικός ούτε ανέφικτος.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ του ΟΜΙΛΟΥ ΕΛΛΑΚΤΩΡ

Περιβάλλον

Η εταιρεία αποβλήπει στη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών της επιδόσεων εξοφλιζοντας κατάλληλα τα λατομεία της. Στο πλαίσιο αυτό σε όλα τα λατομεία της εταιρείας, καλύπτονται με μεταλλικά σκέπαστρα οι μεταφορικές ταινίες των συγκροτημάτων θραύσης - ταξινόμησης, ενώ εγκαταστάθηκαν συστήματα διαβροχής και σακκόφιλτρα για την καταστολή της σκόνης.

Για την ελαχιστοποίηση της αλλοίωσης του τοπίου εφαρμόζεται με συνέπεια το πρόγραμμα μορφολογικής και βλαστικής αποκατάστασης με ανακύκλωση των στείρων των εκσκαφών και δεντροφύτευση των εξοφλημένων τμημάτων. Επίσης πραγματοποιείται διαχείριση των στερεών και άηλων αποβλήτων που προκύπτουν

από τη δραστηριότητα όπως τα χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια και τις συσκευασίες τους, τις χρησιμοποιημένες μπαταρίες και τα φθαρμένα ελαστικά τα οποία διατίθενται για ανακύκλωση σε πιστοποιημένους φορείς.

Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία συνεισφέρει ενεργά στην ανάπτυξη και ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται.

Προσφέρει χορηγίες για τη διοργάνωση επισημονικών συνεδρίων, δωρεές ηλεκτρονικών υπολογιστών σε οικονομικά ασθενείς φορείς, οικονομική υποστήριξη αθλητικών δραστηριοτήτων, δωρεές σε δήμους και κοινότητες υλικών ή υπηρεσιών π.χ. αδρανή υλικά, υποστήριξη των κρατικών αρχών με παροχή μηχανολογικού εξοπλισμού και χειριστών σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, όπως κατάσβεση πυρκαγιών, αντιμετώπιση φαινομένων πλημμύρων, εκκλιονισμούς κ.λ.π.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.

Περιβάλλον

Η υπάρχουσα εγκατάσταση αποκονίωσης του καθέτου κλιβάνου Φ4 στο Καστρί Χαλκιδικής, λόγω αυξημένης παραγωγής αδυνατούσε να καλύψει τις ανάγκες της για την πλήρη και σωστή διαχείριση των εξερχόμενων από τον κλιβανο απαερίων με αποτέλεσμα να υπολειπουργεί.

Με την τοποθέτηση του νέου συστήματος αποκονίωσης η επεξεργασία όλου του όγκου των καυσαερίων πλέον είναι εφικτή.

Το νέο σακκόφιλτρο τοποθετήθηκε στο ίδιο σημείο με το υφιστάμενο αφού πρώτα έγιναν οι κατάλληλες ενισχύσεις στο μεταλλικό σκελετό του κλιβάνου ώστε αυτός να αντεπεξέλθει στα αυξημένα νέα φορτία.

Τα καυσαέρια εισάγονται στο κάτω μέρος του σώματος του φίλτρου και έρχονται σε επαφή με τους σάκους στο εσωτερικό του φίλτρου. Τα σωματίδια της σκόνης (αρνητικά φορτισμένα σωματίδια) προσκολλούνται στην εξωτερική επιφάνεια των σάκων και το υπόλοιπο ρεύμα των καθαρών πλέον αερίων οδηγείται μέσω υποπίεσης από τη χρήση ανεμιστήρα, στην έξοδο του φίλτρου και από εκεί μέσω της καπνοδόχου διαχέονται στο περιβάλλον.

Στο επάνω μέρος του φίλτρου βρίσκεται η κεφαλή (φίλτρο τύπου jet - pulse) που φέρει

Εταιρείες - μέλη ΣΜΕ

& «καλές πρακτικές» βιώσιμης ανάπτυξης

βαλβίδες εκτόνωσης πεπιεσμένου αέρα (5-6 bar), οι οποίες οδηγούν τον αέρα υψηλής πίεσης μέσω σωλήνων venturi στο εσωτερικό των σάκων, με αποτέλεσμα την αποκόλληση των σωματιδίων σκόνης που έχουν προσκολληθεί στην εξωτερική επιφάνεια των σάκων.

Στο κάτω μέρος του φίλτρου υπάρχει κώνος περισυλλογής της σκόνης που προκύπτει από την παραπάνω διαδικασία. Για την απομάκρυνσή της υπάρχει ειδικός τροφοδότης που μεταφέρει τη σκόνη σε σάκους big-bags.

Η συγκέντρωση των αιωρούμενων σωματιδίων (σκόνης) στα απαέρια μετά την έξοδό τους από το νέο φίλτρο αναμένεται να είναι λιγότερη από 20 g / Nm³.

Το κόστος της επένδυσης ανέρχεται σε 200.000 ευρώ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.

Περιβάλλον

Η Ελληνικός Χρυσός, πιστή στην παράδοση που τη θέλει να πρωτοπορεί στην εφαρμογή καλών πρακτικών βιώσιμης ανάπτυξης, υλοποίησε και τη χρονιά που μας πέρασε μία σειρά έργων, που αποσκοπούν στην αναβάθμιση του περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή του Στρατωνίου/Στρατονίκης. Το 2010 έγιναν τρεις βασικές παρεμβάσεις στα ρέματα του Γιαννάβου, του Βαθύλακα και του Κοκκινόλακα.

α. Έργο Γιαννάβου

Μετά την κατασκευή της μονάδας νερού στην περιοχή του Μαντέμ Λάκκου το 2008 και τη λιθογόμωση 140.000 κυβικών μέτρων παλιών στοών του ξοφλημένου μεταλλείου του Μαντέμ Λάκκου από το 2006 μέχρι το τέλος του 2010, η Ελληνικός Χρυσός προχώρησε σ' ένα τρίτο και αποφασιστικό βήμα για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της όξινης απορροής, τη διευθέτηση του ρέματος του Γιαννάβου. Για πολλά χρόνια τα βρόχινα νερά του ρέματος κατείσδυν στα κενά του υπεδάφους του μεταλλείου του Μαντέμ Λάκκου, τα οποία υπάρχουν από προγενέστερες περιόδους εξόρυξης, με αποτέλεσμα την επαφή του νερού με θειούχο περιβάλλον, βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία όξινης απορροής. Η Ελληνικός Χρυσός κατασκεύασε στην υδρολογική λεκάνη απορροής του Γιαννάβου ένα φράγμα ανάσχεσης χωρητικότητας 15.000 κυβικών μέτρων νερού και έναν υπερχειλιστή

που συνδέεται με ένα κανάλι ανοικτής ορθογωνικής διατομής μήκους 720 μέτρων, το οποίο οδηγεί τα νερά εκτός της περιοχής των κατεισδύσεων, στο ρέμα του Βαθύλακα.

β. Έργο Βαθύλακα

Το ρέμα του Βαθύλακα, διέρχεται πλησίον της στοάς +216 και της νέας μονάδας επεξεργασίας όξινων υδάτων του μεταλλείου, γι' αυτό θεωρήθηκε απαραίτητη και άμεση η παρέμβαση σε αυτό, για την αποφυγή μελλοδικών καταστροφών.

Λόγω της κατάληξης των νερών του Γιαννάβου στο ρέμα του Βαθύλακα, κρίθηκε απαραίτητη η κατασκευή τεχνικού έργου στο δεύτερο. Πρόκειται για ένα συνδυασμό καναλιών ανοιχτής και κλειστής διατομής. Στο τελευταίο τμήμα του έργου, διαμορφώθηκε τεχνικό ελεγχόμενης διοχέτευσης των νερών στο ρέμα του Κοκκινόλακα. Η υλοποίησή του κρίθηκε αναγκαία, τόσο για την προστασία του περιβάλλοντος όσο και γι' αυτή των εργαζομένων, αλλά και του ίδιου του εργοταξίου.

γ. Διευθέτηση ρέματος Κοκκινόλακα

Πραγματοποιήθηκε καθαρισμός της κοίτης του ρέματος Κοκκινόλακα, ο οποίος «δέχεται» τα νερά των παραπάνω ρεμάτων, στην περιοχή εντός του εργοταξίου, και διαπλάτυνση αυτής για την υποδοχή μεγαλύτερου όγκου νερού. Όλο το έργο αποσκοπεί στην αναχαίτιση μεγάλου όγκου νερού που θα είχε ως συνέπεια την καταστροφή του φυσικού ανάγλυφου και την προξένηση πλημμυρικών φαινομένων, καθώς και την προστασία της εισόδου της στοάς +216, της νέας μονάδας επεξεργασίας υδάτων και των παρακείμενων εγκαταστάσεων του εργοταξίου από ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

ΕΛΜΙΝ

Περιβάλλον

Συνεχίστηκε και το 2010 η επαγρύπνηση ιδιαίτερα καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού σε θέματα πυροπροστασίας. Σε συνεργασία με την Περιφερειακή Διοίκηση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Στερεάς Ελλάδας και τα συντονιστικά όργανα των Νομαρχιών Φθιώτιδας και Φωκίδας, η εταιρεία ανακοίνωνε εβδομαδιαίως τον Μηχανικό Υπηρεσίας, ο οποίος θα ήταν υπεύθυνος για την άμεση διάθεση μηχανολογικού εξοπλισμού καθώς και εξειδικευμένων χειριστών, σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς.

Στα πλαίσια βέλτιστης διαχείρισης στερεών και

άλλων μη μεταλλευτικών αποβλήτων, συγκεντρώθηκαν σημαντικές ποσότητες και αποδόθηκαν σε πιστοποιημένους φορείς για ανακύκλωση. Πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια με θέμα την εφαρμογή περιβαλλοντικής διαχείρισης σύμφωνα με το Πρότυπο ISO 14001.

Δημιουργήθηκε τεχνητό ανάχωμα σε εργοτάξιο και στη συνέχεια φυτεύτηκε προκειμένου να περιοριστεί ο θόρυβος και η οπτική επαφή από κοντινό οικισμό. Πραγματοποιήθηκαν εργασίες αποκατάστασης σε εργοτάξια.

Τοπικές Κοινωνίες

Οι εργαζόμενοι της ΕΛΜΙΝ παρέδωσαν στην Πρόσβειρα της Χιλής στην Αθήνα επιστολή συμπαράστασης προς τους 33 εγκλωβισμένους συναδέλφους μεταλλωρύχους του μεταλλείου στο Κορίαρο της Χιλής και τους απεύθυναν ανοικτή πρόσκληση φιλοξενίας στην Ελλάδα. Πραγματοποιήθηκε βράβευση των εργαζομένων της ΕΛΜΙΝ από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο Προεδρικό Μέγαρο για την πρωτοβουλία αποστολής της επιστολής στήριξης προς τους εγκλωβισμένους μεταλλωρύχους του μεταλλείου στη Χιλή.

Ανεγέρθηκε η εκκλησία του Αγίου Νικολάου στα Δυο Βουνά Φθιώτιδας και παραδόθηκε προς την κοινότητα. Κατά την τελετή του αγιασμού - εγ-

καινίων την ημέρα εορτασμού της Αγίας Βαρβάρας προστάτιδας των μεταλλωρύχων, τους εργαζόμενους τίμησε με την Παρουσία του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κάρολος Παπούλιας. Η ΕΛΜΙΝ διέθεσε μηχανολογικό εξοπλισμό και προσωπικό για την εξυπηρέτηση αναγκών των Τοπικών Δημοτικών Διαμερισμάτων στα οποία δραστηριοποιείται. Επιπλέον ενίσχυσε άπορες οικογένειες, συλλόγους, πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ασφάλεια - Εκπαίδευση

Στις 28/4/2010 με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ασφάλειας στην Εργασία, διακόπηκαν όλες οι παραγωγικές εργασίες στα εργοτάξια της εταιρείας και όλοι οι εργαζόμενοι, συμμετείχαν σε δράσεις σχετικές με θέματα ασφάλειας, ενώ μεταξύ των τμημάτων ανταλλάχθηκαν καλές πρακτικές ασφάλειας. Πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις ασφάλειας σε εργαζόμενους από το ΕΛΙΝΥΑΕ.

Κατά το έτος 2010 πραγματοποιήθηκαν πολλαπλά σεμινάρια των εργαζομένων για τις πρώτες βοήθειες - βασική υποστήριξη ζωής (ΚΑΡΠΑ), την ασφάλεια (χρήση μηχανημάτων, χρήση εκρηκτικών, εργασίες συντήρησης) και την πυρασφάλεια. Εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε επίσης και σε συνεργαζόμενους με την εταιρεία εργολάβους. Πραγματοποιήθηκε επίσης σεμινάριο για την Ορθή και Ασφαλή χρήση εκρηκτικών υλών σε εργαζόμενους από προμηθεύτρια εταιρεία.

ΛΑΒΑ Μ.Α. Α.Ε.

Τοπικές Κοινωνίες

Το 2010 όπως κάθε χρόνο ενίσχυσε πολιτιστικές εκδηλώσεις στις περιοχές όπου δραστηριοποιείται και πρόσφερε υποτροφίες σε σπουδαστές της Νισύρου.

ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ. Α.Ε.

Περιβάλλον

Η εταιρεία προβαίνει σ' όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την υπογραφή της ΚΥΑ για την χερσαία απόθεση της σκωρίας στη θέση Λιάβδα και το ξεκίνημά της εντός του 2011.

Επίσης προχώρησε στην ανάπτυξη Συστήματος Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων για το σύνολο των εγκαταστάσεών της. Το σύστημα συνίσταται αφενός στην απόκτηση των σχετικών αδειών για την προσωρινή αποθήκευση

των αποβλήτων εντός των εγκαταστάσεών της και αφετέρου στην κατασκευή των προβλεπόμενων χώρων και υποδομών και στη σύναψη συμβάσεων με αδειοδοτημένους φορείς για τη μεταφορά και την περαιτέρω διαχείριση όλων των στερεών αποβλήτων (επικίνδυνων και μη).

Στο μεταλλουργικό εργοστάσιο Λάρυμνας εντός του 2010 ξεκίνησε μια νέα προσπάθεια για τη διευθέτηση του ζητήματος της άδειας διάθεσης υγρών αποβλήτων, με την εφαρμογή πιλοτικής εγκατάστασης που συνδυάζει την τεχνολογία της μικροεπίπλευσης με τη χρήση ηλεκτρομαγνητών. Όσον αφορά τον έλεγχο των ατμοσφαιρικών εκπομπών, η ΛΑΡΚΟ εντός του 2010 ξεκίνησε την υλοποίηση του έργου της νέας αποκονίωσης των μεταλληκτών, ενώ βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών που προέκυψαν από το διεθνή διαγωνισμό για την αντικατάσταση των συστημάτων αποκονίωσης στις περιστροφικές καμίνους 1, 2 & 3.

Στα μεταλλευτικά της κέντρα, εντός του 2010 κατέβαλλε κάθε δυνατή προσπάθεια για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής της απόδοσης, προβαίνοντας σε αποκαταστάσεις και σε παρασκευαστικά έργα για τη διαμόρφωση χώρων προς φύτευση.

Επιπλέον, στα πλαίσια της εναρμόνισης με την Οδηγία για τη Διαχείριση των Εξορυκτικών Αποβλήτων, έχει ήδη προχωρήσει στη σύνταξη και υποβολή των σχετικών σχεδίων για αντιπροσωπευτικό αριθμό μεταλλείων της. Υπάρχει στοχοδιάγραμμα για πλήρη εναρμόνιση με τη σχετική νομοθεσία εντός του 2011.

Στη λογική της ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης αλλά και της αναγκαιότητας τήρησης των περιβαλλοντικών όρων σε όλες ανεξαιρέτως τις παραγωγικές μονάδες της εταιρείας (Εργοστάσιο & Μεταλλεία), πραγματοποιούνται μια σειρά από δράσεις, οι οποίες, στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση και ενεργή συμμετοχή του έμψυχου δυναμικού της και στην εμπέδωση τεχνικών της περιβαλλοντικής συνείδησης.

Ιδιαίτερα πρέπει να αναφερθεί η προσπάθεια της εταιρείας για επιτυχή καταχώρηση των προϊόντων και παραπροϊόντων της στα πλαίσια του κανονισμού REACH.

Η εταιρεία μετά από την Προ-καταχώρηση που πραγματοποίησε το 2008 για το προϊόν της (σιδηρονικέλιο) και τα παραπροϊόντα της (σκωρίες από την παραγωγή σιδηρονικελίου), κατά

το 2010 προχώρησε στην Καταχώρησή τους (Registration), όπως απαιτεί ο Κανονισμός 1907/2006 (REACH), εξασφαλίζοντας έτσι τον «αριθμό καταχώρησης» ή αλλιώς τη νόμιμη και ανταγωνιστική διάθεσή τους στην αγορά. Ειδικά η καταχώρηση των σκωριών ως (παρα)προϊόντα επιβεβαιώνει τη μέριμνα της εταιρείας για βιώσιμη (no waste) ανάπτυξη. Ταυτόχρονα κατά το 2010 η εταιρεία συμμορφώθηκε και με τον Κανονισμό 1272/2008 (CLP) κοινοποιώντας στο ECHA τις ταξινομήσεις των νικελίου, σιδήρου, κοβαλτίου και σκωριών.

Κοινωνία

Στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, η ΛΑΡΚΟ το 2010 προσέφερε χρηματικά βοηθήματα σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους στις περιοχές όπου δραστηριοποιείται. Σημαντική είναι επίσης η συμβολή της εταιρείας στην διευθέτηση προβλημάτων των τοπικών κοινωνιών, όπως πυρκαγιές, εκκλιονισμοί, διάνομη δρόμων κλπ αλλά και στην αναδάσωση περιοχών που έχουν πληγεί από πυρκαγιές.

ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ

Ασφάλεια

Η εταιρεία ΛΕΥΚΑ Ορυκτά όπως και όλος ο όμιλος Ankerpoort NV στον οποίο ανήκει, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ασφάλεια στον χώρο εργασίας, έχει εδώ και ένα χρόνο προχωρήσει στην εφαρμογή του προγράμματος "SWITCH" όπου «μικρές αλλαγές κάνουν μεγάλες διαφορές» (Small changes Big Differences).

Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία συνδράμει οικονομικά την κοινότητα Λευκάρων όπως και τον πολιτιστικό της σύλλογο.

ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ

Α.Ε.Β.Ε.

Περιβάλλον

Έγινε μελέτη αναδάσωσης της περιοχής Διονυσοβουνίου στο Διόνυσο Αττικής, συνοδικής έκτασης 1.060 στρεμμάτων η οποία εγκρίθηκε και πρόκειται να υλοποιηθεί σε διάστημα 3 ετών. Η περιοχή είχε καταστραφεί ολοσχερώς κατά την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε τον Αύγουστο του 2009.

Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία είναι βασικός χορηγός των πολιτιστικών εκδηλώσεων «ΔΙΟΝΥΣΙΑ» που διοργανώ-

Εταιρείες - μέλη ΣΜΕ

& «καλές πρακτικές» βιώσιμης ανάπτυξης

νονται ετησίως από την κοινότητα Διονύσου. Οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες και εκθέσεις έργων τέχνης.

Η εταιρεία προσέλαβε δύο φοιτητές για χρονικό διάστημα έξι μηνών, προκειμένου να συμβάλει στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας του μελλοντικού στελεχιακού δυναμικού της ελληνικής αγοράς, ενώ παράλληλα το επιστημονικό προσωπικό της εταιρείας συνδράμει στην εκπόνηση διπλωματικών εργασιών τελειόφοιτων φοιτητών.

Στη διάρκεια του έτους πλήθος ελληνικών και ξένων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων επισκέπτονται για εκπαιδευτικούς λόγους τις εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Η εταιρεία συνδράμει σε μηνιαία βάση στην οικονομική ενίσχυση του φιλόπρωχου ταμείου Διονύσου, ενώ χρηματοδοτεί εξωραϊστικούς συλλόγους, μονές, σχολεία και τον τοπικό αθλητικό σύλλογο.

ΜΕΒΙΟΡ Α.Ε.

Ασφάλεια

Συνεχίστηκε και το 2010, η προσπάθεια μετρήσεων και αναλύσεων της σκόνης στο περιβάλλον εργασίας (dust monitoring campaign). Οι μετρήσεις έγιναν με ειδικό εξοπλισμό (αντλίες και ειδικά φίλτρα) κατά τα πρότυπα της NESPI. Όλες οι αναλύσεις έγιναν από εξειδικευμένο εργαστήριο του εξωτερικού.

ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΙ-ΜΩΛΟΥ

Περιβάλλον

Η εταιρεία προχώρησε σε σημαντικές βελτιώσεις των κινητήρων των μηχανημάτων παραγωγής με σκοπό την ελαχιστοποίηση των παραγόμενων καυσαερίων.

Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία συνεισφέρει σε πάγιες ανάγκες και σε εξοπλισμό του Δημοτικού σχολείου και του Γυμνασίου Κιμώλου. Επίσης προσφέρει μηχανήματα και έργο για τη διάνομιση και συντήρηση δρόμων, για αναπλάσεις, δενδροφυτεύσεις χώρων, για συντήρηση των ζωνών πυρασφάλειας και τέλος για κάλυψη αναγκών των τοπικών κοινωνιών (παροχή υδροφόρων οχημάτων, φορτηγών κλπ).

ΟΛΙΒΙΝΙΤΕΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ε.Π.Ε.

Τοπικές Κοινωνίες

Η εταιρεία στα πλαίσια των καλών της σχέσεων (με τους κοντινούς δήμους (Αιανής και Δεσκάτης) συμβάλει σε συντηρήσεις δρόμων και άλλα επιβλητικά τοπικά έργα όπως επίσης εξυπηρετεί με διάφορες εργασίες κτηνοτρόφους της περιοχής.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΙΤΑΝ

Τοπικές Κοινωνίες

Με στόχο την παροχή τεχνογνωσίας στην υγιεινή και ασφάλεια και σε άλλες κοινωνικές ομάδες πραγματοποιήθηκαν 3 τριήμερα σεμινάρια σε 3 Δήμους του Θρακικού συνοδικής διάρκειας 10 ωρών έκαστο με θέμα «Βελτίωση Συνθηκών Υγιεινής & Ασφάλειας προσωπικού αποκομιδής απορριμμάτων των Δήμων». Η οργάνωση, η κάλυψη του κόστους και ο συντονισμός της όλης διαδικασίας υλοποιήθηκε από την Εταιρεία μας με εισηγητές εξειδικευμένους ιατρούς εργασίας και εργονόμους του ΕΛΙΝΥΑ.Ε. Τα τριήμερα σεμινάρια παρακολούθησαν συνολικά 95 άτομα. Τα σεμινάρια υποστήριξαν με την παρουσία τους οι Δήμαρχοι των Δήμων Ελευσίνας, Ασηροπούργου και Μαγούλλας.

Επίσης η εταιρεία στήριξε οικονομικά μία προσπάθεια γυναικών εργαζομένων στον όμιλο ή συζύγων εργαζομένων, για λειτουργία δημιουργικών ομάδων με σκοπό τη δημιουργία χειροτεχνημάτων ώστε αυτά να πωληθούν σε εορταστικά παζάρια φιλικών συλλόγων.

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΗΡΑΚΛΗΣ – LAFARGE

Η προσέγγιση της Εταιρείας ως προς την εταιρική κοινωνική ευθύνη εκφράζεται τόσο από την ενσωμάτωση των Στόχων Αειφορίας 2012 στη διαχείριση των σχέσεων με τους κοινωνικούς μας εταίρους όσο και από την ενεργό συμβολή της Εταιρείας στην τοπική ανάπτυξη. Έχοντας την πεποίθηση ότι η κοινωνία γύρω από τις εγκαταστάσεις μας αποτελεί βασικό παράγοντα για την επιτυχία των δραστηριοτήτων μας, στόχος των πρωτοβουλιών μας είναι να προσθέτουμε αξία σε τοπικές συνεργασίες αξιοποιώντας τα προϊόντα, τον εξοπλισμό, τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και την τεχνογνωσία μας, καθώς και συνεισφέροντας σε δράσεις

που η τοπική κοινωνία θεωρεί σχετικές με τις προτεραιότητές μας.

Περιβάλλον

Σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Εύβοιας, αναπτύχθηκε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Μικροί Οικολόγοι, ένα παιδαγωγικό παιχνίδι για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των παιδιών σχολικής ηλικίας, που καλύπτει με ερωτήσεις βασικές ενότητες περιβαλλοντικών θεμάτων, όπως η βιοποικιλότητα, οι μεταφορές, η ανακύκλωση, η ενέργεια, και το νερό. Το πρόγραμμα παρουσιάστηκε το Μάιο 2010 στους δασκάλους σχολείων της Χαλκίδας και στην εκπαιδευτική κοινότητα της Εύβοιας.

Επίσης στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος, πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2010, στο εργοστάσιο της Εταιρείας στο Μηλάκι, η ετήσια εκπαίδευση των εθελοντών πυροπροστασίας από τους δήμους, οι οποίοι συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Η εκπαίδευση έγινε από την Πυροσβεστική Υπηρεσία Χαλκίδας και το Πυροσβεστικό Κλιμάκιο Αλιβερίου και περιλάμβανε θεωρητικό και πρακτικό μέρος, σχετικά με τρόπους αντιμετώπισης πυρκαγιών και ασκήσεις κατάσβεσης και πρόληψης.

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων τους, τα τρία εργοστάσια δημιούργησαν το πρώτο εξάμηνο του 2010 ευκαιρίες για επισκέψεις και ξεναγήσεις των κοινωνικών εταίρων στις εγκαταστάσεις τους, με περισσότερες από 25 επισκέψεις σχολείων όλων των βαθμίδων στις εγκαταστάσεις των μονάδων.

Μια πολύ επιτυχημένη εκδήλωση πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 6 Δεκεμβρίου στο εργοστάσιο Χαλκίδας στο πλαίσιο του προγράμματος "Βάζουμε πράσινο στο εργοστάσιο" με τη συμμετοχή περιβαλλοντικών ομάδων σχολείων και εκπροσώπων τοπικών

αρχών και φορέων. 120 μαθητές από περιβαλλοντικές ομάδες τεσσάρων γυμνασίων της ευρύτερης περιοχής της Χαλκίδας επισκέφθηκαν το εργοστάσιο και συμμετείχαν ενεργά στην ολοκλήρωση της φύτευσης του μονοπατιού βοτοναθολογικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος που έχει διαμορφωθεί στο χώρο του εργοστασίου.

Το εργοστάσιο Μηλακίου διοργάνωσε Ανοικτή Ημέρα Ενημέρωσης την Πέμπτη 9 Δεκεμβρίου 2010, προσκαλώντας εκπροσώπους των τοπικών κοινωνιών, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της εκπαιδευτικής κοινότητας και των κοινωνικών εταιριών να επισκεφθούν το εργοστάσιο και να ενημερωθούν για τη δραστηριότητά του. Η Ανοικτή Ημέρα Ενημέρωσης έδωσε τη δυνατότητα να πληροφορηθούν για το πρόσφατα ολοκληρωμένο έργο της Μονάδας Αφαλάτωσης και το ολοκληρωμένο πρόγραμμα Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων.

Οι πρακτικές της εταιρείας βραβεύτηκαν στην Κατηγορία Περιβαλλοντικής Διαχείρισης από τον ΠΑΣΕΠΠΕ, Πανελλήνιο Σύνδεσμο Εταιρειών Προστασίας του Περιβάλλοντος.

Η συνεργασία της ΛΑΒΑ με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και η εκπόνηση ενός νέου ερευνητικού προγράμματος με θέμα "Ανάπτυξη ορθών γεωργικών πρακτικών για την καλλιέργεια κηπευτικών σε ελαφρόπετρα και διάδοσή τους στην καλλιερπητική πράξη" εγκαινιάστηκε στην ημερίδα που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 3 Νοεμβρίου στο Ζάππειο Μέγαρο. Τίτλος της ημερίδας ήταν "Καλλιέργεια σε ελαφρόπετρα: Μια φιλική προς το περιβάλλον μέθοδος υποκατάστασης των χημικών απολυμάνσεων του εδάφους στα θερμοκήπια", και μεταξύ των ομιλητών ήταν μέλη της ερευνητικής ομάδας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ασφάλεια

Για την προώθηση της οδικής ασφάλειας στην Εύβοια (μία από τις περιοχές με υψηλό αριθμό τροχαίων ατυχημάτων στην Ελλάδα) το εργοστάσιο Χαλκίδας οργάνωσε το τρίτο μέρος μιας ευρύτερης εκστρατείας ευαισθητοποίησης σε θέματα οδικής ασφάλειας που ξεκίνησε το 2009. Έχοντας πραγματοποιήσει με τη συνεργασία του Δήμου Χαλκιδέων και της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Εύβοιας, το πρόγραμμα «Δεσμείομαι» για παιδιά σχολικής ηλικίας, το εργοστάσιο οργάνωσε τον Ιούνιο

σεμινάρια για την ασφάλεια των πεζών και τις κυκλοφοριακές συνθήκες της περιοχής, με έμφαση στα άτομα μέσης και τρίτης ηλικίας.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Αλληλεγγύης και Συμπαράστασης Ηρακλή (ΠΡ.Α.Κ.Σ.Η.), το εργοστάσιο Χαλκίδας υποστήριξε τον Απρίλιο την εκπαίδευση αθλητών και προπονητών του Ιστιοπλοϊκού Ομίλου Χαλκίδας (ΙΟΧ) και τη συμμετοχή τους σε εκπαιδευτική άσκηση με θέμα την ασφάλεια στη θάλασσα. Επίσης, στο πλαίσιο των προγραμμάτων ενίσχυσης της τοπικής ανάπτυξης, το εργοστάσιο διοργάνωσε σε συνεργασία με πιστοποιημένους εκπαιδευτικούς φορείς την εκπαίδευση ενήλικων παιδιών εργαζομένων του εργοστασίου ως ναυαγοσώστες και την παροχή του σχετικού διπλώματος.

Οι υπεύθυνες πρακτικές της Εταιρείας στη διαχείριση της αειφόρου ανάπτυξης και στην εργασιακή υγεία και ασφάλεια αναγνωρίστηκαν από τους κοινωνικούς εταίρους. Μέσα στο Α' εξάμηνο του 2010 η Εταιρεία διακρίθηκε με Αριστείο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην Εργασιακή Υγεία και Ασφάλεια από την αντίστοιχη διοργάνωση «Αριστεία ΕΚΕ» που διοργανώνεται από το Σύνδεσμο Διαφημιζομένων Ελλάδος, την Ελληνική Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων και το Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ITALCEMENTI – ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΧΑΛΥΨ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Περιβάλλον

Η εταιρεία «Χάλυψ Δομικά Υλικά Α.Ε.» πρώτη απ' όλο τον Όμιλο ITALCEMENTI έλαβε πιστοποίηση κατά το EN 16001: 2009 (το ευρωπαϊκό πρότυπο συστήματος διαχείρισης ενέργειας) από την TÜV Austria Hellas.

Ο συνολικός στόχος του Ευρωπαϊκού αυτού

πρότυπου είναι να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να καθιερώσουν τα απαραίτητα συστήματα και διαδικασίες για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας. Αυτό θα οδηγήσει σε μειώσεις κόστους και εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσα από συστηματική διαχείριση ενέργειας.

Η δέσμευση της εταιρείας αφορά σε επιχειρησιακές και στρατηγικές επιλογές, προτεραιότητες των εργαζομένων καθώς και στο επενδυτικό σχεδίο μας. Πρόκειται για μία δέσμευση που ευθυγραμμίζεται πλήρως με τη στρατηγική του Ομίλου Italcementi αλλά και με τις εταιρικές πολιτικές Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Ασφάλειας και Υγείας.

Προϋπόθεση για μία τέτοια δράση είναι η συμμόρφωση με τη σχετική Ελληνική και Ευρωπαϊκή νομοθεσία για τη χρήση ενέργειας καθώς και με άλλους κανονισμούς, τοπικές ή τομεακές συμφωνίες οι οποίες δεσμεύουν την εταιρεία ή τον Όμιλο.

Επίσης η εταιρεία ήταν ένας από τους χορηγούς του 11ου μαθητικού συνεδρίου για το περιβάλλον, που καθιέρωσε η περιβαλλοντική οργάνωση «Ελλάδα καθαρή» από το έτος 2000, με σκοπό τη συμμετοχή των νέων σε περιβαλλοντικά θέματα.

Κοινωνία

Τα Τσιμέντα Χάλυψ συμμετέχουν ενεργά στην προσπάθεια για την ανασυγκρότηση των πληγέντων από τη φωτιά περιοχών.

Στα πλαίσια της Πολιτικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, τα Τσιμέντα Χάλυψ εξακολουθούν να συμμετέχουν στην προσπάθεια αποκατάστασης των πυρόπληκτων περιοχών προσφέροντας ενσασκισμένο τσιμέντο στο Δήμο Φενεού, στο νομό Κορίνθου. Τα έργα αυτά έχουν ως σκοπό την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν και την εκτέλεση αντιπλημμυρικών έργων για την προστασία της πληγείσας περιοχής. Ο Δήμος Φενεού είναι μια ορεινή περιοχή, με εξαιρετική χλωρίδα και πανίδα, μοναδικού κάλλους. Εξαιτίας της πυρκαγιάς της 10ης Αυγούστου 2007, καταστράφηκε μια σημαντική δασική έκταση με σοβαρές επιπτώσεις τόσο στην ισορροπία του οικοσυστήματος όσο και στη ζωή των κατοίκων.

Επίσης η εταιρεία, στα πλαίσια ανάπτυξης καλών σχέσεων με την τοπική κοινωνία προσέφερε ως δωρεά ένα μηχανικό σάρωθρο καθαρισμού δρόμων στο Δήμο Ασπροπύργου.

Δείκτες Βιώσιμης Ανάπτυξης

	2009	2010
1. Απασχόληση		
1α. Μέσος όρος άμεσα απασχολούμενου προσωπικού (άτομα)	10.305	10.166
1β. Μέσος όρος έμμεσα απασχολούμενου προσωπικού, σε ισοδύναμο οκταώρου (άτομα) (περιλαμβάνει εργοστάβους και ΔΧ)	5.151	4.769
1γ. Συνολικός αριθμός ωρών εργασίας (αφορά το 1α & 1β)	29.915.673	28.906.523
1δ. Ώρες εργασίας ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος	0,31	0,34
2. Ανάπτυξη Δεξιοτήτων		
2α. Συνολικός αριθμός ωρών εκπαίδευσης	89.117	124.154
2β. Ώρες εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο (2α / 1α + 1β)	5,78	8,31
3. Ασφάλεια - Υγιεινή Εργαζομένων		
3α. Συνολικός αριθμός απωλεσθεισών ωρών εργασίας λόγω ατυχημάτων	32.643	23.050
3β. Συνολικός αριθμός ωρών εκπαίδευσης σε «Ασφάλεια - Υγιεινή»	42.810	54.625
3γ. Ώρες εκπαίδευσης σε «Ασφάλεια - Υγιεινή» ανά εργαζόμενο (3β / 1α + 1β)	2,71	3,66
3δ. Συνολικός αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων	7	0
3ε. Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων ανά εργαζόμενο (3δ / 1α + 1β)	0,00045	0
3στ. Δείκτης συχνότητας (συντ.106) του συνολικά απασχολούμενου προσωπικού για το οποίο υπάρχει ευθύνη επιβλεψής	5,01	5
3ζ. Δείκτης σοβαρότητας (συντ.106) του συνολικά απασχολούμενου προσωπικού για το οποίο υπάρχει ευθύνη επιβλεψής	136,38	99,52
3η. Ποσοστό εργαζομένων που παρακολουθούνται περιοδικά με ιατρικές εξετάσεις (από το σύνολο των άμεσα απασχολούμενων)	80%	85%
4. Συνολικός κύκλος εργασιών & παραγωγή		
4α. Συνολικός κύκλος εργασιών (€)	1.786.787.579	1.973.584.904
4β. Παραγωγή εμπορεύσιμου προϊόντος (τον.)	96.994.063	85.903.273
5. Δαπάνες έρευνας κοιτασμάτων		
5α. Συνολικές δαπάνες έρευνας κοιτασμάτων (€)	8.390.540	12.338.690
5β. Δαπάνες έρευνας κοιτασμάτων ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (5α / 4β)	0,086	0,14
6. Επικοινωνία με Κοινωνία		
6α. Αριθμός ανοικτών εκδηλώσεων	40	38
6β. Αριθμός επισκέψεων σχολείων / Πανεπιστημίων	178	161
6γ. Αριθμός εκπαιδευομένων σπουδαστών	505	454
6δ. Πόροι (ευρώ) που διατίθενται στην τοπική κοινωνία (έργα, υποστήριξη συλλόγων, συμμετοχή σε ανθρωπιστικές προσπάθειες, υποτροφίες, βραβεία κ.α.)	27.258.645	25.994.625
6ε. Πόροι (ευρώ) που διατίθενται στην ευρύτερη κοινωνία (έργα, χορηγίες, υποτροφίες, βραβεία κ.ά.)	764.419	706.076
7. Απαιτήσεις σε ενέργεια		
7α. Συνολική κατανάλωση ενέργειας (Mj)	20.155.188.293	24.330.412.035
7β. Κατανάλωση ενέργειας ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (7α / 4β)	207,8	283,23
8. Απαιτήσεις σε νερό		
8α. Συνολική καθαρή κατανάλωση νερού (m ³) (νερό από δίκτυο, από γεωτρήσεις, από υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα, από επιφανειακό ταμειευτήρα)	17.146.258	17.809.519
8β. Συνολική κατανάλωση νερού από ανακύκλωση (m ³).	5.118.120	8.667.330
8γ. Συνολική κατανάλωση νερού στην παραγωγική διαδικασία (m ³).	15.894.993	10.745.469
8δ. Συνολική καθαρή κατανάλωση νερού ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (8α / 4β)	0,17	0,21
8ε. Κατανάλωση νερού στην αποκατάσταση περιβάλλοντος (m ³)	992.281	582.814
9. Απαιτήσεις σε γή - Αποκατάσταση περιβάλλοντος		
9α. Συνολική επιφάνεια γης που χρησιμοποιείται για εκμετάλλευση, στο τέλος του ημερολογιακού έτους (στρέμματα)	157.675	154.779
9β. Συνολική επιφάνεια γης που αποκαθίσταται (αποκατάσταση μη ολοκληρωμένη) (στρέμματα)	3.729	1.682
9γ. Συνολική επιφάνεια γης που έχει αποκατασταθεί ή που έχει επαναφερθεί σε επωφελή χρήση, από την εφαρμογή του νόμου 998 (στρέμματα)	59.996	63.520
9δ. Αριθμός φυτευθέντων δενδρυλλίων και θάμνων το τρέχον έτος	588.468	506.193
9ε. Δαπάνες αποκατάστασης ορυχείων και προστασίας περιβάλλοντος (€) το τρέχον έτος	9.376.164	16.151.915
9στ. Δαπάνες αποκατάστασης και προστασίας περιβάλλοντος ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (9ε / 4β)	0,1	0,19
10. Παραγωγή - διαχείριση αποβλήτων		
10α. Απόβλητα εξορυκτικής διαδικασίας και κατεργασιών το τρέχον έτος (τόνοι) (συμπεριλαμβάνονται και τα στείρα)	543.087.323	532.206.650
10β. Απόβλητα εξορυκτικής διαδικασίας και κατεργασιών το τρέχον έτος ανά τόνο εμπορεύσιμου προϊόντος (10α/4β)	5,6	6,19
10γ. Εξορυκτικά απόβλητα που διοχετεύθηκαν το τρέχον έτος για πλήρωση εκσκαφών (τόνοι)	462.059.998	439.480.537
10δ. Παραγωγή παραπροϊόντων το τρέχον έτος από εξορυκτικά απόβλητα ή από απόβλητα κατεργασιών (τόνοι)	1.153.475	795.707
10ε. Μη εξορυκτικά απόβλητα που δόθηκαν σε ανακύκλωση (κιλά)	9.923.628	13.678.410
11. Χρησιμοποίηση επικινδύνων ουσιών		
11α. Ποσότητα ταξινομημένων επικινδύνων ουσιών που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία παραγωγής (τα λιπαντικά δεν περιλαμβάνονται), σύμφωνα με την οδηγία 67/548/EEC (τον)	2.287,04	3.966,71
12. Πιστοποίηση εταιρειών μελών		
12α. Πιστοποίηση κατά ISO 9001/2	59%	66%
12β. Πιστοποίηση κατά ISO 14001	32%	33%
12γ. Πιστοποίηση OHSAS 18001	20%	24%

Υγιεινή & Ασφάλεια

Στατιστικά στοιχεία ασφάλειας

Τα τελευταία έτη και για όλες τις εταιρείες μέλη του ΣΜΕ (εκτός Αλουμινίου Ελλάδος) τα στατιστικά στοιχεία των ατυχημάτων που αφορούν την παραγωγή και τις υποστηρικτικές προς αυτήν δραστηριότητες και για το σύνολο των απασχολουμένων, έχουν ως εξής:

Για το 2006: α) Δείκτης Συχνότητας 5,73 β) Δείκτης Σοβαρότητας 164,6 και γ) Δείκτης θανατηφόρων 1/2.801 άτομα.

Για το 2007: α) Δείκτης Συχνότητας 5,56 β) Δείκτης Σοβαρότητας 184,45 και γ) Δείκτης θανατηφόρων 1/4.340 άτομα

Για το 2008: α) Δείκτης Συχνότητας 5,15 β) Δείκτης Σοβαρότητας 145,191 και γ) Δείκτης θανατηφόρων 1/3.392 άτομα

Για το 2009: α) Δείκτης Συχνότητας 6,39 β) Δείκτης Σοβαρότητας 158,34 και γ) Δείκτης θανατηφόρων 1/2.533 άτομα.

(Οι δείκτες υπολογίζονται όπως προβλέπει ο ΚΜΛΕ).

Συνολικά το 2009 συνέβησαν 150 ατυχήματα από τα οποία 48 (ποσοστό 32%) αφορούσαν εργολαβικό προσωπικό.

Για το 2010: α) Δείκτης Συχνότητας 5,067, β) Δείκτης Σοβαρότητας 133,106 και γ) Δείκτης θανατηφόρων μηδέν

(Οι δείκτες υπολογίζονται όπως προβλέπει ο ΚΜΛΕ)

Συνολικά το 2010 συνέβησαν 115 ατυχήματα από τα οποία τα 46 (ποσοστό 40%) αφορούσαν εργολαβικό προσωπικό).

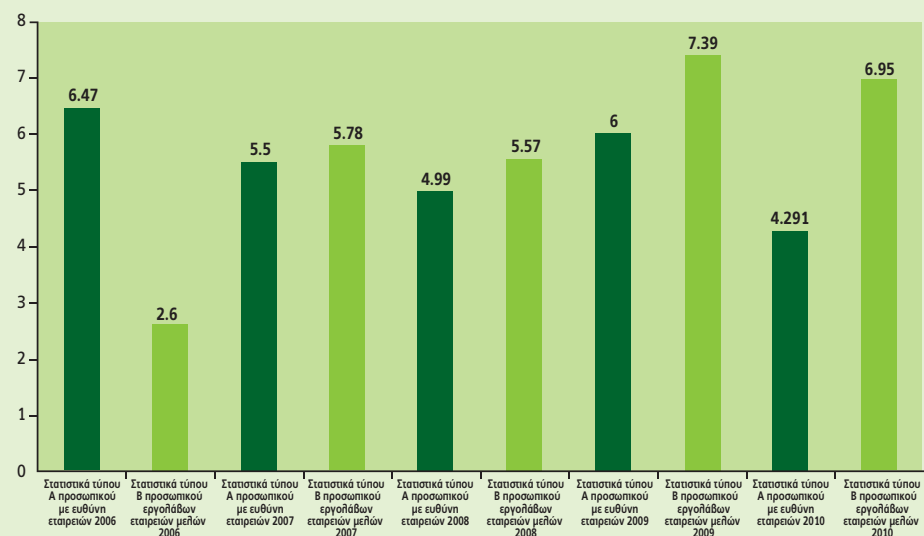
Παρατηρούμε τα εξής:

- Γενικά πρέπει να θεωρείται μία καλή χρονιά γιατί υπάρχει σημαντική μείωση όλων των δεικτών, με την απασχόληση και τον αριθμό εργαζομένων περίπου σταθερά σε σχέση με το 2009.
- Για πρώτη φορά μέσα στα τελευταία επτά χρόνια εμφανίζονται ατυχήματα τόσο μειωμένα, κάτω και του σχεδόν «αξεπέραστου» ορίου 100/έτος, σ' ότι αφορά το προσωπικό για το οποίο έχουν την ευθύνη οι εταιρείες μέλη.

- Ο αριθμός των ατυχημάτων του εργολαβικού προσωπικού που επιβλέπεται από τους εργολάβους φαίνεται ότι σταθεροποιείται με ίδιες περίπου ώρες απασχόλησης συγκριτικά με το 2009. Παρά τα καλά αποτελέσματα το ζητούμενο πάντα παραμένει, η υπέρβαση, ο μηδενισμός των ατυχημάτων.

Η καλή πορεία του 2010 μένει να αποδειχθεί, μέσα από τις προσπάθειες όλων, εργαζομένων, συνεργατών και επίβλεψης ότι θα έχει συνέχεια.

Δείκτης Συχνότητας (Δ. Συ) Αριθμός ατυχημάτων ανά εκ. Ω. Απ)

Ημερίδα Υπουργείου Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα «Ασφαλείς εργασίες Συντήρησης»

Η ημερίδα αυτή έγινε στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία για τα έτη 2010-2011.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία που ηγείται αυτής της εκστρατείας στοχεύει εντός του 2010-2011 να αναδείξει τα θέματα ασφάλειας που αφορούν τις εργασίες συντήρησης. Βασικός σκοπός αυτής της προσπάθειας είναι η μεγαλύτερη

ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων στις εργασίες συντήρησης για ασφαλέστερη υγιέστερη και παραγωγικότερη εργασία.

Ο Γ.Δ. του ΣΜΕ, εκπροσωπώντας τη Μόνιμη Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας του ΤΕΕ, παρουσίασε τα προβλήματα ασφάλειας στις δραστηριότητες συντήρησης, τις αιτίες ατυχηματικότητας και τους βασικούς άξονες πρόληψης.

Ο μηδενισμός των ατυχημάτων είναι υποχρέωση όλων μας, δεν είναι ουτοπία.

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

Ο Σύνδεσμος Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων τη χρονιά που πέρασε έδωσε ιδιαίτερο βάρος να ξεκινήσει προσπάθεια από το ΥΠΕΚΑ για την εξειδίκευση της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τις πρώτες ύλες και την δημιουργία εθνικής μεταλλευτικής – εξορυκτικής πολιτικής.

Επίσης συνέχισε να μετέχει ενεργά στις διαβουλεύσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ολοκλήρωση των θέσεων και των αντίστοιχων πολιτικών σε επιμέρους βασικά ζητήματα της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις πρώτες ύλες (προσδιορισμός κρίσιμων πρώτων υλών, κανονιστικό πλαίσιο και πρώτες ύλες, γνώση ευρωπαϊκών αποθεμάτων πρώτων υλών και άλλα συναφή).

Ο ΣΜΕ έδωσε σημαντική βαρύτητα στην εσωτερική διαβούλευση μεταξύ των μελών του για την δημιουργία κοινών θέσεων γύρω από τα θέματα μιας εθνικής μεταλλευτικής - εξορυκτικής πολιτικής.

Επίσης είχε ουσιαστική συμμετοχή στην διαμόρφωση του σχεδίου του νέου ΚΜΛΕ εκφράζοντας ενιαία τις απόψεις του κλάδου για ριζικές αλλαγές, εκσυγχρονισμό και αναμορφώσεις του ισχύοντος κανονισμού.

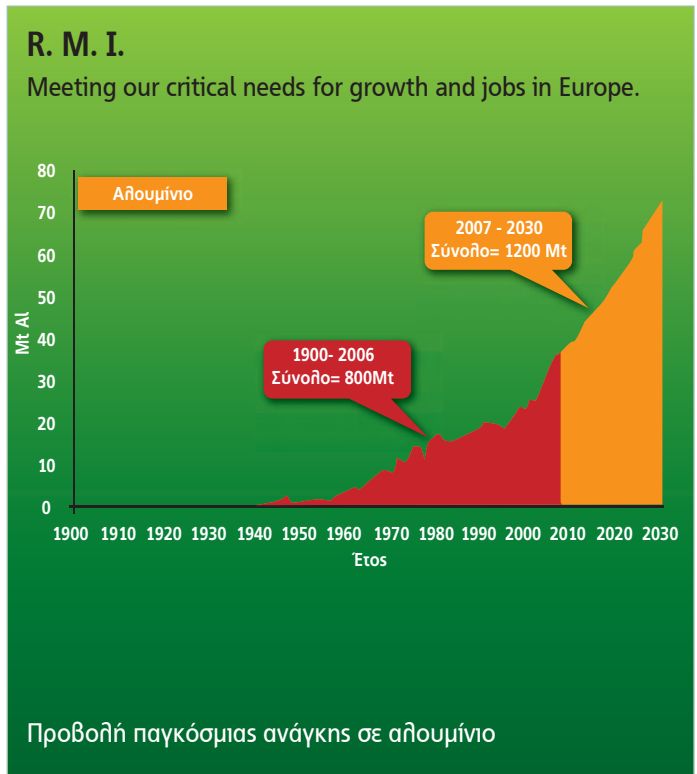
Ο ΣΜΕ έδωσε ιδιαίτερη σημασία και δραστηριοποιήθηκε έντονα στην κατεύθυνση τροποποιήσεων του σχεδίου ΚΥΑ περί προστασίας της άγριας ορνιθοπανίδας στις ζώνες ειδικής προστασίας (ΖΕΠ) και του σχεδίου νόμου για

τη βιοποικιλότητα, στα σημεία όπου ο κλάδος της εκμετάλλευσης των ορυκτών πόρων θιγόταν σημαντικά.

Στο επικοινωνιακό επίπεδο ο ΣΜΕ είχε συνεχείς επαφές με τον καθ' ύλην αρμόδιο Υφυπουργό ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτη στα πλαίσια ενημέρωσης και γνωστοποίησης των κοινών θέσεων και αιτημάτων του κλάδου, πρόβαλλε έντονα τις θέσεις του σε γνωστά ΜΜΕ, μετείχε ενεργά στην ημερίδα του ΤΕΕ με θέμα «Ορυκτός Πλούτος και Τοπικές Κοινωνίες» ενώ διοργάνωσε από κοινού με τη εφημερίδα ΕΞΠΡΕΣ μεγάλη ημερίδα στη Θεσσαλονίκη με θέμα «Ο Ορυκτός Πλούτος της Β. Ελλάδος».

Ευρωπαϊκή στρατηγική για την αντιμετώπιση των κρίσιμων αναγκών σε πρώτες ύλες

Επικοινωνιακές δράσεις

Τακτική Γενική Συνέλευση

Η ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Συνδέσμου στις 20/5/2010. Εγκρίθηκαν ομόφωνα η έκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ. για το 2009. Ο οικονομικός απολογισμός για το 2009, ο προϋπολογισμός για το 2010, η έκθεση της ελεγκτικής επιτροπής επί του οικονομικού απο-

λογισμού και η επικύρωση εκλογής νέων μελών του Δ.Σ.

Τα βασικότερα μηνύματα της απολογιστικής ομιλίας του προέδρου του ΣΜΕ κ. Σ. Μπαλιτζή προς την Γ.Σ. είχαν ως εξής:

«Σήμερα, ένα χρόνο μετά, ζούμε μία εντελώς διαφορετική πραγματικότητα. Η κρίση έχει χτυπήσει για τα καλά τη χώρα μας, σε όλα τα επίπεδα. Πράξεις και παραλήψεις δεκαετιών

οδήγησαν τη χώρα σε κρίση ελλείμματος και χρέους, σε κρίση αξιοπιστίας, σε κρίση εμπιστοσύνης. Στην πραγματικότητα, όσο οι εξωτερικές συνθήκες ήταν ομαλές και ευήμερες, μπορούσαμε να κρύβουμε τις παθογένειές μας, ενώ τώρα καλούμαστε όλοι σε μία βίαιη, σκληρή αλλά αναγκαία προσαρμογή. Οι επιχειρήσεις μας αν και σε μεγάλο βαθμό, είχαν κάνει ήδη σημαντικά βήματα προόδου και

προσαρμογής, με αφορμή το νέο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον της τελευταίας δεκαετίας, καλούνται σήμερα και αυτές να προσαρμοστούν σε διαφορετικές καταστάσεις, πληρώνοντας το τίμημα ενός ελλειμματικού, γραφειοκρατικού, αντιπαραγωγικού και υπερδιογκωμένου Δημόσιου Τομέα.

Το χρονικό διάστημα της ύφεσης και της προσαρμογής θα είναι μακρύ. Η περαιτέρω ανάλυσή του δεν έχει κανένα νόημα. Και δεν έχει νόημα γιατί ο Κλάδος μας προ κρίσεως, είχε αναλύσει τα προβλήματά του και είχε επισήμаны έγκαιρα προς την Πολιτεία, με σειρά προτάσεων, και επί σειρά Διοικήσεων του Σ.Μ.Ε., τις προς θεραπεία αδυναμίες, και τις αναγκαίες πρωτοβουλίες που έπρεπε να αναληφθούν.

Σήμερα, με την κρίση να κορυφώνεται, η ανάλυση των νέων δεδομένων οδηγεί το Σύνδεσμο όχι στη διατύπωση νέων προτάσεων, αλλά στην επανάληψη των ίδιων των παλαιότερων προτάσεών του. Πράγμα που αποδεικνύει ότι οι προτάσεις μας υπήρξαν σωστές και έγκαιρα διατυπωμένες, και παραμένουν πάντα ουσιαστικές και επίκαιρες.

Δεν υπάρχει πλέον άλλος χρόνος για χάσιμο. Υπάρχει ανάγκη για δράση και μάλιστα για άμεση δράση.

Αυτό είναι το μήνυμα που περνάμε στις συζητήσεις με την πολιτική ηγεσία και κάθε αρμόδιο παράγοντα που συναντάμε. Και πρέπει να ομολογηθεί ότι τελευταία οι θέσεις ακούγονται πολύ θετικά, αν και ακόμα δεν έχουμε δει αυτό το κλίμα να μεταφράζεται σε πράξεις.

Παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σαν χώρα, πιστεύω ότι μπορούμε και θέλουμε όλοι να δούμε τις ευκαιρίες που ανοίγονται, έχοντας στραμμένο το βλέμμα μπροστά.

Ημερίδα ΤΕΕ με θέμα «Ορυκτός Πλούτος και Τοπικές Κοινωνίες»

Ο ΣΜΕ στην ημερίδα αυτή μετείχε ενεργά και μέσω εκπροσώπησης του στην οργανωτική επιτροπή και με βασική εισήγηση επί του θέματος.

Η ημερίδα αυτή είχε σημαντική επιτυχία με μεγάλη συμμετοχή απ' όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, οργανώσεις, εταιρείες, εκπροσώπους εργαζομένων, επιστημονική κοινότητα, εκπροσώπους κομμάτων κλπ. Παρευρέθησαν και χαιρέτησαν ή είχαν εισηγήσεις, 2 Υφυπουργοί κρίσιμων Υπουργείων, ο πρό-

εδρος της ΟΚΕ, 2 Νομάρχες, εκπρόσωποι απ' όλα τα κόμματα, έγιναν 20 εισηγήσεις, 20 παρεμβάσεις, απαντήθηκαν στο πλαίσιο του διαλόγου 15 ερωτήσεις, οι δε συμμετοχές υπερέβησαν τα 250 άτομα.

Οι αντιδράσεις διαφόρων περιβαλλοντικών οργανώσεων ήταν έντονα αρνητικές για την εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου.

Τα κυριότερα σημεία του χαιρετισμού που απηύθυνε ο Πρόεδρος του ΣΜΕ κ. Σ. Μπαλτζής

«Η κοινωνία θέλει να καταναλώνει ένα πλήθος αγαθών, αλλά αγνοεί ή θέλει να αγνοεί ότι απαιτούνται πρώτες ύλες που υπάρχουν αποθεματοποιημένες στη γη. Και όταν δεν το αγνοεί, απλώς θέλει οι πρώτες ύλες αυτές να μην εξορυχθούν από το δικό της γεωγραφικό περίγυρο. Και εάν είχαμε να αντιμετωπίσουμε μία απλή άρνηση ή επιφύλαξη, τα πράγματα θα ήταν καλά, έχουμε όμως να αντιμετωπίσουμε έντονη αντίδραση, αν όχι εχθρότητα και πολεμική. Χρειάζεται ενημέρωση της κοινωνίας και άρση των αντιφάσεων στον τρόπο σκέψης της.

Παρ' όλα αυτά δεν πρέπει να στρεφόμαστε επικριτικά μόνο προς την κοινωνία. Και η Πολιτεία και οι επιχειρήσεις έχουν σημαντικό μέρος ευθύνης για την αντιφατική συμπεριφορά της κοινωνίας.

Μήπως η διαχρονική αντιφατικότητα αποφάσεων και πράξης της πολιτικής ηγεσίας ή οι σχεδόν μόνιμες αδυναμίες, παραλείψεις, και δυστοκίες του κρατικού μηχανισμού έχουν τροφοδοτήσει την επιφυλακτικότητα της κοινωνίας απέναντι σε κάθε μορφής αναπτυξιακά έργα;

Μήπως οι αδυναμίες των ελεγκτικών μηχανισμών της πολιτείας εξέθρεψαν και εκτρέφουν καταστάσεις που οδηγούν τον πολίτη στη δυσπιστία;

Μήπως επειδή υπάρχουν επιχειρήσεις, εκτός ΣΜΕ, που αρνούνται πεισματικά να δεχθούν τα σημεία των καιρών και να εκσυγχρονιστούν, δημιουργώντας έτσι την όποια κακή εικόνα στην κοινή γνώμη;

Σε αντίθεση με αυτά, συνέχισε ο κ. Μπαλτζής, οι επιχειρήσεις - μέλη του Σ.Μ.Ε. έχουν ήδη υιοθετήσει και δεσμευθεί σε Κώδικα 10 Αρχών Βιώσιμης Ανάπτυξης και σε ετήσιο απολογισμό εφαρμογής τους μέσω συγκεκριμένων δεικτών που απεικονίζουν την πορεία τους.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, παρά τον αναγνωρισμένο ορυκτό μεταλλευτικό πλούτο της χώρας μας, η επίσημη Πολιτεία δεν έχει χαράξει ακόμα συγκεκριμένη εθνική μεταλλευτική πολιτική η διαμόρφωση της οποίας αποτελεί επιτακτική ανάγκη, ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή. Πιστεύουμε ότι αυτό αποτελεί αίτημα κάθε εμπλεκόμενου φορέα, πέρα βέβαια από το Σ.Μ.Ε.

Υπάρχει όμως ένα δεδομένο που δεν πρέπει να ξεχνάμε. Ο ορυκτός πλούτος βρίσκεται εκεί όπου τον έβαλε η φύση. Η αξιοποίησή του δεν μπορεί παρά να επηρεάζει και να επηρεάζεται από τις τοπικές κοινωνίες.

Αυτό το δεδομένο δεν πρέπει να λησμονείται, αλλά αντίθετα θα πρέπει να αναζητηθούν μέσα από συζήτηση, διάλογο και συγκλήσεις, οι πολιτικές εκείνες που καθιστούν δυνατή τη βιώσιμη ανάπτυξη του ορυκτού πλούτου της χώρας μέσα από ευημερούσες τοπικές κοινωνίες».

Τα κυριότερα σημεία της κεντρικής εισήγησης του Γεν. Διευθυντού του ΣΜΕ κ. Χ. Καβαλλόπουλου

«Μία από τις μεγαλύτερες υπηρεσίες που προσφέρει ο κλάδος της εξορυκτικής - μεταλλουργικής βιομηχανίας πέραν της κάλυψης των βασικών και ουσιαστών αναγκών σε πρώτες ύλες της ελληνικής, ευρωπαϊκής και παγκόσμιας κοινότητας και του σημαντικού του ρόλου στην ελληνική οικονομία, είναι η συνεισφορά του στην ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας ανέφερε ο κ Καβαλλόπουλος.

Η εξορυκτική - μεταλλουργική βιομηχανία αναπτύσσεται, κινείται και δρα κατ' εξοχήν μέσα στην περιφέρεια, χωρίς να ζητά ιδιαίτερα κίνητρα από κανένα, προσπαθώντας να παράγει πλούτο πολλές φορές σε δύσκολες και απομακρυσμένες περιοχές, χωρίς ανάλογο εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό το οποίο το αναδεικνύει και το εξελίσει, εκεί όπου η φύση

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

έχει δημιουργήσει - χωροθετήσει τα κοιτάσματα ή τα πετρώματά της, αξιοποιώντας τον ελληνικό ορυκτό πλούτο. Χωρίς αυτές τις επίμονες προσπάθειες ο ελληνικός ορυκτός πλούτος θα ήταν «πλούτος» μόνο για τη θεωρητική γεωλογική βιβλιογραφία.

Το σύνολο των απασχολούμενων στην περιφέρεια, στα μεταλλεία, λατομεία, ορυχεία και στις δύο βασικές μεταλλουργίες ανέρχεται σε 22.000 εργαζόμενους ενώ από τη δραστηριότητα αυτή εξαρτώνται πλέον των 90.000 άλλων θέσεων εργασίας που εξυπηρετούν ή σχετίζονται με διάφορους τρόπους με τη δραστηριότητα αυτή. Το σύνολο των πωλήσεων των προϊόντων της εξορυκτικής βιομηχανίας και των βασικών μεταλλουργιών της χώρας, Αλουμίνιο της Ελλάδος και ΛΑΡΚΟ, που καθετοποιοούν ελληνικής παραγωγής μεταλλεύματα εκτιμάται ότι ανέρχεται σε 2,5 δισ. ευρώ.

Οι επιχειρήσεις του Συνδέσμου Μεταλλευτικής Επιχειρήσεων έχουν υιοθετήσει και δεσμευτεί σε Κώδικα 10 Αρχών Βιώσιμης Ανάπτυξης που προβλέπει τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεών τους στον οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό τομέα, απεικονίζοντας την εφαρμογή τους με αντίστοιχους μετρήσιμους δείκτες που δημοσιοποιούνται σε κάθε ετήσιο απολογισμό του Συνδέσμου.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε μερικές αρχές του Κώδικα που όλες οι επιχειρήσεις του ΣΜΕ έχουν ενστερνιστεί και που αφορούν τις τοπικές κοινωνίες:

- Να εφαρμόζουμε αρχές και πρακτικές επιχειρηματικής ηθικής και σύγχρονα συστήματα εταιρικής διακυβέρνησης.
- Να εκπληρώνουμε με συνέπεια τις θεσμοθετημένες υποχρεώσεις μας παρέχοντας ορθή και συστηματική ενημέρωση και πληροφόρηση σε όσους επηρεάζονται ή επηρεάζουν τις δραστηριότητες των επιχειρήσεών μας.
- Να επιδιώκουμε τον ειλικρινή διάλογο με όσους επηρεάζονται ή επηρεάζουν τις δραστηριότητες των επιχειρήσεών μας, με πνεύμα αμοιβαίας κατανόησης των διαφόρων μερών.
- Να υιοθετούμε την ανάπτυξη και εφαρμογή ορθών και επιστημονικά θεμελιωμένων μεθόδων σχεδιασμού των εξορυκτικών δραστηριοτήτων για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δείχνει να αφυπνίζεται, έστω και καθυστερημένα και να συνειδητοποιεί ότι η έλλειψη ολοκληρωμένης στρατηγικής, για

τις ορυκτές πρώτες ύλες, μπορεί να είναι ανασταλτικός παράγοντας, με δεδομένο ότι το 70% της βιομηχανίας της βασίζεται σ' αυτές και ότι είναι ένας από τους μεγαλύτερους εισαγωγείς πρώτων υλών.

Δεν είναι δυνατόν να μιλά κανείς για ανάπτυξη, οποιαδήποτε βαθμού εάν δεν έχει εξασφαλίσει την ομαλή ροή πρώτων υλών που θα τη στηρίζουν.

Δεν είναι τυχαίο, εν μέσω οικονομικής κρίσης, η πρωτοβουλία του αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής G. Veurheugen, με τη δημοσιοποίηση ανακοίνωσης προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με θέμα «Πρωτοβουλία για τις πρώτες ύλες - κάλυψη ουσιαστών αναγκών μας για ανάπτυξη και απασχόληση στην Ευρώπη».

Βασική παράμετρος για την υλοποίηση της πολιτικής αυτής είναι οι αναγκαίες πολιτικές εξειδικεύσεις που πρέπει να γίνουν σε κάθε χώρα μέλος και ιδιαίτερα σε χώρες με σημαντικό ορυκτό πλούτο όπως η Ελλάδα. Βασικό στοιχείο της πολιτικής Verheugen είναι η προτεραιότητα που δίνεται για την ανάπτυξη, με βιώσιμο τρόπο, των ευρωπαϊκών πρώτων υλών από ευρωπαϊκές πηγές, προβάλλοντας την επιτακτική ανάγκη για εκλογίκευση και απλούστευση του σημερινού περίπλοκου, δυσλειτουργικού και αντανάπτυξιακού καθεστώτος αδειοδότησης και κανονιστικών ρυθμίσεων που διέπουν την εξορυκτική δραστηριότητα στην Ευρώπη».

Η αξιοποίηση του ορυκτού μας πλούτου εξαρτάται κυρίως από την επίλυση των χρόνιων προβλημάτων τα οποία ταλαιπωρούν τον εξορυκτικό κλάδο, όπως η έλλειψη ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού, οι δυσκολίες πρόσβασης σε φυσικούς πόρους καθώς και οι χρονοβόρες και πολύπλοκες, πολλές φορές απρόβλεπτες διαδικασίες αδειοδότησης. Επίσης σημαντικό πρόβλημα του κλάδου παραμένει η μεταστροφή της κοινής γνώμης θετικά γι' αυτόν και η κοινωνική αποδοχή της εξορυκτικής δραστηριότητας, παράγοντες που λίγο υπάρχουν σήμερα και που μαζί με τα χρόνια προβλήματα του κανονιστικού πλαισίου και των ελλείψεών του, οδηγούν σημαντικές δραστηριότητες του κλάδου σε αναπόφευκτη στασιμότητα ή και συρρίκνωση (π.χ. ο κλάδος του μαρμάρου), εμποδίζοντας την ανάπτυξη νέων κοιτασμάτων ορυκτών πόρων, αποθαρρύνοντας ελληνικές και ξένες επενδύσεις και υποθη-

κώνοντας έτσι το μέλλον της ελληνικής εξορυκτικής - μεταλλουργικής βιομηχανίας.

Από τη φύση της η εξορυκτική βιομηχανία αναπτύσσεται εκεί όπου έδωσε η φύση τα αποθέματα των ορυκτών πόρων. Η δημιουργία πολλαπλών εμποδίων στην προσβασιμότητα προς αυτά οδηγεί σε απαξία τον ορυκτό πλούτο της χώρας.

Βασική αιτία που δημιουργεί όλα αυτά τα προβλήματα είναι η έλλειψη στοχευμένης μεταλλευτικής - εξορυκτικής πολιτικής από την Πολιτεία με συγκεκριμένους άξονες, προτεραιότητες, κατάλληλο χωροταξικό σχεδιασμό και εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα αποθέματα όπως και στην απρόσκοπτη ανάπτυξη της εκμετάλλευσής τους.

Άλλα βασικά εμπόδια στην ανάπτυξη του ορυκτού πλούτου είναι οι ελλείψεις μηχανισμοί ελέγχου από πλευράς Πολιτείας, η παντελής απουσία της Πολιτείας στην ενημέρωση των τοπικών κοινωνιών για τον ορυκτό πλούτο και τη σημασία του, η μικροπολιτική των τοπικών συμφερόντων και η αντιφατικότητα σε σχέση με τη λειτουργία της εκμετάλλευσης ορυκτών πόρων εντός δικτύου Natura.

Αυτό που θέλουμε εμείς ως ΣΜΕ είναι ο διάλογος με τις τοπικές κοινωνίες για την κοινωνική «άδεια» και την κοινωνική αποδοχή του έργου μας και όχι την άκριτη απόρριψη και τη δική μας και του εθνικού ορυκτού πλούτου.

Η ελληνική κοινωνία δικαιούται να είναι σωστά ενημερωμένη, δικαιούται να γνωρίζει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει η χώρα, δικαιούται να έχει παρουσία στην ομάδα των βιώσιμων αναπτυγμένων χωρών της Ευρώπης και του κόσμου».

Εκδήλωση ημερίδας ΕΞΠΡΕΣ - ΣΜΕ στη Θεσσαλονίκη με θέμα «Ο Ορυκτός Πλούτος της Βορείου Ελλάδος και η σημασία του στην περιφερειακή και εθνική οικονομία»

Την ημερίδα διοργάνωσαν από κοινού ο ΣΜΕ και η εφημερίδα ΕΞΠΡΕΣ με σκοπό να αναδείξουν τον ορυκτό πλούτο της Β. Ελλάδος και τη σημασία του για την τοπική και εθνική οικονομία. Σ' αυτόν τον άξονα κινήθηκαν οι επιμέρους ενότητες των παρουσιάσεων που αναφερόντουσαν στην κοιτασματολογία της περιοχής και τα βεβαιωμένα ή πιθανά αποθέματα ορυκτών

πόρων, στα μεταλλεύματα και τα βιομηχανικά ορυκτά που βρίσκονται ήδη σε εκμετάλλευση ή σε φάση αδειοδότησης, στα μάρμαρα στη γεωθερμία και τέλος στα ορυκτά καύσιμα.

Στην εκδήλωση αυτή τοποθετήθηκαν εκτός από το ΣΜΕ, καθηγητές Πανεπιστημίων και Πολυτεχνείου όπως και εκπρόσωποι επιχειρήσεων. Χαιρετισμό στην εκδήλωση απύθυαν οι Υφυπουργοί κ. Ι. Μανιάτης και Μ. Μπόλαρης.

Η εκδήλωση αυτή κρίνεται ιδιαίτερα επιτυχής με μεγάλη συμμετοχή και πολύτιμα συμπεράσματα για το μέγεθος, την ποιότητα, τις δυνατότητες εκμετάλλευσης και τα οικονομικά οφέλη που μπορεί να προσφέρει ο ορυκτός πλούτος της Β. Ελλάδος.

Τα βασικά σημεία των επιμέρους παρουσιάσεων:

Σ. Μπαλιτζής, Πρόεδρος ΣΜΕ

«Δεν είναι τυχαίο που η εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου, αλλά και η μεταλλουργία, γνώρισαν ακμή στην αρχαιότητα. Δεν είναι τυχαίο ότι ο Κλάδος άρχισε πάλι να ανθίζει και να αποτελεί βασικό πυλώνα ανάπτυξης του νεοοσυστάτου Ελληνικού Κράτους, κυρίως τον περασμένο αιώνα. Ένα άνθισμα, που κράτησε δεκαετίες, και που τις τελευταίες δεκαετίες πέρασε σε φάση ύφεσης.

Τι έφταιξε άραγε; Ίσως μία σειρά λαθών από όλες τις πλευρές, ίσως κακές συγκυρίες, ίσως έλλειψη έγκαιρης προσαρμογής στις εξελίξεις, ίσως όλα αυτά μαζί μας οδήγησαν σε μία περίοδο που, προκαταλήψεις, ελλειπής ενημέρωση, παραπληροφόρηση, αποφυγή συγκρούσεων, μη ανάληψη πολιτικού κόστους, περιφρόνηση προς την επιχειρηματικότητα, οδήγησαν την ίδια την κοινωνία στην έκφραση μιας απαξίας προς το χώρο και τον Κλάδο.

Και βρισκόμαστε σήμερα σε μία κατάσταση που είναι σαν να ξεκινάμε από την αρχή, αφού πρέπει να πείσουμε για τα αυτονόητα. Σε μία εποχή που οι λαοί της γης έχουν αντιληφθεί τη δύναμη που τους δίνει ο έλεγχος των πρώτων υλών. Σε μία εποχή που η Ευρώπη έχει ρίξει το βάρος της στο θέμα της προσβασιμότητας στις πρώτες ύλες, προκειμένου να ανακτήσει το χαμένο έδαφος, αφού και αυτή, για μακρύ χρονικό διάστημα υποβάθμισε τον Κλάδο, γιατί εξασφάλιζε φθηνές πρώτες ύλες από Τρίτες Χώρες.

Έχουμε λοιπόν από την πλευρά μας σαν χώρα το δικό μας πλούσιο ορυκτό πλούτο και από την άλλη την Ευρωπαϊκή στρατηγική και κα-

τεύθυνση που εξειδικεύεται ήδη με αυστηρές οδηγίες που υλοποιούν μεν τη στρατηγική, αλλά ταυτόχρονα διασφαλίζουν το περιβάλλον, την υγεία, την κοινωνική ισορροπία και τελικά την αειφόρο ανάπτυξη.

Δε μας μένει παρά σαν κοινωνία, σαν πολιτεία αλλά και σαν επιχειρήσεις, να τοποθετηθούμε υπεύθυνα, εάν θέλουμε ή όχι ο κρυμμένος πλούτος να γίνει μοχλός ανάπτυξης. Η απάντηση θέλει περισυλλογή. Γιατί εάν πούμε όχι, τότε κινδυνεύουμε να μας πουν ότι θέλουμε μεν να καταναλώνουμε, αλλά μακριά από εμάς η εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου, ως είναι από άλλη γειτονιά - (και σιδήποτε σχεδόν βλέπουμε μέσα στην αίθουσα, στη μορφή

που το βλέπουμε, ή περιέχει κάποιο ορυκτό, ή χρησιμοποιήσει κάποιο ορυκτό στη φάση παραγωγής του).

Εάν πάλι πούμε ναι, το ναι πρέπει να είναι ναι στην πράξη και όχι στα λόγια. Και ναι στην πράξη, σημαίνει ότι η Πολιτεία πρέπει να αναδείξει τη σημασία του ορυκτού πλούτου και της βαρύτητάς του στην Εθνική Οικονομία και πρέπει να διατυπώσει μία ολοκληρωμένη μεταλλευτική πολιτική για τη χώρα. Μία πολιτική με σύγχρονες αντιλήψεις που θα θεσπίζει αυστηρούς μεν, αλλά ξεκάθαρους κανόνες για την έρευνα, την εκμετάλλευση, το περιβάλλον, την ασφάλεια, τις τοπικές κοινωνίες. Μία πολιτική που θα συνοδεύεται από την ύπαρξη αυστηρών μεν, αλλά δίκαιων και αποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών. Η επιχειρηματική κοινότητα μπορεί και θέλει να επενδύσει και να λειτουργήσει μέσα σε ένα τέτοιο περίγραμμα, και πρέπει να είμαστε βέβαιοι ότι κάτι τέτοιο θα πείσει και τους δύσπιστους για την αποτελεσματικότητα, την ειλικρίνεια και το βιώσιμο της ανάπτυξης.

Βαθιά πεποίθηση των επιχειρήσεων του Κλάδου μας είναι ότι οι δυνατότητες αξιοποίησης

του ορυκτού πλούτου στη χώρα μας είναι τεράστιες. Η μοναδικότητα αυτού του πλούτου πιστεύω ότι θα αναδειχθεί και σήμερα, ειδικά για τη Β. Ελλάδα, με μία απίθανη ποικιλία υλικών που μπορούν να αξιοποιηθούν.

Χρειάζεται να τοημήσουμε όλοι, Πολιτεία-Επιχειρήσεις - Μαζικά Μέσα Ενημέρωσης (ΜΜΕ)- Πανεπιστημιακή και Επιστημονική κοινότητα. Εάν τοημήσουμε εμείς να μιλήσουμε ανοιχτά, καθαρά, τεκμηριωμένα, χωρίς υποκρισία, η κοινωνία θα αντιληφθεί ότι έχει ένα πυλώνα ευημερίας που μπορεί να ακουμπήσει. Πολύ περισσότερο, οι τοπικές κοινωνίες θα αισθανθούν ότι ο πυλώνας ευημερίας είναι δίπλα τους, είναι και για αυτούς. Η άγνοια και η μισή αλήθεια δημιουργούν εστίες για να αναπτυχθούν φοβικά σύνδρομα. Ας ενημερώσουμε σωστά, πλήρως, με σαφήνεια και ειλικρίνεια. Ας πούμε το μεγάλο ναι. Η Πολιτεία ας χαράξει σαφή στρατηγική πολιτική για τον χώρο, και μέσα από ένα σύγχρονο, σαφές, αντιγραφειοκρατικό νομικό πλαίσιο που θα βάσει αυστηρούς κανόνες ίδρυσης και λειτουργίας τέτοιων δραστηριοτήτων, με αποτελεσματικούς ελεγκτικούς μηχανισμούς και γρήγορες αποφάσεις, μπορούμε να προχωρήσουμε σε όλη την χώρα και στη Β. Ελλάδα ειδικότερα.

Ας αναδείξουμε τη σημασία του ορυκτού πλούτου και τη βαρύτητά του στην Εθνική Οικονομία. Υπάρχουν οι μηχανισμοί εκείνοι που με σύγχρονες αντιλήψεις μπορούν να προστατεύσουν το περιβάλλον, την ασφάλεια, την αειφόρο ανάπτυξη, τις τοπικές κοινωνίες, την κοινωνία ολόκληρη».

Γ. Καλοφωλιάς, Εκδότης της ΕΞΠΡΕΣ

«Είναι γνωστό ότι υπάρχει σημαντικός ορυκτός πλούτος στη χώρα, είναι όμως αναξιοποίητος και δεν κάνουνε τίποτα γι' αυτό.

Σκοπός της εκδήλωσης είναι με σύνεση, με συνεννόηση αλλά και με ειλικρίνεια να καταλήξουμε σε συμπεράσματα σε σχέση με τον ορυκτό πλούτο. Εμείς ως εφημερίδα δεσμευόμαστε ότι θα αναδείξουμε τα θέματα όπως και τα αιτήματα στην πολιτική ηγεσία ή και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.

Η ΕΞΠΡΕΣ αναδεικνύει σήμερα ένα μεγάλο θέμα υπερτοπικού - εθνικού ενδιαφέροντος. Δεν υπάρχει μόνο η οικονομική κρίση, υπάρχει και η επιχειρηματική κοινότητα υπάρχει και η τεράστια επιστημονική κοινότητα οι οποίες έχουν δυνατότητα να αναπτύξουν και να αναδείξουν τις

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

δυνάμεις, τις κρυμμένες στη δική μας την περίπτωση, οι οποίες χρειάζονται για τον τόπο».

Χαιρετισμός Υφυπουργού Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κ. Μ. Μπόληρη

«Υπάρχουν πολύ συγκεκριμένοι τομείς αξιοποίησης του ορυκτού πλούτου που δυστυχώς έχουμε κάνει πίσω και έχουμε κάνει πίσω γιατί υπάρχει ο συνδυασμός γραφειοκρατίας και κακώς νοούμενης επιχειρηματικής δράσης. Ο συνδυασμός τους έχει μπλοκάρει πράγματα τα οποία πρέπει να τα ξεπεράσουμε και μάλιστα σε εξαγωγικούς τομείς από τους οποίους η Ελλάδα κέρδιζε πολλά.

Θα μου επιτρέψετε να εστιάσω στο θέμα της γεωθερμίας. Αειφορία, που συναντάται σε μεγάλες συγκεντρώσεις και στη Βόρεια Ελλάδα, από τη Θεσσαλονίκη, από Κεντρική Μακεδονία μέχρι τον Έβρο. Πρέπει να το αξιοποιήσουμε. Δεν έχουμε τα αποτελέσματα που πρέπει. Γεωθερμία η οποία μπορεί να μετατρέψει τα χωράφια των Σερρών, της Ξάνθης, από πλευράς πλεονεκτημάτων, αξιοποιώντας τα ενεργειακά δεδομένα. Αναφέρθηκα σε μια μόνον δράση ενώ υπάρχουν πάρα πολλές από παραγωγή ρεύματος μέχρι τα ιαματικά λουτρά. Δεν ασχοληθήκαμε όπως πρέπει ενώ πρόκειται πραγματικά για αειφορία η οποία είναι ένα τεράστιο συγκριτικό πλεονέκτημα. Αυτή είναι η πρόκληση και γι' αυτό σήμερα συζητούμε. Εμείς τι πρέπει να κάνουμε; Εμείς πρέπει να λύσουμε το πρόβλημα της γραφειοκρατίας. Εμείς πρέπει να λύσουμε την πολυπλοκότητα των διαδικασιών και ξέρετε ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών, ασχολείται αυτή τη στιγμή στην κατεύθυνση της ελάφρυνσης των διαδικασιών. Ξέρετε πολύ καλά όλοι όσοι ασχολείστε ότι υπήρξαν περιπτώσεις που χρειάστηκαν και 3 και 4 χρόνια για να δοθούν οι πρώτες άδειες. Λοι-

πόν, μπορούμε να τα λύσουμε τα ζητήματα με κέντρο μια στάση για να μπορούμε να ελπίζουμε για το αύριο το οποίο στήνουμε εμείς σήμερα. Είμαι απολύτως βέβαιος ότι με στοχευμένες δράσεις μπορούμε να προστατεύσουμε το περιβάλλον, να στηρίξουμε τις τοπικές κοινωνίες, να λύσουμε ζητήματα ανεργίας η οποία κορυφώνεται, να φέρουμε χρήματα στον τόπο. Χρειάζεται κοινή δράση».

Μήνυμα Υφυπουργού ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτη

Σε μήνυμα που έστειλε ο Υφυπουργός ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτης επισήμανε:

«Είναι γεγονός ότι η χώρα μας διαθέτει ένα σοβαρό απόθεμα ορυκτού πλούτου το οποίο

μέχρι σήμερα παραμένει ανεκμετάλλευτο. Ωστόσο δεν πρέπει να έχουμε ψευδαισθήσεις ούτε υψηλές προσδοκίες για την ύπαρξη ενός ελληνικού El Dorado το οποίο ως δια μαγείας θα μπορούσε να επιλύσει προβλήματα της ελληνικής οικονομίας.

Αυτό που χρειάζεται είναι να συναποφασίσουμε επί των πραγματικών διαθεσίμων με νηφαλιότητα, προγραμματισμό, κοινωνική συναίνεση και πάντα έχοντας ως βασικό κριτήριο την αειφόρο ανάπτυξη. Δηλαδή τη μέγιστη δυνατή απολαβή αγαθών από το περιβάλλον, χωρίς όμως να διακόπτεται η φυσική παραγωγή αυτών των προϊόντων σε ικανοποιητική ποσότητα και στο μέλλον. Χρέος μας είναι να φροντίσουμε για την αξιοποίηση εγχώριων πλουτοπαραγωγικών πηγών και ιδιαίτερα του ορυκτού πλούτου της χώρας, πάντα στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτό που οφείλουμε να κάνουμε είναι να εξασφαλίσουμε την ορθή εκμετάλλευση αυτών των αποθεμάτων. Προς αυτή την κατεύθυνση, μπορούμε και θα προχωρήσουμε σε υιοθέτηση της πρωτοβουλίας Verheugen, για την προώθηση βιώσιμου εφοδιασμού της Ε.Ε. με πρώτες ύλες από ευ-

ρωπαϊκές πηγές και σε αυτό το πλαίσιο σχεδιάζουμε μια νέα Μεταλλευτική και Λατομική πολιτική».

«Προτείνω στους διοργανωτές ειδική συνάντηση εργασίας προκειμένου να προχωρήσουμε σε μία εξειδίκευση των πορισμάτων τα οποία θα προκύψουν από τις εργασίες της ημερίδας, για ορθολογική εκμετάλλευση και αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της χώρας μας».

Κ. Παπαβασιλείου, Γεν. Διευθυντής ΙΓΜΕ

«Σε ό,τι αφορά τις ορυκτές πρώτες ύλες σε όλο τους το φάσμα, η Βόρεια Ελλάδα μπορεί να είναι μια ατμομηχανή ανάπτυξης. Θα αναφέρω 3 χαρακτηριστικά παραδείγματα.

Το ένα είναι οι λιγνίτες, ήδη ένα τεράστιο αποθεματικό που βρίσκεται σε εκμετάλλευση εδώ και δεκαετίες, το δεύτερο είναι η γεωθερμία που πολύ λίγο αυτή τη στιγμή δυστυχώς αξιοποιείται ενώ θα μπορούσε να έχει αλλιάξει όλη τη μορφή της γεωργικής τουλάχιστον παραγωγής στη Βόρεια Ελλάδα από τη Δυτική Μακεδονία μέχρι και τη Θράκη και το τρίτο το θέμα του χρυσού. Τρία χαρακτηριστικά παραδείγματα. Αλλά εγώ ήρθα σήμερα να σας μιλήσω περισσότερο για τη συμβολή και τη διαχρονική παρουσία του ΙΓΜΕ στην έρευνα, αξιολόγηση και στην αξιοποίηση των ορυκτών πρώτων υλών στη χώρα μας.

Το ΙΓΜΕ με την έρευνα του υπεδάφους της Β. Ελλάδας συνέβαλε και συνεχίζει να συμβάλει:

1. Στη μεγιστοποίηση της ενεργειακής αυτάρκειας της χώρας μέσω της ανακάλυψης και κατόπιν εκμετάλλευσης από τη ΔΕΗ των μεγάλων λιγνιτικών κοιτασμάτων.
2. Στη δημιουργία και ανάπτυξη εξορυκτικών επιχειρήσεων στην περιοχή.
3. Στην ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης δεδομένου ότι σημαντικοί ορυκτοί πόροι εντοπίζονται σε απομακρυσμένες περιοχές συνήθως με χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα και πολύ μεγάλη ανεργία.
4. Στη μείωση του κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία από επιβλαβή στοιχεία, όπως τον αμιάντο που εντοπίζονται σε ορυκτές πρώτες ύλες καθώς και σε κατεργασμένα τελικά προϊόντα. Πρέπει να σας πω ότι το ΙΓΜΕ έχει σήμερα σύγχρονα εργαστήρια για να ανιχνεύσει τις ίνες του αμιάντου που βρίσκονται σε πάρα πολλά κτήρια και δομικά υλικά.
5. Στην προστασία του περιβάλλοντος μέσω ερευνητικών εργασιών για την αναζήτηση βιο-

μηχανικών ορυκτών καταλλήλων ως εδαφοβελτιωτικών για περιορισμό της χρήσης λιπασμάτων στις αγροτικές καλλιέργειες που υποβαθμίζει την ποιότητα των υδροφορέων, με κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, καθώς και μέσω προτάσεων για δημιουργία θερμοθετημένων ζωνών εκμετάλλευσης ορυκτών πρώτων υλών σε κάθε περιφέρεια.

Η διαχρονική παρουσία του ΙΓΜΕ που άρχισε εδώ και 60 χρόνια και συνεχίζεται σήμερα, είχε μια εντυπωσιακή συνεισφορά στη βιομηχανική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας και ιδιαίτερα στη Βόρεια Ελλάδα.

Ενδεικτικά επιτεύγματα από την παρουσία του ΙΓΜΕ στη Βόρεια Ελλάδα:

- Εκπόνηση μεγάλου αριθμού μελετών των ορυκτών πρώτων υλών που διατίθενται φυσικά ελεύθερα ή σε συμβολική τιμή και συνέβαλαν στις επενδύσεις εντοπισμού και μελέτης του μεγάλου χαλκούχου κοιτάσματος στις Σκουριές Χαλκιδικής».

- Ο γεωλογικός χάρτης της Χαλκιδικής σε κλίμακα 1 προς 1.000.000 και ο άτλαντας αδρανών υλικών των λατομικών επιχειρήσεων.

- Σημαντικές έρευνες εντοπισμού νέων κοιτασμάτων στη Β. Ελλάδα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα τα σιδηρονικελιούχα κοιτάσματα της ΛΑΡΚΟ στην Καστοριά, μαγνησίτης, χαλαζίας, χουντίτης, μάρμαρα, ενώ επίσης από το ΙΓΜΕ έχουν βρεθεί ελιποδοφόρα κοιτάσματα βαρέων προσχηματικών ορυκτών υψηλών τεχνολογικών εφαρμογών στην υφαλοκρηπίδα του Β. Αιγαίου (χρειάζεται περαιτέρω έρευνα) και φυσικά ενεργειακά ορυκτά (λιγνίτης).

Ειδικά για τον λιγνίτη η Ελλάδα είναι η 2η μετά τη Γερμανία χώρα της Ευρώπης στην παραγωγή λιγνίτη με 59 εκατομ. μετρικούς τόνους το χρόνο, πράγμα που σημαίνει ότι κύρια πηγή ενέργειας για την Ελλάδα είναι ο λιγνίτης. Κοινό μυστικό αλλά είναι αυτή η πραγματικότητα και

μ' αυτή την πραγματικότητα θα ζήσουμε και πρέπει να ζήσουμε για πολλά ακόμα χρόνια.

Το σύνολο των λιγνιτοφόρων κοιτασμάτων είχαν εκτιμηθεί σε 7.500 εκατομ. τον. περίπου.

Απ' αυτό, βάσει των υπάρχοντων στοιχείων, έχει εκμεταλλευτεί για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι σήμερα, τουλάχιστον με τα στοιχεία του 2008, περίπου 1700 σχεδόν 1800 εκατομ. τον. και εναπομένουν άμεσα εκμεταλλεύσιμοι άλλοι 1.420 εκατομ. τον. απ' τα ήδη λειτουργούντα λιγνιτωρυχεία ενώ με την προσθήκη των μεγάλων, σημαντικών πολύ καλής ποιότητας, κοιτασμάτων, ιδιαίτερα στη Φλώρινα και στην Ελασσόνα, τα αποθέματα μπορεί να ξεπεράσουν τα 3.000 εκατομ. τόνους. Εκτός από αυτά έχουν εντοπιστεί από το ΙΓΜΕ πιθανά αποθέματα λιγνίτη της τάξης των 600 εκατομ. τόνων που μπορούν να εξορυχθούν σε άλλες περιοχές της χώρας.

Οι σχέσεις εκμετάλλευσης είναι πολύ καλές. Αυτό βοηθάει την οικονομικότητα των κοιτασμάτων αυτών. Το θέμα είναι ότι αυτή τη στιγμή με μία μέση αύξηση 3,4% ετησίως στην κατανάλωση της ηλεκτρικής ενέργειας εκτιμάται ότι τα άμεσα εκμεταλλεύσιμα λιγνιτικά αποθέματα επαρκούν μέχρι το 2026 κι αυτά βρίσκονται σχεδόν ολοκληρωτικά στο χώρο της Βόρειας Ελλάδας».

Κ. Τσακαλάκης, Καθηγητής ΕΜΠ σχολής ΜΜ-ΜΜ

Ο κ. Τσακαλάκης αναφέρθηκε στη σημασία και τη χρησιμότητα των ορυκτών στη καθημερινή ζωή. Χαρακτηριστικά ανέφερε:

«Η ελληνική γη είναι πολύ πλούσια σε μεταλλεύματα και βιομηχανικά ορυκτά και πολλά απ' αυτά είναι εντελώς μοναδικά. Αξίζει να αναφερθεί ότι 366 διαφορετικά ορυκτά έχουν εντοπιστεί μέχρι σήμερα στη Λαυρεωτική και η οποία περιοχή κατατάσσεται 4η στον κόσμο σε αριθμό σημαντικών ορυκτών.

Η σχέση του ανθρώπου με τη γη και τον πλούτο της χρονολογείται όπως ξέρετε με την εμφάνισή του στον πλανήτη και συνδέεται με την εξέλιξη και την ανάπτυξη του ίδιου και των κοινωνιών που συγκροτούσε.

Η χρήση των ορυκτών ή ευρύτερα των ορυκτών πρώτων υλών απετέλεσαν τη βάση της ταξινόμησης της ανθρώπινης προϊστορίας, του ανθρώπινου πολιτισμού και γνωρίζουμε την εποχή του λίθου, την εποχή του χαλκού, την εποχή του σιδήρου.

Μια σειρά από ευρήματα που σήμερα τα θαυμάζουμε για την αισθητική τους και τη δύναμη που αποπνέουν, πιστοποιούν τη φυσική τάση του ανθρώπου να αναγνωρίζει τις δυνατότητες των ορυκτών πρώτων υλών και να τις χρησιμοποιήσει ως δομικά υλικά, ως χρηστικά εργαλεία της καθημερινότητάς του για την επιβίωσή του, για την ιατρική, για τη λατρεία, για την επικοινωνία, δηλ. για τη γραφή, είτε ως αντικείμενα κάλους.

Είναι γνωστό ότι η πρώτη χρήση της αργίλου χρονολογείται με την εμφάνιση του σύγχρονου ανθρώπου του homo sapiens το 30000 π.Χ. περίπου και είναι η Αφροδίτη της Ντόλνι Βεστόνιτσε που θεωρείται σήμερα το αρχαιότερο

κεραμικό καλλιτέχνημα και τοποθετείται χρονικά την εποχή του λίθου.

Ο συνδυασμός αυτής της σμίλου, μια μορφή φυσικού γυαλιού χρησιμοποιήθηκε από το 9000 π.Χ. στη κατασκευή αιχμηρών εργαλείων καθημερινής χρήσης.

Αργότερα, ορυκτά όπως ο νεφρίτης, ο ναζουρίτης, ο μαλαχίτης, ο χαλαζίας συνθέτουν μεγάλο αριθμό αντικειμένων λατρείας και κοσμημάτων και ταυτόχρονα συνδέονται με μαγικές ιδιότητες και αντιλήψεις που συναντώνται ακόμη και σήμερα.

Η παλιότερη ίσως χρήση των ορυκτών από τον άνθρωπο χρονολογείται περίπου το 15000 π.Χ. και συναντάται στις τοιχογραφίες μιας περιοχής της Γαλλίας του Λασό όπου χρησιμοποιήθηκαν ορυκτά όπως ο κεντίτης, ο αιματίτης για το χρωματισμό και την ανεξίτηλη παλέτα στο χρόνο των χρωμάτων. Η ιστορικά αποδεδειγμένη εξάρτηση των ανθρώπων από τις ορυκτές πρώτες ύλες δεν ήταν παρά ένα αποτέλεσμα της έλλειψης άλλων πρώτων υλών για να παράξει προϊόντα και να ικανοποιήσει τις ανάγκες του.

Η ρήση «εάν κάτι δεν μπορείς να το καλλιεργήσεις ή να το κυνηγήσεις πρέπει να το εξορύ-

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

ξεις, δυστυχώς παραμένει σταθερά διαχρονική και στις σύγχρονες κοινωνίες η απαίτηση αυτή γίνεται πολύ έντονη και προξενεί πολλά προβλήματα συγκρούσεων τοπικών. Αναλύσεις των επίσημων οργανισμών τοποθετούνται πλέον με έμφαση για τις ανάγκες της ανθρωπότητας σε ορυκτές πρώτες ύλες και διατείνονται για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

Είναι χαρακτηριστική η διακήρυξη του Ινστιτούτου Μεταλλευτικής και Μεταλλουργίας της Αυστραλίας με μεγάλη παράδοση στην εξορυκτική βιομηχανία το οποίο από το 2002 διατυπώνει τις απαιτήσεις του μέλλοντος, διατυπώνει ότι τα επόμενα 50 χρόνια οι ορυκτές πρώτες ύλες που θα χρειαζόμαστε θα είναι

5 φορές παραπάνω από όσες είχαν χρησιμοποιηθεί μέχρι το έτος 2000. Για να ικανοποιήσουμε αυτή τη ζήτηση στη μεταλλευτική βιομηχανία είναι απαραίτητο να αναπτυχθεί ένας διεθνής ανταγωνιστικός τομέας υποστηριζόμενος από τεχνολογία και καινοτομία.

Για να γίνει όμως αυτό η βιομηχανία χρειάζεται τους επαγγελματίες επιστήμονες με σύνθετη γνώση και ενισχυμένες δεξιότητες διαφόρων ειδικοτήτων βέβαια.

Ο αναπτυγμένος κόσμος καλείται ήδη να μοιραστεί αυτό που μέχρι σήμερα θεωρούσε δεδομένο. Ο προνομιούχος πολίτης εκτιμάται πως στη διάρκεια της ζωής του πρόκειται να καταναλώσει περίπου 1500 τόνους ορυκτά μεταλλεύματα και καύσιμα ενώ παράλληλα διεκδικεί να ζει σε ένα προστατευμένο και καθαρό περιβάλλον, προνόμια που όμως επί του παρόντος έχει αντλήσει σχεδόν αποκλειστικά στην πλάτη του αναπτυσσόμενου και του τρίτου κόσμου.

Η επιστημονική κοινότητα έχει χρέος να μιλήσει με ισορροπία. Έχει χρέος όμως να τοποθετήσει και τους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης στην ισότιμη θέση τους γιατί τα προβλήματα έχουν μια οικουμενική διάσταση και

όχι τοπικό χαρακτήρα. Από τη μια έχουμε τις πραγματικές ανάγκες και από την άλλη έχουμε μια κοινωνία η οποία βρίσκεται σε σταθερά εμπόλεμη αντιπαράθεση με την εξορυκτική βιομηχανία δυστυχώς. Στη μέση έχουμε όμως την έλλειψη ενημέρωσης που είναι αποτέλεσμα του ελλείμματος της γνώσης. Οι περισσότεροι άνθρωποι δε γνωρίζουν ή γνωρίζουν ελάχιστα την αξία των ορυκτών που συμμετέχουν στην κατασκευή όλων εκείνων των αντικειμένων που παίζουν καθοριστικό ρόλο στην καθημερινή μας ζωή, ικανοποιούν τις ανάγκες μας και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητάς μας».

Στη συνέχεια ο κ. Τσακαλάκης παρουσίασε τις πολύ μεγάλες πηλίδες χρήσεις ορυκτών στη καθημερινή ζωή.

«Η εξάρτηση από τα ορυκτά και τα μεταλλεύματά μας είναι ήδη μεγάλη και θα γίνεται ακόμη εντονότερη όσο αυξάνονται οι ανάγκες μας και όσο το βιοτικό μας επίπεδο θεωρούμε ότι βελτιώνεται. Ο κόσμος θα απαιτεί συνεχώς και περισσότερο πρώτες ύλες και προϊόντα που έχει ανάγκη. Πρέπει να διασφαλιστεί με σαφείς πλέον όρους, με όρους περιβαλλοντικής προστασίας, κοινωνικής δικαιοσύνης και οικονομικότητας.

Η γενιά μας είναι εκείνη που δέχεται την πρόσκληση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων και είναι εκείνη που θα πρέπει να συμβάλει στην θεμελίωση της αγωγίας μεταξύ των αναγκών της κοινωνίας, του περιβάλλοντος και της βιομηχανίας. Πρέπει να συμμετέχουμε όλοι. Η κοινωνία διατηρεί μια θέση δυσπιστίας απέναντι στον επιχειρηματικό κόσμο και περισσότερο όμως δυστυχώς δεν εμπιστεύεται τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του κράτους για την προστασία που της προσφέρει. Δε θα λύσουμε όμως εμείς όλα αυτά τα ζητήματα αν δεν επενδύσουμε στο πιο εύκολο υλοποιήσιμο θέμα που είναι η ευρεία ενημέρωση του κόσμου αλλά επίσης ακόμα βαθύτερα σε δράσεις που εξασφαλίζουν και παράγουν παιδεία, καλλιέργειες κουλτούρα και εξασφαλίζουν προσέγγιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Ως παράδειγμα αναφέρω τη Φινλανδία. Λειτουργούν 19 υπό σχεδιασμό και ανάπτυξη μεταλλευτικά σχέδια για πολύτιμα μέταλλα, χρυσό, ρευκόχρυσο και άργυρο, 4 για διαμάντια, 9 είδη λειτουργούσες εκμεταλλεύσεις βασικών μετάλλων και 13 εκμεταλλεύσεις άλλων ορυκτών πρώτων υλών. Και βέβαια από αυτά

προέρχεται και η έρευνα και η επιστημονική πρόοδος, η περιβαλλοντική προστασία και το όφελος για την εθνική οικονομία. Βλέπετε στο χάρτη τα δίκτυα Natura τα οποία έχουν επιβληθεί στο χωρικό έδαφος της Φινλανδίας, βλέπετε εκμεταλλεύσεις υπαίθριες και τις λίμνες τεχνητών λειτουργούντων μεταλλείων, βλέπετε μεταλλουργικές μονάδες βασικών μετάλλων στη Φινλανδία, βλέπετε έρευνα και μεταλλευτική δραστηριότητα στη Φινλανδία σε προστατευόμενες περιοχές, βλέπετε handbook ολόκληρο για τις αρχές κλησίματος μεταλλείων.

Οι συγκρίσεις δυστυχώς είναι καταλυτικές. Κάποιος θα αντιπείνει ότι η Φινλανδία είναι τεράστια χώρα, έχει δυο φορές έκταση όσο η Ελλάδα έχει όμως 188.000 λίμνες, το 10% της επιφάνειάς της, 65% δασικές εκτάσεις, μόνο 8% γεωργική γη και 15% περιοχές Natura 2000 αλλά κατατάσσεται ευτυχώς πρώτη παγκοσμίως κατά ESI και επίσης 31,6% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος προέρχεται αποκλειστικά από τη βιομηχανία.

Γ. Γεωργιάδης, Πρόεδρος ΣΜΕ

«Σε αντίθεση με τη Νότια Ελλάδα που έχουμε πολύ παλαιότερες εκμεταλλεύσεις κλασικών βιομηχανικών ορυκτών που εξορύσσονται σε μεγάλες ποσότητες, εδώ έχουμε την εκμετάλλευση εξειδικευμένων ορυκτών σε μικρές κλίμακας εκμεταλλεύσεις που πλησιάζουν περισσότερο την έννοια των ειδικών χρήσεων όπως ατταπουλιγίτης, λιγότερο ο χαλαζίας και οι άστριοι, ολιβινίτης κλπ. Εξάιρεση αποτελεί το κοινώδες ανθρακικό ασβέστιο και οι ποζολάνες που εξορύσσονται σε σχετικά μεγάλες ποσότητες. Όλα τα άλλα είναι σε σχετικά μικρές ποσότητες συγκρινόμενες πάντα με τις ποσότητες των βιομηχανικών ορυκτών τα οποία εξορύσσονται στη Ν. Ελλάδα. Αυτή είναι η κύρια χαρακτηριστική διαφορά.

Είναι ευνόητο, η έρευνα, η ανάπτυξη και η δημιουργία αυτού του είδους των εκμεταλλεύσεων είναι ένα επίπονο και μακροχρόνιο έργο που πέρα από τη γεωλογική έρευνα απαιτεί εκτεταμένη εργαστηριακή και στη βιομηχανική κλίμακα έρευνα για τη διαπίστωση των δυνατοτήτων σε συγκεκριμένους τομείς και περαιτέρω το κυριότερο τη διαπίστωση της ανταγωνιστικότητας ή μη του προϊόντος. Με την έννοια αυτή πρόκειται για εξειδικευμένη έρευνα σε αντίθεση με την έρευνα των μεταλλικών ορυκτών που απευθύνονται σε μια και

μοναδική χρήση: την παραγωγή του αντιστοίχου μετάλλου.

Κατ' αρχάς θα αναφερθώ στις ήδη υπάρχουσες εκμεταλλεύσεις. Ξεκινώντας από δυτικά προς τα ανατολικά, ξεκινάω από το νομό Γρεβενών όπου έχουμε τον ΑΤΤΑΠΟΥΛΓΙΤΗ. Ο φορέας εκμεταλλεύσεως του αταπουλγιτή είναι η ΓΕΩΕΛΛΑΣ - ανώνυμος εταιρεία - το ορυκτό είναι μια απορροφητική άργιλος με φυσιοτροπικές ιδιότητες και είναι αποτέλεσμα έρευνας ελληνικών γεωλόγων.

Γίνεται πολύ μεγάλη προσπάθεια επιβολής αυτού του νέου προϊόντος, τα κοιτάσματα είναι μεγάλα, μοναδικά στην Ευρώπη. Όπως γνωρίζετε αυτού του είδους τα προϊόντα, τα και-

νούργια υλικά, αν όχι τα τελείως καινούργια, είναι και ολιγοπωλειακά.

Ερχόμαστε δυτικότερα ακόμη, στο νομό Κοζάνης, έχουμε τον ΧΟΥΝΤΙΤΗ - ΥΔΡΟΜΑΓΝΗΣΙΤΗ στην περιοχή Σερβίων. Ο φορέας είναι η εταιρεία ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ η οποία είναι τώρα πλέον θυγατρικής της Ολλανδικής Angerpoort η οποία κι αυτή με τη σειρά της είναι θυγατρική του παγκοσμίου συγκροτήματος Sibelco.

Το ορυκτό είναι ανθρακικές ενώσεις ασβεστίου και μαγνησίου, δεν είναι μείγμα ανθρακικού ασβεστίου και ανθρακικού μαγνησίου διότι δυστυχώς πολλά χρόνια πριν γινόταν συνεχείς έρευνες πως θα χωρίσουμε το ανθρακικό ασβέστιο από το ανθρακικό μαγνήσιο.

Είναι αυτόνομο ορυκτό, ιδιαίτερο με πολύ υψηλή λευκότητα και η βασική ιδιότητά του είναι ότι προστιθέμενο το προϊόν σε οποιοδήποτε πολυμερές δημιουργεί επιβράδυνση της φωτιάς.

ΟΛΙΒΙΝΙΤΗΣ: Ο ολιβινίτης είναι ένα ορυκτό πυρογενές, ένωση του μαγνησίου και του σιδήρου με υψηλό σημείο τήξεως το οποίο χρησιμοποιείται στη χαλυβουργία

Οι κυριότερες χρήσεις, τις βλέπετε, είναι κυρίως

η χαλυβουργία, τα πυρίμαχα, και η διαχείριση όξινων αποβλήτων κλπ. Ο φορέας είναι η εταιρεία «ΟΛΙΒΙΝΙΤΕΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και το ορυκτό είναι στη Σκούμτσα του νομού Γρεβενών.

Η ΠΟΖΟΛΑΝΗ στο νομό Πέλλας για πρώτη φορά εντοπίστηκε και εκμεταλλεύτηκε σε μη νησιωτικό χώρο. Είναι μια ηφαιστειογενής πυριτική ένωση, φορείς εκμετάλλευσης είναι ο «ΚΥΒΟΣ ΑΕ» και οι «ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΟΖΟΛΑΝΕΣ» και είναι ένα από τα βασικά υλικά το οποίο χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τσιμέντου.

Το κονιάδες ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟ οπωσδήποτε είναι γνωστό από τις μεγάλες εκμεταλλεύσεις που υπάρχουν στη Νότια Ελλάδα, κυρίως στην Κεφαλονιά, αλλιά και στην Κόρινθο.

Η εταιρεία IONIAN KALK μαζί με την ΟΜΙΑ, τη γνωστή παγκοσμίως εταιρεία που αναφέρεται στο ανθρακικό ασβέστιο δημιούργησαν μια πολύ σύγχρονη μονάδα στη ΒΙΠΕ Θεσσαλονίκης και παράγουν ανθρακικό ασβέστιο με πρώτη ύλη μικροκρυσταλλικό ανθρακικό ασβέστιο από την Κεφαλονιά και μάρμαρο από την περιοχή μας εδώ, Βέροια, Βέρμιο κλπ.

Οι ΑΣΤΡΙΟΙ φορέας είναι η ΜΕΒΙΟΡ, είναι θυγατρική κι αυτή της Ολλανδικής Angerpoort. Το εργοστάσιο επεξεργασίας είναι στην Άσσυρο επί της παλαιάς εθνικής οδού Θεσσαλονίκης - Σερρών.

Είναι μια πυριτική ένωση κλασική η οποία χρησιμοποιείται για τα είδη υγιεινής, τα πλακίδια και το γυαλί. Γίνονται εξαγωγές σε Γερμανία, Τσεχία κλπ, εξαιρετικής ποιότητας. Ορισμένες φορές γίνονται και εξαγωγές για χρήση σε πολύ υψηλής ποιότητας πορσελάνες. Εδώ θέλω να αναφερθώ σε ένα ζήτημα το οποίο είναι μια περίπτωση συρρίκνωσης μιας εταιρείας για λόγους όχι τόσο περιβαλλοντολογικών υπερβολών αλλιά κυρίως για λόγους γραφειοκρατικών, ως το πω ευμενώς, λόγω διοικητικών διαδικασιών, που έφτασαν, για την προστασία της λίμνης Κορώνειας να σταματήσουν το ορυχείο αστρίων το οποίο είναι εντελώς αβλαβές. Οι άστριοι χρησιμοποιούνται για είδη υγιεινής, για φίλτρα νερού κλπ. Ζήτησαν να σταματήσει λοιπόν ένα μεταλλείο σε απόσταση 27 χλμ από τη λίμνη διότι βρισκόταν στο άκρον της προστατευόμενης περιοχής η οποία χαρακτηρίστηκε με τελείως ανορθόδοξα κριτήρια και χωρίς να ελεγχθεί τι υπάρχει εκεί μέσα.

Ο ΧΑΛΑΖΙΑΣ, καθαρό διοξειδίο του πυριτίου κι αυτός για πρώτη φορά ξεκίνησε την εκμε-

τάλληυσή του, στο ίδιο συγκρότημα της ΜΕΒΙΟΡ. Αφού δεν μπορούσε να λειτουργήσει η εκμετάλλευση στην ευρύτερη περιοχή, εδώ που υπάρχουν πολλά κοιτάσματα, η εταιρεία αναγκάστηκε, για να τροφοδοτεί το εργοστάσιο το οποίο είναι στην Άσσυρο, να δημιουργήσει μια εκμετάλλευση στη Μεγάλη Παναγία Χαλκιδικής, απ' όπου και μεταφέρει το υλικό. Ερχόμαστε στον ΑΜΦΙΒΟΛΙΤΗ: έχει γίνει μια σημαντική επένδυση στην Τερπνή Νιγρίτας νομού Σερρών, φορέας είναι η ΦΙΜΠΡΑΝ ελληνικών συμφερόντων και η πρώτη ύλη είναι ο αμφιβολίτης και το τελικό προϊόν είναι ορυκτοβάμβακας ή πετροβάμβακας, είναι το λεγόμενο mineral wood το οποίο πλέον έχει επιβληθεί πάρα πολύ στην ελληνική αγορά αλλιά και διεθνώς. Γίνονται σημαντικές εξαγωγές ως υλικό μονώσεων στις οικοδομές.

Οι ΖΕΟΛΙΘΟΙ στο νομό Έβρου. Υπάρχει μία μικρή κλίμακα εκμετάλλευση ζεολίθων από την S&B. Η κύρια ιδιότητα του ορυκτού είναι η ανταλλαγή ιόντων και αυτή η ιδιότητά του το κάνει χρήσιμο σε εκτεταμένο πεδίο εφαρμογών. Τέλος θέλω να αναφερθώ στην έρευνα στον τομέα των βιομηχανικών ορυκτών:

Γίνεται έρευνα στον ΑΡΓΥΛΟΥΧΟ ΔΙΑΤΟΜΙΤΗ της Ελασσόνας και σε εφαρμογές όπως θερμομονωτικά τούβλα, ελαφροβαρύ αδρανή και απορροφητικά.

Επίσης γίνονται σημαντικές έρευνες σε ΖΕΟΛΙΘΟΥΣ για γεωργικές και κτηνοτροφικές χρήσεις όπως και σε χρήσεις δέσμευσης αστικών και βιομηχανικών ρυμμάτων».

Α. Τσιραμπίδης, Καθ. Γεωλογίας Α.Π.Θ.

Ο κ. Τσιραμπίδης στην αρχή αναφέρθηκε στα κυριότερα ορυκτά και πετρώματα που υπάρχουν στον ελληνικό χώρο και στις περιοχές όπου πραγματοποιούνται εκμεταλλεύσεις.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε ειδικά στα ελληνικά μάρμαρα, στη γεωλογική τους προέλευση, στην ορυκτολογική τους σύσταση, στα διάφορα είδη μαρμάρων και στις περιοχές όπου σήμερα διενεργείται εξόρυξη.

«Παράγοντες που καθορίζουν την τελική ζήτηση για τα προϊόντα της μαρμαροβιομηχανίας: είναι ο βαθμός της οικοδομικής δραστηριότητας σε μια περιοχή, οι μεταβολές που έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια στις σχέσεις των ανθρώπων με τις ανέσεις που επιδιώκουν, η κατανομή του πληθυσμού μεταξύ αστικών, ημιαστικών και αγροτικών περιοχών, οι εξελίξεις στην ανά-

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

πτυξη της τεχνολογίας, το διαθέσιμο εισόδημα σε κάθε νοικοκυριό και το κόστος των προϊόντων της μαρμαροβιομηχανίας.

Υπάρχουν ευρωπαϊκά πρότυπα για τα φυσικά διακοσμητικά πετρώματα. Ακόμα είναι σε εξέλιξη και δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αυτή με τις ταυτοποιήσεις κατά ΣΕΠ. Στην Ελλάδα είναι ο ΕΛΟΤ ο οποίος κάνει τις πιστοποιήσεις αυτές αλλά και το ΙΓΜΕ βοηθά με το εργαστήριο λίθου στην τυποποίηση των στοιχείων αυτών.

Επίσης, μια χαρακτηριστική οδηγία η 89/106 της Ε.Ε. έχει σαν στόχο να πετύχει τις βέλτιστες συνθήκες για την ευρωπαϊκή αγορά, να προσφέρει πρόσβαση στην αγορά σε περισσότερες παραγωγούς χώρες, και να διασφαλίσει το μεγαλύτερο βαθμό διαφάνειας στην αγορά.

Η Ιταλία ξέρουμε ότι μολονότι έχει 10% της παγκόσμιας παραγωγής ελέγχει το 75% της παγκόσμιας αγοράς για κάποιους συγκεκριμένους λόγους: Υπάρχει άριστη συνεργασία με τον κατασκευαστικό τομέα, στις εκθέσεις της Καράρα γίνονται απονομές ειδικών αρχιτεκτονικών βραβείων, έχουν μεγάλη παράδοση οι Ιταλοί στη χρήση των φυσικών πετρωμάτων για τις κατοικίες τους, έχουν δική τους βιομηχανία παραγωγής που είναι σημαντικό στοιχείο το οποίο λείπει από τη χώρα μας. Επίσης, οι Ιταλοί της διασποράς με τις οργανώσεις τους έχουν παίξει πολύ σημαντικό ρόλο στην προώθηση και των διακοσμητικών πετρωμάτων πέρα από τα άλλα προϊόντα που διαθέτει η Ιταλία.

Τώρα, άλλα χώρες όπως είναι η Κίνα και η Ινδία που μπήκαν τα τελευταία 10 χρόνια στην παγκόσμια αγορά, έχουν φτηνότερο κόστος παραγωγής και επεξεργασίας, έχουν πάρα πολλά αποθέματα. Δεν είμαστε εμείς μοναδικοί στον κόσμο και φυσικά υπάρχει πληθώρα μαρμάρων όπως και στην Κίνα και στην Ινδία. Δεν υπάρχουν αυστηροί περιβαλλοντικοί περιορισμοί, ακόμη, και προβάλλουν πληρέστερα αυτοί το φυσικό πλούτο τους σε συνεργασία με τις εταιρείες και το επίσημο κράτος.

Τα γραφεία, τώρα, των οικονομικών και εμπορικών υποθέσεων που έχουμε στις πρεσβείες και στα προξενεία του εξωτερικού, θα πρέπει και το υλικό αυτό εδώ, τα μάρμαρα, να το βοηθήσουνε όσο γίνεται περισσότερο. Δυστυχώς από όσο γνωρίζω δεν υπάρχει συνεργασία στον επιθυμητό βαθμό. Αντίθετα ο κλάδος έχει να αντιμετωπίσει το αυστηρό, πολυδάπανο και πολυδαίδαλο νομικό πλαίσιο (τουλάχιστον 20 νόμοι), διάσπαρτοι νόμοι, προεδρικά διατάγ-

ματα, υπουργικές αποφάσεις σχετικές με τον κλάδο. Πρέπει αυτά η σημερινή κυβέρνηση να τα συμπτύξει έτσι ώστε να γίνει πιο ευέλικτο το σημερινό σχήμα και οι αδειοδοτήσεις να γίνουν πιο σύντομες.

Τώρα, τα προβλήματα της μαρμαροβιομηχανίας είναι πάρα πολλά, πέρα από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες είναι και άλλες επί μέρους αρνητικές παράμετροι. Η εμπλοκή πολλών υπουργείων, η εμπλοκή πολλών δήμων και κοινοτήτων επίσης σε τοπικό επίπεδο εμποδίζουν την ομαλή έναρξη και τη διαδικασία εξόρυξης αυτού του πολύτιμου υλικού.

Δεν υπάρχει χωροταξικός σχεδιασμός, είναι και αυτό απόρροια ότι το ελληνικό κράτος δεν έχει

ολοκληρώσει ακόμη το εθνικό κτηματολόγιο και τις χρήσεις γης και σε αυτό τον τομέα. Θα πρέπει, λοιπόν, να τακτοποιηθεί και αυτό.

Επίσης, δεν υπάρχει κατά τη γνώμη τη δική μου πολύ μεθοδευμένη και στοχευόμενη, ως το πούμε, προβολή του ελληνικού αυτού πλούτου, όχι μόνο στο εξωτερικό, αλλά και στο εσωτερικό, κυρίως στο εσωτερικό. Κι επιπλέον υπάρχει οξύτατος ανταγωνισμός από άλλα υλικά, όπως είναι το ξύλο, τα κεραμικά, τα πλακίδια και άλλα συνθετικά».

Στη συνέχεια ο μεταπτυχιακός φοιτητής κ. Ε. Χαρίτου παρουσίασε μία πρωτοπόρα εφαρμογή που έγινε σε συνεργασία με τον κ. Τσιραμπίδη. Η εφαρμογή αυτή αφορά κινητά τηλέφωνα τύπου iphone, λέγεται imineral και σκοπό έχει την πληροφόρηση του χρήστη, με απλό τρόπο για ορυκτά, μέταλλα και λίθους που υπάρχουν σε διάφορες περιοχές της Ελλάδος.

Ν. Σκαρπέλης, Καθηγητής Γεωλογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο κ. Σκαρπέλης αναφέρθηκε στην ευρύτερη εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων σε συνάρτηση με τις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας

και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Αναφέρθηκε επίσης στο θέμα της πράσινης ανάπτυξης επισημαίνοντας:

«Συζήτηση επίσης για το πόσο μπορεί να βοηθήσει τη χώρα σε αυτή τη φάση η λεγόμενη πράσινη ανάπτυξη δεν έχει γίνει σε ικανοποιητικό βαθμό. Όχι μόνο δεν έχει γίνει κατανοητή ακριβώς η διάστασή της σε επίπεδο λαού αλλά και σε επίπεδο επιστημόνων. Τουλάχιστον αυτή είναι η άποψή μου.

Επίσης δεν είναι γνωστό ποιες είναι σήμερα οι λειτουργίες που δεν είναι πράσινες κι αν αυτές πρέπει να τις περιορίσουμε. Τι συγκεκριμένες δράσεις προβλέπει η πολιτεία σήμερα στα πλαίσια της πράσινης ανάπτυξης για τους διά-

φορους κλάδους; Χρειάζονται συγκεκριμένα όμως μέτρα για τους διάφορους κλάδους της βιομηχανίας, της οικονομίας γενικότερα, να τα δούμε, να τα κρίνουμε και να τα αποδεχθούμε. Ο φόβος μου ξέρετε είναι μήπως φτάσουμε στο σημείο να υποστηρίζεται πως οτιδήποτε αλληλάζει ακόμη και προσωρινά την επιφάνεια της γης και δε στοχεύει στην παραγωγή πράσινης ενέργειας σε καθαρές μεταφορές και σε καθαρές τεχνολογίες, δε θα εντάσσεται από δω και πέρα στην ανάπτυξη.

Εάν η πράσινη ανάπτυξη στη χώρα μας περιοριστεί σε επενδύσεις που αφορούν καθαρές τεχνολογίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθαρότερες μεταφορές, φυσικά και τα θέλουμε, αλλά όχι μόνο αυτά. Και στη διαχείριση νερού και αποβλήτων χάνεται μια μεγάλη ευκαιρία να βοηθηθεί η χώρα, αυτή την κρίσιμη περίοδο των 2-3 ετών - ως ευχθηθούμε να είναι 2-3 έτη - μέσα από την παραγωγή πλούτου με επενδύσεις που είναι έτοιμες για υλοποίηση, αλλά περιμένουν χρόνια, πάνω από 10, ή τέθηκαν στο περιθώριο για τους γνωστούς λόγους. Υπάρχουν σχέδια λοιπόν που μπορούν να αποδώσουν σχεδόν άμεσα και η στήριξη της

εξορυκτικής βιομηχανίας αποδίδει βραχυπρόθεσμα. Χρειάζεται η πολιτεία να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση και να ξεκαθαρίσει τη θέση της στο τι θέλει.

Θα μπορούσε λοιπόν κάποιος να αναρωτηθεί: μα τα μεταλλεία είναι μέρος της πράσινης ανάπτυξης; Σύμφωνα με την καναδική πράσινη πρωτοβουλία, η πράσινη μεταλλεία επιβάλλει την εφαρμογή τεχνικών για την ελαχιστοποίηση των εξορυκτικών και μεταλλευτικών αποβλήτων, δε λείει σταματήστε την εκμετάλλευση. Δε λείει κλείστε τα μεταλλεία και τα ορυχεία. Λείει ελαχιστοποιήστε τα εξορυκτικά και μεταλλουργικά απόβλητα και τη μετατροπή τους σε φιλικά προς το περιβάλλον υλικά για άλλες χρήσεις αφήνοντας μόνο πίσω καθαρό νερό, αποκαταστημένα τοπία στις θέσεις των παλιών εκσκαφών και υγιή οικοσυστήματα. Το δέχεται αυτό η Ε.Ε. και με μια σειρά νομοθετήματα και νταρεκτίβες υποχρεώνει τις χώρες να ακολουθούν τέτοια πολιτικά.

Η πράσινη ανάπτυξη λοιπόν επιβάλλει σε παγκόσμια κλίμακα:

1. Την αναζήτηση μεγάλων ποσοτήτων μετάλλων ή στοιχείων που δεν είναι σήμερα διαθέσιμα στο βαθμό που η αγορά θα ήθελε.

2. Την αναζήτηση τεχνολογιών ανακύκλωσης. Οποιαδήποτε σχέδια για ραγδαία αύξηση της αξιοποίησης εναλλακτικών πηγών ενέργειας απαιτούν σημαντικές ποσότητες χαλκού, χάλυβα, αλουμινίου, κοβαλτίου, μολυβδενίου και μιας σειράς μετάλλων ή στοιχείων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δε γίνεται αλλιώς. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι αυτά των φωτοβολταϊκών.

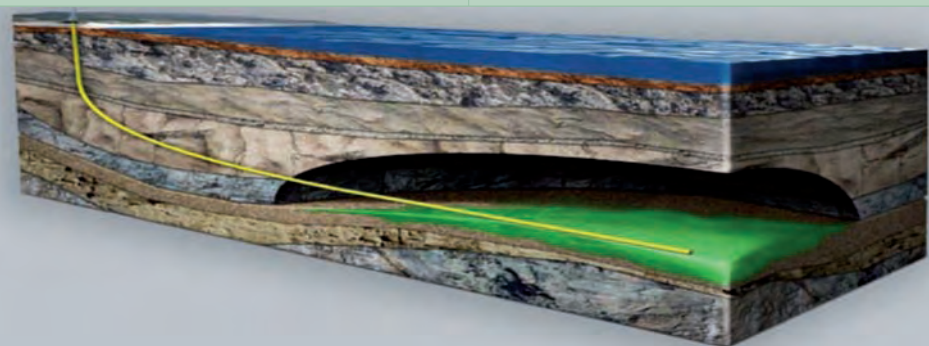
Τεχνολογία φωτοβολταϊκών: Δείτε πόσα μέταλλα είναι απαραίτητα και τα περισσότερα από αυτά δεν τα βρίσκει κανείς σε μεγάλες ποσότητες σε κάθε χώρα, σε οποιοδήποτε τύπο κοιτάσματος. Εδώ εντοπίζεται το πρόβλημα. Σε συνάρτηση με το προηγούμενο εντοπίζουμε τις βασικές ανάγκες της τεχνολογίας αυτής σε πυρίτιο υψηλής καθαρότητας, τειλούριο και κάδμιο επίσης.

Ανεμογεννήτριες: Μόνιμοι μαγνήτες με Nd. Η Κίνα ελέγχει την παγκόσμια παραγωγή Nd αυτή τη στιγμή. Επίσης απαιτούνται μεγάλες ποσότητες χάλυβα για την κατασκευή του πυλώνα και των εξαρτημάτων που συνοδεύουν τα κύρια μέρη μιας ανεμογεννήτριας.

Οι συσσωρευτές υβριδικών αυτοκινήτων: Πώς θα γίνουν τα υβριδικά αυτοκίνητα όταν θέλουν

50% παραπάνω χαλκό από τα συμβατικά για καλωδιώσεις, ή όταν χρειάζεται βόριο, κοβάλτιο και χαλκός επιπλέον για τις γεννήτριες και τις μηχανές, ή νικέλιο και κοβάλτιο και σπάνιες γαίες για τους συσσωρευτές;

Εκτιμώ λοιπόν ότι δεν υπάρχει κανείς που να μην υποστηρίζει την πολιτική της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αλλά πρέπει να υπάρξει αντιστάθμιση από παραγωγή και ιδιαίτερα για τη χώρα μας από εξαγωγές, με προϊόντα μεταλλείας και κατεργασίας από τις υπάρχουσες δραστηριότητες και από τις υπάρχουσες μονάδες αλλά κυρίως με τις νέες που ελπίζουμε να δούμε σύντομα να υλοποιούνται. Φαίνεται ίσως σχήμα οξύμωρο για ορισμένους

αλλά η μεταλλεία συμβαδίζει με την πράσινη ανάπτυξη για τη βελτίωση του περιβάλλοντος. Και βέβαια εγώ πιστεύω ότι η πράσινη ανάπτυξη δε γίνεται χωρίς μεταλλεία».

Αναφέρθηκε επίσης στο θέμα της χρήσης κυανίου από τη μεταλλευτική βιομηχανία λέγοντας: «Σήμερα παράγονται 1.400.000 τόνοι κυανιούχων ενώσεων κατ' έτος στον κόσμο και χρησιμοποιούνται ευρύτατα στη βιομηχανία, στην αυτοκινητοβιομηχανία, στη φαρμακοβιομηχανία, στη σύνθεση μεγάλης ποικιλίας ακρυλικών και νάιλον. Μόνο 18% πάει σαν κυανιούχο νάτριο για την ανάπτυξη χρυσού και αργύρου. Που πάει όλο το άλλο και γιατί δε γίνεται κουβέντα και γι' αυτό;

Ευκαιρία δίνεται τώρα, να δούμε και την πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να ζητήσει από την ευρωπαϊκή επιτροπή να εξετάσει την πιθανότητα απαγόρευση της χρήσης κυανίου αλλά μόνο στη μεταλλευτική βιομηχανία. Αυτό προκάλεσε αντιδράσεις από χώρες οι οποίες το χρησιμοποιούν, δηλ. τη Φινλανδία και τη Σουηδία, χώρες που έχουν σημαντική ευαισθησία για το περιβάλλον. Αλλά ακόμα και εκεί όπου οι εταιρείες λένε

σταματάω και δε χρησιμοποιώ κυάνιο και ακολουθώ μια άλλη διαδικασία έξω από το κυάνιο και εκεί συνεχίζεται η άρνηση. Δε γίνεται έτσι παραγωγή πλούτου, και δε δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας».

I. Αμπατζής, Διευθυντής Ερευνών της Ενεργειακής Αιγιάου

Έκανε μια εντυπωσιακή παρουσίαση παραγωγικών γεωτρήσεων πετρελαίου. Η εταιρεία -είπε- παράγει σήμερα 4.000 βαρέλια έναντι 1000 του 2009 σημειώνοντας ότι το 2009 επενδύθηκαν περισσότερα από 100.000.000 δολάρια. Σήμερα γίνονται εκμεταλλεύσεις στα κοιτάσματα του Πρίνος-Β, Πρίνος-Ε (το νεότερο

πεδίο), Νέας Καβάλλας (κοίτασμα φυσικού αερίου). Η γεώτρηση για την εκμετάλλευση του κοιτάσματος E-1 ήταν μια από τις μακρύτερες στην Ευρώπη. Όσον αφορά στους νέους στόχους τόνισε ότι περιλαμβάνουν τα εξής: Επαναξιολόγηση της λεκάνης του Πρίνου. Μετατροπή του κοιτάσματος της Ν. Καβάλλας σε αποθήκη φυσικού αερίου. Πολύ σημαντικό το περιβαλλοντικό πρόγραμμα της αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα εντός των κοιτασμάτων πετρελαίου.

N. Κολλιάς, Διδάκτωρ Γεωθερμίας

Επισήμανε τις εφαρμογές χρήσης γεωθερμίας που είναι τεράστιες και ιδίως στη γεωργική οικονομία. Μίλησε επίσης για στρέβλωση νομοθεσίας που εμποδίζει την ανάπτυξη της χρήσης της γεωθερμικής ενέργειας επειδή ταυτίζει τον χρήστη με το διαχειριστή του γεωθερμικού πεδίου.

Δ. Κούτρας, Πρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ»

Αναφέρθηκε στο σχέδιο ανάπτυξης της εκμετάλλευσης των πολυμεταλλικών κοιτασμάτων της Χαλκιδικής και στην ανάπτυξη μονάδας παραγωγής

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

γής συμπυκνωμάτων μόλυβδου, ψευδαργύρου και μεταλλουργίας χαλκού, χρυσού, αργύρου.

«Αν όλες οι επενδύσεις που σχεδιάζουμε υλοποιηθούν στην περιοχή της Χαλκιδικής, επενδύσεις της τάξης του 1 δισ. ευρώ οι οποίες αποσκοπούν στο να αξιοποιήσουν κοιτάσματα χαλκού, μόλυβδου, ψευδάργυρου, χρυσού, αργύρου, τότε η αξία των προϊόντων μετά την επεξεργασία τους (εξόρυξη - εμπλουτισμός - μεταλλουργική επεξεργασία) θα είναι εμπορικής αξίας 10 δισ. με σημερινές τιμές μετάλλων», επισήμανε ο κ. Κούτρας. «Αν υποθέσουμε ότι αυτή η μεταλλευτική δραστηριότητα θα έχει μια απόδοση της τάξεως του 10%, τότε για 40 χρόνια δραστηριότητας θα αναλωθούν στην περιοχή της

Χαλκιδικής σχεδόν 8 δισ. ευρώ, ήτοι περίπου 200 εκατ. ευρώ ανά χρόνο», εξήγησε.

Ο πρόεδρος της εταιρείας γνωστοποίησε ότι το πλάνο της για τα μεταλλεία της Χαλκιδικής περιλαμβάνει την απελευθέρωση των οικισμών της Ολυμπιάδας και του Στρατωνίου από τη βιομηχανική όχληση, με τη μεταφορά των εργοστασίων εμπλουτισμού στο μεταλλείο του Μάντεμ Λάκο, όπου θα συνεχιστεί η υπόγεια εκμετάλλευση. Ο κ. Κούτρας σημείωσε ότι τα τελευταία πέντε χρόνια το Μάντεμ Λάκο έχει αλλάξει εικόνα με την κατάρρευση της υγρής απόθεσης αποβλήτων, τη δημιουργία δύο νέων στοών προσπέλασης μεγάλων διαστάσεων συνολικού μήκους 3 χιλιομέτρων, τη δημιουργία νέας μονάδας κατεργασίας νερών μεταλλείου και την πλήρωση πάνω από 100.000 τ.μ. παλαιών στοών με τσιμεντοποιημένα αδρανή, υλικά εκσκαφών.

Για το Μεταλλείο Ολυμπιάδος, προβλέπεται η μεταφορά του Εργοστασίου Εμπλουτισμού μέσα σε 5-6 χρόνια στο Μάντεμ Λάκο, ώστε να μην υπάρχει καμία δραστηριότητα επιφανειακή, εκτός από τους αναγκαίους χώρους εξυπηρέτησης των εργαζομένων, ενώ υπόγεια θα γίνεται και η εκσκαφή του κοιτάσματος με παράλληλη

τσιμεντοποιημένη λιθογόμωση. Όσον αφορά τα κοιτάσματα των Σκουριών (βρίσκονται 3 χιλιόμετρα σε ευθεία απόσταση από το χωριό Παναγιά και 10 χιλιόμετρα από την παραλιακή ζώνη), ο κ. Κούτρας, γνωστοποίησε ότι για την εκμετάλλευσή τους προωθείται ένας μικτός συνδυασμός ανοικτής και στη συνέχεια υπόγειας εκσκαφής.

Όπως διευκρίνισε, προβλέπεται η δημιουργία εργοστασίου εμπλουτισμού για συμπύκνωμα χαλκού χρυσού, ενώ η απαιτούμενη έκταση υπολογίζεται σε 1.800 στρέμματα, για λειτουργίες κάθε μορφής. Η μεταφορά των προϊόντων στο Μάντεμ Λάκο για τελική επεξεργασία, αφού έχουν εμπλουτιστεί, θα γίνεται από ξεχωριστό δρόμο, ώστε να μην υπάρχει όχληση κανενός οικισμού ή δραστηριότητας. Τέλος, ο κ. Κούτρας ανακοίνωσε ότι στην περιοχή του Μάντεμ Λάκο κατασκευάζεται εργοστάσιο Μεταλλουργίας Χρυσού -Χαλκού και άλλων μετάλλων, στο οποίο θα εφαρμόζεται η μέθοδος της ακαριαίας τήξης (Flash smelting) που παράγει μόνο στερεά παραπροϊόντα χωρίς χρήση κυανιούχων αλάτων ή άλλων ουσιών».

Μ. Λεονάρδος της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Απόδοσης Μεταλλείων της ΔΕΗ

Ο κ. Λεονάρδος τόνισε: Η θερμική ενέργεια παραμένει σημαντικός παράγοντας στη σωστή λειτουργία του συστήματος ηλεκτροδότησης (θερμική ενέργεια από ορυκτά καύσιμα). Ας πάρουμε για παράδειγμα τη Γερμανία. Το 2008 η εγκατεστημένη ισχύ των ανεμογεννητριών ήταν 24GW, τρεις φορές μεγαλύτερη από τη θερμική ισχύ της Ελλάδας. Η τελική όμως ενέργεια που αποδίδεται στο σύστημα από τις ανεμογεννήτριες δε θα κάλυπτε την Ελλάδα, δηλαδή εάν υπήρχε η εγκατάσταση αυτή στην Ελλάδα δε θα κάλυπτε τις ανάγκες της χώρας.

Ο λιγνίτης των σημερινών περιοχών εκμετάλλευσης γίνεται βαθύτερος, δυσκολότερος και με μεγαλύτερο κόστος, παρά το ότι το κόστος εκσκαφής ανά κυβικό μέτρο παραμένει σταθερό. Κάνοντας μία σύγκριση καυσίμων, με ευρωπαϊκά δεδομένα, παρατηρούμε ότι ανά μονάδα θερμότητας Gcal ο λιθάνθρακας είναι στα 9 ευρώ, το φυσικό αέριο στα 30,8, ο λιγνίτης της Φλώρινας στα 10 ευρώ και της Πτολεμαΐδας στα 12. Είναι ξεκάθαρο ότι όταν καίμε φυσικό αέριο για ηλεκτροπαραγωγή είναι σαν να λέμε «αν δεν έχεις ψωμί φάε παντεσπάνι». Όλα αυτά με την προϋπόθεση ότι δεν έχουμε φόρους διοξειδίου του άνθρακα. Από το 2013 και μετά οι φόροι

αυτοί περιπλέκουν το συνολικό ανταγωνισμό. Μέχρι σήμερα για το ποσό των εκπομπών CO₂ που υπερβαίνει το δωρεάν δικαίωμα χρεώνεται μόνο 15 ευρώ τον. περίπου. Εάν περιοριστούν το ελεύθερα δικαιώματα και αυξηθεί η τιμή του CO₂ /τον. π.χ. σε 30 ευρώ, το φυσικό αέριο γίνεται ελκυστικότερο έως και ανταγωνιστικότερο. Συμπέρασμα: Ο ελληνικός λιγνίτης δεν είναι φθηνότερος σε σχέση με τα ανταγωνιστικά καύσιμα, όπως ήταν το παρελθόν. Οι φόροι διοξειδίου επιβαρύνουν σημαντικά το λιγνίτη και τον καθιστούν μη ανταγωνιστικό. Από την άλλη πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή τη στιγμή το κόστος ανά μεγαβατόρα είναι 45 ευρώ ενώ των ΑΠΕ στα 85 ευρώ. Τι κόστος ρεύματος θα πάρει αύριο η ελληνική βιομηχανία; Το ίδιο ερώτημα με λιγότερο τραγικά μεγέθη τίθεται και για την ευρωπαϊκή βιομηχανία και φυσικά σε ένα διεθνή ανταγωνισμό με χώρες όπως Κίνα, Ινδία, Αυστραλία, Βραζιλία, ΗΠΑ που έχουν μηδενικούς φόρους διοξειδίου.

Ν. Αρβανιτίδης, Δρ. Οικονομικός Γεωλόγος του ΙΓΜΕ Β. Ελλάδος

Έκανε ιδιαίτερη αναφορά στα μεταλλικά ορυκτά της Β. Ελλάδος και τις έρευνες του ΙΓΜΕ που έχουν φέρει στο φως σημαντικά κοιτάσματα προς εκμετάλλευση ή αρκετά ελπιδοφόρα για το μέλλον.

«Η μεταλλευτική αξία των βεβαιωμένων αποθεμάτων όλων αυτών των μετάλλων των οποίων ανέφερα υπολογίζεται σύμφωνα με τις τρέχουσες τιμές και χρησιμοποιώντας πολύ συντηρητικά επίπεδα τιμών σε 20 δισ. ευρώ, αυτά περίπου που ξέρουμε που είναι τα απόλυτα δεδομένα. Μόνο όμως ένα πολύ μικρό μέρος της αξίας αυτής αξιοποιείται σήμερα. Και βέβαια, στην ευρύτερη περιοχή η συνέχιση της έρευνας, της κοιτασματολογικής έρευνας, μπορεί να πολλαπλασιάσει τα σημερινά γνωστά αποθέματα και το προαναφερόμενο οικονομικό μέγεθος». Τόνισε ότι τα δυναμικά αποθέματα που φιλοξενούνται στις υπάρχουσες μεταλλευτικές αλλιά και σε νέες περιοχές κοιτασματολογικού ενδιαφέροντος είναι σε θέση να πολλαπλασιάσουν το προαναφερόμενο οικονομικό μέγεθος.

Με βάση τα αποθέματα και το μεταλλικό περιεχόμενο σε χρυσό, άργυρο, χαλκό, μόλυβδο και ψευδάργυρο η Β. Ελλάδα είναι από τις πλουσιότερες κοιτασματολογικά περιφέρειες της Ευρώπης και αποτελεί σταθερή μεταλλευτική πηγή για τη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας.

Α. Γεωργακόπουλος, Καθηγητής Γεωλογίας ΑΠΘ

Αναφέρθηκε στην αναζήτηση υδρογονανθράκων τονίζοντας ότι: «Η ερευνητική δραστηριότητα για αναζήτηση κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην υπόλοιπη Ελλάδα, εκτός της περιοχής Πρίνου - Καβάλλας, είναι αυτή τη στιγμή μηδενική και η αναθέωση πολλών θεμάτων σχετικών με τη νομοθεσία, τις αδειοδοτήσεις, τα κίνητρα προς τους υποψήφιους επενδυτές, τη δημιουργία ειδικού φορέα υδρογονανθράκων με υψηλές αρμοδιότητες και άλλα συναφή θέματα, πάντοτε με σεβασμό στην προστασία του περιβάλλοντος, θεωρείται - έστω και με τεράστια καθυστέρηση - επιτακτική ανάγκη, σύμφωνα με τις πλέον σύγχρονες διεθνείς πρακτικές. Πέρα όμως από τη θεσμοθέτηση ενός Πετρελαιοικού Φορέα - είπε - θα πρέπει ενδεχομένως να καθοριστεί και μια στρατηγική για την πολιτική διεύθυνση θεμάτων με τις γειτονικές μας χώρες ώστε να γίνουν έρευνες και επενδύσεις στον τομέα του πετρελαίου και του φυσικού αερίου οι οποίες με τη σειρά τους θα βοηθήσουν: στην ενίσχυση του γεωστρατηγικού ρόλου της πατρίδας μας, στην ορθολογική αξιοποίηση του εθνικού ορυκτού πλούτου, στην στήριξη της Εθνικής οικονομίας και της οικονομίας της περιοχής όπου υπάρχουν κοιτάσματα και στην εξασφάλιση θέσεων εργασίας».

[Περισσότερα www.sme.gr](http://www.sme.gr)

Ημερίδα στο Στρατώνι Χαλκιδικής με θέμα «Πρωτοβουλία για τις Πρώτες Ύλεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Εξειδίκευση θέσεων για την Ελλάδα»

Ο ΣΜΕ οργάνωσε εσωτερική ημερίδα στις 27-11-2010 στις εγκαταστάσεις της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ» στο Στρατώνι της Χαλκιδικής στα γραφεία της Μαντέμ Λάκκου. Σκοπός της ημερίδας αυτής ήταν να εξειδικεύσει ο ΣΜΕ τους

βασικούς άξονες της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τις πρώτες ύλεις, προτείνοντας συγκεκριμένη, εστιασμένη και στοχευμένη εθνική μεταλλευτική πολιτική, ενσωματώνοντας τις καλές πρακτικές και την λογική των κρίσιμων υλικών, όπως εκφράστηκαν στις αντίστοιχες ομάδες εργασίας της Ε. Επιτροπής στις οποίες μετείχε και ο ΣΜΕ.

Οι εισηγήσεις χωρίστηκαν σε 4 βασικές ενότητες Μεταλλευτική Πολιτική, Χωροταξικός Σχεδιασμός και πρώτες ύλεις, αδειοδοτήσεις εξορυκτικών έργων, καθορισμός βασικού πλαισίου για την εκμετάλλευση των αδρανών. Η ημερίδα κρίθηκε ιδιαίτερα επιτυχής, με μεγάλη συμμετοχή στελεχών, πολύ καλές παρουσιάσεις και με επισκέψεις σε εργοταξιακούς χώρους ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

Με την ημερίδα αυτή ο Σύνδεσμος επεξεργάστηκε και κατέληξε με τη συναίνεση των μελών του σε πλήρεις θέσεις σχετικά με τη διαμόρφωση εθνικής μεταλλευτικής πολιτικής και των επιμέρους εξειδικεύσεων της (χωροταξικό, κρίσιμες πρώτες ύλεις, αδειοδοτικό, εμπειρία και έρευνα πρώτων υλών, προσβασιμότητα στις πρώτες ύλεις και Natura).

[Περισσότερα www.sme.gr](http://www.sme.gr)

Συμμετοχή ΣΜΕ στο 3ο Forum Λατομείων και Τεχνικών Έργων στο Μαρκόπουλο Αττικής 30-5-2010

Ο ΣΜΕ μετείχε στην ημερίδα που διοργανώθηκε με το κλείσιμο της Έκθεσης η οποία είχε ως θέμα Λατομείο & Εργοτάξιο.

Στην τοποθέτηση του Γ.Δ. του ΣΜΕ έγινε αναφορά στη παρούσα κατάσταση της εξορυκτικής βιομηχανίας, στις προοπτικές της και στις προκλήσεις του μέλλοντος. Επίσης αναλύθηκαν ιδιαίτερα τα λατομικά θέματα όπως οι παρατάσεις των αδειών μίσθωσης και ο εκσυγχρονισμός του λατομικού κανονιστικού πλαισίου όπως και οι προσπάθειες του ΣΜΕ για την επίλυση των προβλημάτων αυτών.

Συμμετοχή ΣΜΕ στο 12ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας (Πάτρα 20-5-2010)

Στην εναρκτήρια εκδήλωση του Συνεδρίου ο ΣΜΕ απηύθυνε χαιρετισμό στον οποίο ανέπτυξε την οικονομική σημασία του κλάδου και τις αρνητικές συνέπειες από τη ανυπαρξία πολιτικής εκμετάλλευσης των ορυκτών πόρων της χώρας από την Πολιτεία.

Αφιέρωμα για την ελληνική μεταλλεία στο Mining Journal

Το Mining Journal σε συνεργασία με το ΣΜΕ εξέδωσε ειδικό αφιέρωμα για την εκμετάλλευση μεταλλευμάτων και τη μεταλλουργική τους κατεργασία (νικέλιο, αλουμίνιο) στην Ελλάδα όπως και για τις προοπτικές των νέων project χαλκού, αργύρου και χρυσού.

Εκτός από τα παραγωγικά και οικονομικά δεδομένα στο άρθρο αυτό γίνεται συσχετισμός της παρούσας οικονομικής κρίσης της χώρας σε σχέση με τις προοπτικές του κλάδου όπως και αναφορά στα εμπόδια που υπάρχουν. Το άρθρο κλείνει εκφράζοντας αισιοδοξία για το μέλλον της ελληνικής μεταλλείας με βάση τις εκτιμήσεις ανόδου της ζήτησης και των τιμών μεταλλευμάτων και μετάλλων.

Συμμετοχή ΣΜΕ στην ειδική συνεδρίαση στα πλαίσια του Καρπαθο-Βαλκανικού Γεωλογικού Συνεδρίου στη Θεσσαλονίκη

Το συνέδριο διοργανώθηκε από το ΙΓΜΕ και στην ειδική συνεδρίαση παρουσιάστηκαν οι απόψεις διαφόρων φορέων επί της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τις πρώτες ύλεις.

Τις απόψεις της εξορυκτικής βιομηχανίας παρουσίασε ο ΣΜΕ βασισμένος στις τελευταίες διαβουλεύσεις που έγιναν σε επίπεδο ΕΕ για το θέμα αυτό.

«As αναδείξουμε τη σημασία του ορυκτού πλούτου και τη βαρύτητά του στην Εθνική Οικονομία. Υπάρχουν οι μηχανισμοί εκείνοι που με σύγχρονες αντιλήψεις μπορούν να προστατεύσουν το περιβάλλον, την ασφάλεια, την αειφόρο ανάπτυξη, τις τοπικές κοινωνίες, την κοινωνία ολόκληρη»

Σ. Μπαλτζής, Πρόεδρος ΣΜΕ

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

ΣΜΕ & Πολιτική Ηγεσία - Δημόσια Διοίκηση

Ο ΣΜΕ συνεργάστηκε στενά με τον καθ' ύλην αρμόδιο Υφυπουργό ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτη για όλα τα θέματα του κλάδου, είχε επίσης συχνή επαφή με το γραφείο και τους συμβούλους της Υπουργού ΠΕΚΑ και Μπιρμπίλη, σχετικά με τη νέα περιβαλλοντική νομοθεσία και τα θέματα που άπτονται των δραστηριοτήτων του κλάδου, όπως επίσης με το Γ.Γ. Περιβάλλοντος κ. Α. Ανδρέοπουλο.

Επίσης ο ΣΜΕ συνεργάστηκε στενά με τα στελέχη των υπηρεσιών του ΥΠΕΚΑ σε θέματα περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ΚΜΛΕ, εξειδίκευσης της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας για τις πρώτες ύλες, διαβουλεύσεων επί ευρωπαϊκών θεμάτων κλπ.

Συνεργασία ΣΜΕ με Υφυπουργό ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτη

Κατά τις συναντήσεις του Προεδρείου του ΣΜΕ με τον κ. Υφυπουργό συζητήθηκαν διεξοδικά τα κύρια αιτήματα και οι θέσεις του ΣΜΕ όπως: Ανάδειξη από την Πολιτεία της σημασίας του ορυκτού πλούτου στην εθνική οικονομία, διατύπωση από την Πολιτεία ότι η εξορυκτική δραστηριότητα είναι δυνατή υπό όρους σε περιοχές Natura κατά το πνεύμα και της Natura Guidance της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπόνηση κατά προτεραιότητα Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών εκεί όπου υπάρχει ορυκτός πλούτος, απλοποίηση αδειοδοτήσεων των έργων του κλάδου - εκπόνηση προτάσεων από ΣΜΕ απλοποιητικών διαδικασιών, συμβατότητα των ΣΧΟΑΠ και των εξειδικευτικών χωροταξικών σχεδίων με το πνεύμα και τις αναφορές για τον ορυκτό πλούτο που υπάρχουν στο Εθνικό Χωροταξικό και στο Ειδικό

Χωροταξικό της Βιομηχανίας, κατάθεση τροπολογίας για παράταση μισθώσεων και αδειών εκμετάλλευσης λατομείων αδρανών, μαρμάρων και βιομηχανικών ορυκτών, κατάρτιση νέου νόμου για λατομικές δραστηριότητες, ανανέωση - εκσυγχρονισμό ΚΜΛΕ, εξειδίκευση της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις πρώτες ύλες από τη χώρα μας και τέλος οι θέσεις του κλάδου επί του σχεδίου ΚΥΑ για τη διαχείριση των Ζωνών Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

Σχέδιο ΚΥΑ για τον καθορισμό μέτρων ειδικής προστασίας και διατήρησης και αποκατάστασης των ειδών και των ενδιατημάτων /οικοτόπων της άγριας ορνιθοπανίδας στις ζώνες ειδικής προστασίας (ΖΕΠ)

Δόθηκαν από το ΥΠΕΚΑ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή οι νέες ζώνες προστασίας πτηνών. Συνοητικά εντάσσεται σε καθεστώς προστασίας το 27,5% της χώρας.

Οποιοδήποτε νέο έργο εντός των ΖΕΠ θα χρειάζεται για την αδειοδότησή του ορνιθολογική μελέτη η οποία για τα εξορυκτικά έργα θα υποβάλλεται μαζί με την ΜΠΕ.

Σ' ότι αφορά τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις (μη συνοδά έργα της εξόρυξης) θα υποβάλλεται προκαταρκτική ορνιθολογική μελέτη προς έγκριση και στη συνέχεια κανονική. Το σχέδιο ΚΥΑ προσδιορίζει και τα περιεχόμενα των ορνιθολογικών μελετών.

Ο ΣΜΕ έθεσε τις παρατηρήσεις του υπόψη του Υπουργείου ιδιαίτερα στην εκπόνηση, το περιεχόμενο και τις προδιαγραφές των ορνιθολογικών μελετών, όπου προτείνει τροποποίηση της ΚΥΑ ώστε τα απαιτούμενα ορνιθολογικά

στοιχεία για την έγκριση ενός έργου εντός ΖΕΠ να είναι μέρος της εκπονούμενης ΜΠΕ και αυτά να συντάσσονται βάσει των ορνιθολογικών στοιχείων που έχει στη διάθεσή του το ΥΠΕΚΑ (χωρίς την εκπόνηση ξέχωρων ΠΟΜ, ΕΟΜ).

Επίσης διαφώνησε με την ιδιαίτερη αναφορά που γίνεται για τον κλάδο στο σχέδιο ΚΥΑ, χωρίς ανάλογη ιδιαίτερη αναφορά σε άλλα έργα όπως τουριστικά, κατασκευαστικά, βιοτεχνικά, βιομηχανικά κλπ και ότι για τα εξορυκτικά έργα θα εξετάζεται «ως πρώτη δυνατότητα η εφαρμογή υπόγειας εκμετάλλευσης των κοιτασμάτων» κάτι το οποίο κρίνεται ιδιαίτερα αδόκιμο και αντιεπιστημονικό.

Ο ΣΜΕ διαφώνησε με την επιβολή τέλους για την αξιολόγηση των φακέλων μελέτης και την έγκριση όρων, με τη διαδικασία ανανέωσής των περιβαλλοντικών όρων και τα πολύ μεγάλα απαιτούμενα χρονικά διαστήματα (1-2 χρόνια) που προβλέπονται για έρευνα πεδίου πριν την κατάστρωση της Ειδικής Ορνιθολογικής Μελέτης.

Αναμόρφωση ΚΜΛΕ

Από το ΥΠΕΚΑ μετά και από τις παρεμβάσεις του ΣΜΕ στην πολιτική ηγεσία, με απόφαση του Υφυπουργού κ. Ι. Μανιάτη, ξεκίνησε διαδικασία αναμόρφωσης του ΚΜΛΕ.

Ο Σύνδεσμος επαναπροσέγγισε μέσω της Ομάδας Ασφάλειας και εκτεταμένου διαλόγου μεταξύ εταιρειών μελών ένα νέο σχέδιο ΚΜΛΕ το οποίο προώθησε στο Υπουργείο. Οι κυριότερες αλλαγές που πρότεινε ήταν οι εξής:

Επαναπροσέγγιση των ορισμών έργων, λατομικών χώρων, εγκαταστάσεων κλπ επαναδιατύπωση των γενικών υποχρεώσεων του κύριου του έργου και των εργασιών, επαναπροσέγγιση του όλου θέματος της οργάνωσης, στελέχωσης και ιεραρχίας του εξορυκτικού έργου, επαναπροσέγγιση της επίβλεψης και

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

των οργανωτικών υποδιαρρέσεων του έργου, διορθώσεις και προσθήκες στα γενικά μέτρα ασφάλειας, πλήρης αλληλαγή των δεδομένων και των υποχρεώσεων για την προστασία των εργαζομένων από ρύπους και δονήσεις με βάση τη νέα ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλαγές στους προϋπάρχοντες κανόνες που αφορούν τη γόμωση των διατηρημάτων και την πυροδότηση των υπονόμων, αλλαγές στις γενικές διατάξεις περί υπογείων και επιφανειακών εκσκαφών, πλήρη αναμόρφωση των διατάξεων περί αδειών εγκατάστασης και βοηθητικών εγκαταστάσεων, επαναπροσέγγιση όλου του πλαισίου των αδειών προσωπικού

στα εξορυκτικά έργα και τήρηση ηλεκτρονικών αρχείων προς αντικατάσταση βιβλίων προβλεπόμενων από τον υπάρχοντα ΚΜΛΕ.

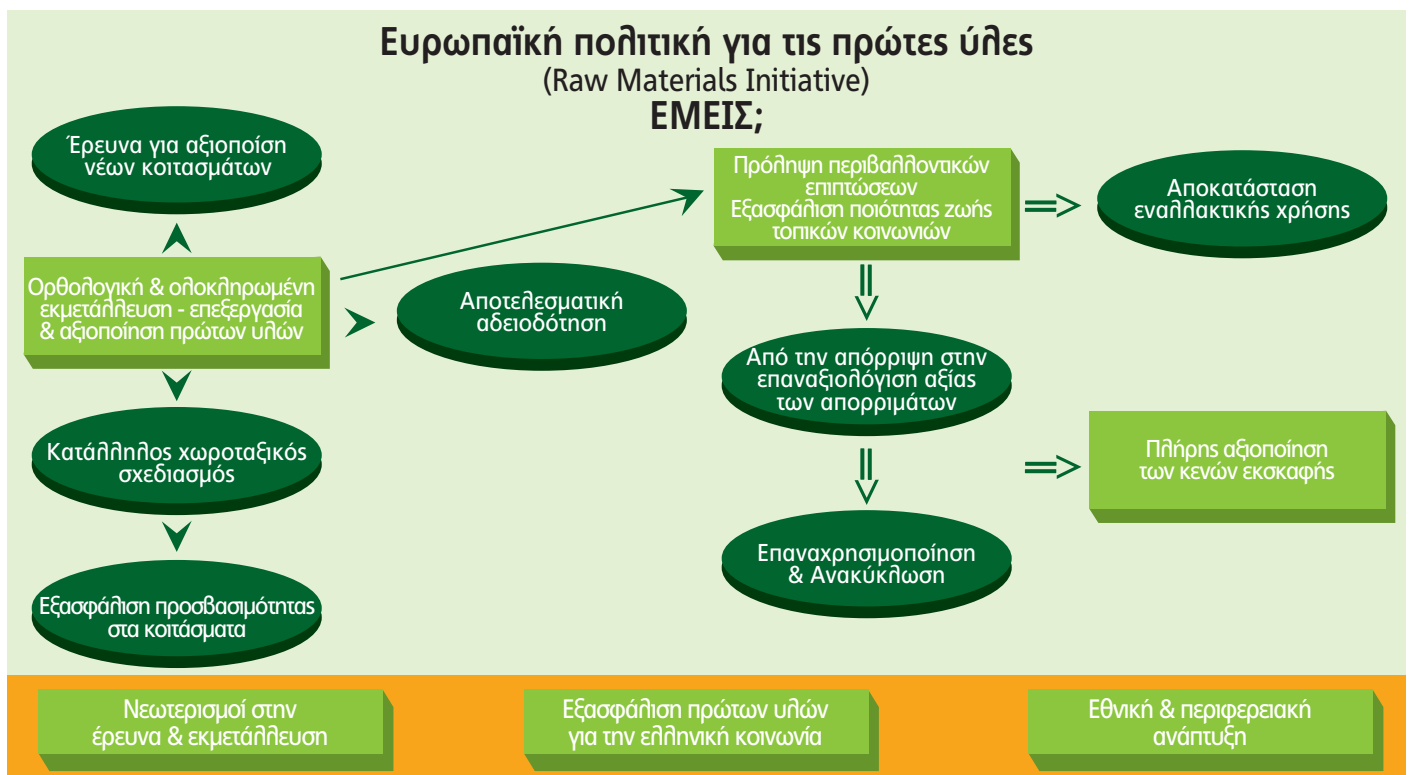
Η Γεν. Δ/ση Φυσικού Πλούτου του ΥΠΕΚΑ, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις που κατατέθηκαν, διαμόρφωσε νέο σχέδιο ΚΜΛΕ το οποίο έθεσε σε διαβούλευση.

Ο Σύνδεσμος μετά από συνεργασία με όλες τις εταιρείες μέλη, μέσω της Ομάδας Ασφάλειας, τοποθετήθηκε αναλυτικά στο νέο σχέδιο του ΚΜΛΕ κάνοντας γνωστές τις παρατηρήσεις του στο Υπουργείο.

Βασικές διαφωνίες του ΣΜΕ ήταν στα άρθρα που αφορούσαν την Οργάνωση, Ιεραρχία και Επί-

βλεψη του εξορυκτικού έργου, τα περί των εργολάβων και τις ευθύνες τους παράλληλα με τις ευθύνες του κύριου του έργου, τα καθήκοντα της Επιθεώρησης Μεταλλείων, την αδειοδότηση των εγκαταστάσεων, τη στατιστική επεξεργασία των ατυχημάτων, τις επαγγελματικές άδειες και ιδιαίτερα των χειριστών μηχανημάτων, την τήρηση ηλεκτρονικών αρχείων και τη χωροθέτηση των μεταλλευτικών και λατομικών εργασιών.

Τα θέματα του ΚΜΛΕ που άπτονται πολιτικής, όπως τα περί Οργάνωσης - Ιεραρχίας και Επίβλεψης, τα περί εργολάβων και τα θέματα χωροθέτησης, το Προεδρείο του ΣΜΕ τα ανέδειξε απευθείας και στον Υπουργό ΠΕΚΑ κ. Ι. Μανιάτη.

Εξειδίκευση από τη χώρα μας της ευρωπαϊκής πολιτικής για τις πρώτες ύλες (Raw Material Initiative)

Το αίτημα αυτό του ΣΜΕ είχε συζητηθεί αναλυτικά στις συναντήσεις του Προεδρείου του Συνδέσμου με τον Υφυπουργό ΠΕΚΑ κ. Μανιάτη, ιδιαίτερα μετά τις εξαγγελίες του στην ημερίδα του ΤΕΕ για τον ορυκτό πλούτο και τις τοπικές κοινωνίες και την ημερίδα ΣΜΕ - ΕΞ-ΠΡΕΣ στη Θεσσαλονίκη.

Στα πλαίσια αυτά ο Υφυπουργός κ. Ι. Μανιάτης απέστειλε πρόσκληση για να προχωρήσει η εργασία αυτή όπου συγκεκριμένα αναφέρεται: ««προκειμένου το ΥΠΕΚΑ να έχει την καλύτερη δυνατή ενημέρωση αλλά και τις τεκμηριωμένες προτάσεις για το πώς θα διαμορφώσει πολιτικές που θα υλοποιήσουν την κοινοτική πρωτοβουλία για τις πρώτες ύλες από τη χώρα μας, το Υπουργείο αποφάσισε, κατόπιν συνεννόησης με τους αρμόδιους φορείς, να διοργανώσει μία ειδική συνάντηση ερ-

γασίας στην οποία θα λάβουν μέρος όλοι οι θεσμικοί παράγοντες που ασχολούνται με θέματα έρευνας και αξιοποίησης των ορυκτών πρώτων υλών της χώρας μας. Στα πλαίσια αυτά καλούνται το ΙΓΜΕ, ο ΣΜΕ, το ΤΕΕ, το ΓΕ-ΩΤΕΕ να ορίσουν από 2 εκπροσώπους τους, οι οποίοι και με τη συμμετοχή των αρμόδιων Υπηρεσιακών Μονάδων του ΥΠΕΚΑ θα υλοποιήσουν την παραπάνω συνάντηση εργασίας. Το αντικείμενό της θα είναι η εξειδίκευση της Πρωτοβουλίας για τις πρώτες ύλες (COM

2008/699: RAW Material Initiative) στην ελληνική πραγματικότητα (Βιομηχανία, Κοινωνία, Περιβάλλον κλπ) με σκοπό την ανάδειξη ελληνικής πολιτικής και στρατηγικής για τις Ορυκτές Πρώτες Ύληδες, που θα διασφαλίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη της εκμετάλλευσής των».

Ο ΣΜΕ ανταποκρινόμενος στην πρόσκληση αυτή όρισε ως εκπροσώπους του τους κ.κ. Μ. Στεφανάκη και Χρ. Καβαλλόπουλο ενώ αποφασίστηκε η σύσταση ad hoc ομάδας από τους κ.κ. Γ. Αποστολόπουλο (ΛΑΡΚΟ), Θ. Ζαμπετάκη (ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ), Αιμ. Γεωργίου (ΤΙΤΑΝ), Κ. Παπακωνσταντίνου (ΕΛΜΙΝ), Π. Στρατουδάκη (ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΥΣΟ)».

Ο ΣΜΕ έχει ήδη προετοιμαστεί για αυτή τη συνάντηση εργασίας με θέσεις και απόψεις που εκφράστηκαν στην ημερίδα της Χαλκιδικής που είχε ακριβώς το ίδιο θέμα. Οι βασικές απόψεις του ΣΜΕ επί του θέματος είναι ότι τα κύρια σημεία και οι βασικές προϋποθέσεις για μία εθνική πολιτική ορυκτών πόρων είναι ότι η πολιτική αυτή πρέπει να αποτελεί βασικό συστατικό της εθνικής αναπτυξιακής πολιτικής, πρέπει να βασίζεται σε βαθιά γνώση του ορυκτού πλούτου της χώρας, πρέπει να έχει κατάλληλο χωροταξικό σχεδιασμό που να διασφαλίζει τη δυνατότητα βιώσιμης ανάπτυξης του ορυκτού πλούτου, πρέπει να βασίζεται στην αναλυτική προσέγγιση των κρίσιμων για τη χώρα, ορυκτών πόρων, κρίσιμων σε σχέση με την εθνική οικονομία και την περιφερειακή ανάπτυξη, να διαθέτει κατάλληλη διαδικασία αδειοδότησης έργων, να υποστηρίζεται με κατάλληλη νομοθεσία η έρευνα και η εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων, να διευκολύνεται μέσω ορθών εξειδικεύσεων η προσβασιμότητα στις πρώτες ύλες, να βασίζεται σε ήδη εκφρασμένες καλές πρακτικές άλλων ευρωπαϊκών κρατών, να βασίζεται και στους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης και να διαθέτει μηχανισμό παρακολούθησης της υλοποίησής της και επανεξέτασης του πλαισίου λειτουργίας της.

Σχέδιο Νόμου για τη Βιοποικιλότητα

Το σχέδιο νόμου που κυκλοφόρησε από το ΥΠΕΚΑ και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση περιείχε σημαντικά θέματα που αφορούσαν τις δραστηριότητες του κλάδου.

Ο Σύνδεσμος στις επιστημονικές του επί του νομοσχεδίου έθιξε τα εξής θέματα: α) Πρέπει να καθορίζεται σαφώς ότι οι παραγωγικές δρα-

στηριότητες και ειδικότερα η εξόρυξη είναι επιτρεπτές υπό συγκεκριμένες, σαφώς καθορισμένες προϋποθέσεις, που όμως δε θα τις καθιστούν απαγορευτικές β) Η δυνατότητα ύπαρξης και λειτουργίας του εξορυκτικού κλάδου εξαρτάται αποκλειστικά από την προσβασιμότητα των πρώτων υλών, εκεί όπου η φύση έδωσε το απόθεμα γ) Θεωρούμε ότι η υπό όρους και νόμιμα αδειοδοτημένη δραστηριότητα εντός προστατευόμενης ζώνης μπορεί να συνεισφέρει θετικά στην επίτευξη των στόχων διατήρησης, των προστατευτέων ειδών δ) η εμπειρία από τη μέχρι τώρα λειτουργία σχετικών εξορυκτικών δραστηριοτήτων εντός ζωνών προστασίας έχει δείξει ότι δεν είναι οι συγκεκριμένες δραστηριότητες που έχουν οδηγήσει στη συνολική απομείωση πληθυσμών ή στην αρνητική πορεία της κατάστασης των προστατευόμενων ειδών αλλά η μη σωστή διαχείριση των ζωνών προστασίας.

Ο Σύνδεσμος εκφράζοντας τις αντιρρήσεις του κατ' άρθρο αναφέρθηκε κατά κύριο λόγο στα εξής θέματα:

α) Στη διάταξη περί «Καταφυγίων Άγριας Ζωής» (ΚΑΖ) μπαίνουν περιοριστικοί όροι που ουσιαστικά απαγορεύουν την εξορυκτική δραστηριότητα, σε πλήρη αντίθεση με όσα όριζε ο Δασικός Κώδικας, όπως τροποποιήθηκε και στον οποίο αναφερόταν η «δυνατότητα εξαίρεσης για την εκτέλεση έργων και εργασιών και ιδίως λατομεία, μεταλλεία και δρόμοι μετά από υποβολή ΜΠΕ και χορήγησης περιβαλλοντικών όρων», β) Τα ίδια προβλήματα τίθενται και με το καθεστώς των «οικολογικών διαδρόμων» γ) Δε γίνεται πουθενά μνεία του άρθρου 12 του νόμου 2837/2000 που χωροθετεί δραστηριότητες όπως οι εξορυκτικές. Ο ΣΜΕ ζήτησε να λαμβάνονται υπ' όψη η συνέχιση των εκ του νόμου αυτού χωροθετημένων έργων («κοίτασμα μεταλλευτικών, βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων θεωρείται εκ του νόμου χωροθετημένο μεταλλείο ή λατομείο αντίστοιχα»), δ) Διευρύνονται τα φυσικά και περιφερειακά πάρκα εντός των οποίων, ανεξάρτητα ζώνης προστασίας ή πυρήνων, επιτρέπεται η άσκηση μόνο ήπιων ασχολιών και δραστηριοτήτων. Ο ΣΜΕ ανέτεινε ότι εξορυκτικές και βιομηχανικές δραστηριότητες είναι δυνατόν να επιτρέπονται εφ' όσον δεν προκαλούν υποβάθμιση του περιβάλλοντος ασυμβίβαστο με το χαρακτήρα των περιοχών αυτών και υπό την προϋπόθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, ε) Ορίζονται ανασταλτικά - κατασταλτικά μέτρα

για την προστασία της υποβάθμισης της βιοποικιλότητας με αρκετά ασαφή τρόπο ως προς τα κριτήρια και την κλιμάκωση των μέτρων όπως και ως προς την υπηρεσία που τα επιβάλλει.

Εθνική Έκθεση ενόψει της 19ης Συνόδου της Επιτροπής Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ

Η έκθεση αυτή έχει ως στόχο να αποτυπωθεί η πρόοδος σε εθνικό επίπεδο επί διαφόρων θεματικών πεδίων, ένα από τα οποία είναι και η εξορυκτική δραστηριότητα, σ' ότι αφορά και τους 3 πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης (περιβάλλον, οικονομία, κοινωνία).

Στο θεματικό πεδίο της εξόρυξης ζητήθηκαν να περιγραφούν θέματα πολιτικής, δημόσιας διαβούλευσης και συμμετοχής στις αποφάσεις των ενδιαφερομένων πλευρών και της κοινής γνώμης, θέματα διαφάνειας στην λήψη αποφάσεων, περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων, μελέτες επικινδυνότητας και σχέδια εκτάκτου ανάγκης, αποκατάσταση περιβάλλοντος και γενικότερα προστασία περιβάλλοντος, τεχνολογικά μέσα - πρωτοβουλίες - θεσμικό πλαίσιο για Υ&Α των εργαζομένων στην εξόρυξη, μέτρα για το κλείσιμο των εξορυκτικών έργων και την μετέπειτα παρακολούθησή τους και καλές πρακτικές εταιρειών και φορέων.

Στην εκπόνηση της εθνικής έκθεσης συνεργάστηκε και ο ΣΜΕ με τη Δ/ση Πολιτικής του ΥΠΕΚΑ. Στην τελική έκθεση του Υπουργείου συμπεριλήφθηκαν και κάποιες καλές πρακτικές όπως η υιοθέτηση κώδικα αρχών βιώσιμης ανάπτυξης από όλα τα μέλη του ΣΜΕ και η μέτρηση της εφαρμογής τους με συγκεκριμένους δείκτες, χαρακτηριστικό παράδειγμα επιτυχημένης αποκατάστασης της «ΔΕΛΦΟΙ – ΔΙΣΤΟΜΟ», η διαχείριση των στείρων και των υπολειμμάτων κατεργασίας και εμπλουτισμού στις εκμεταλλεύσεις της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ», η μετατροπή παλιών λατομείων μαρμάρου σε ενιαίο μουσειακό χώρο από τα «ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ», το μουσείο Βαγονέτο της «S&B Βιομηχανικά Ορυκτά» στη Φωκίδα, το μεταλλευτικό μουσείο της S&B στη Μήλο, οι εναλλακτικές χρήσεις εξοφλημένων λιγνιτωρυχείων από τη ΔΕΗ, προσπάθειες αποκατάστασης καμμένων δασών από ΤΙΤΑΝ, προγράμματα Υ&Α για το εργαζοματικό προσωπικό από τον όμιλο ΗΡΑΚΛΗΣ και το εκτεταμένο πρόγραμμα οδικής ασφάλειας από τον όμιλο ΤΙΤΑΝ.

Δραστηριότητες του ΣΜΕ

ΣΜΕ και Ευρωπαϊκά Θέματα

Ευρωπαϊκή πολιτική για τις πρώτες ύλεις (Raw Materials Initiative)

Συνεχίστηκε η επεξεργασία από την Commission των θέσεων των διαφόρων φορέων και των συναρμόδιων υπουργείων των κρατών μελών πάνω στο θέμα.

Οι ανταλλαγές καλών πρακτικών στα επιμέρους ζητήματα τα οποία απετέλεσαν τους βασικούς άξονες της προσπάθειας αυτής ήταν η ύπαρξη μεταλλευτικής πολιτικής σε σχέση με τις ορυκτές πρώτες ύλεις, η ύπαρξη σχεδίων κρισιμότητας και προτεραιοτήτων για ορυκτές πρώτες ύλεις σε σχέση με σημερινές και μελλοντικές ανάγκες της εγχώριας αγοράς, τα γεωλογικά και κοιτασματολογικά δεδομένα για τον χωροταξικό σχεδιασμό και την ακολουθητέα πολιτική σε σχέση με τον ορυκτό πλούτο, ο προσδιορισμός περιοχών προτεραιότητας για εκμετάλλευση ορυκτών πόρων, η διαδικασία αδειοδότησης, οι πρακτικές εκμετάλλευσης ορυκτών πόρων με σύγχρονη διασφάλιση περιβάλλοντος κ.ά.

Στη διαμόρφωση των θέσεων όπως και στην καταγραφή καλών πρακτικών μετείχε και ο ΣΜΕ, εκφράζοντας και απ' ευθείας στην Commission και μέσω της Euromines τις απόψεις του.

Οι απόψεις που εμφανίζονται όπως και η καταγραφή των καλών πρακτικών, στο κείμενο του τελικού σχεδίου, πάνω στα προαναφερθέντα θέματα, μπορούν να αποτελέσουν σε πραγματική και όχι σε θεωρητική βάση, υπόβαθρο αμοιβαίων βελτιώσεων μεταξύ των κρατών μελών. Κάτι τέτοιο μπορεί να οδηγήσει σε ουσιαστική πρόοδο τον κλάδο της εξόρυξης και σε αποτελεσματική αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων που αντιμετωπίζει, ιδιαίτερα στον ελληνικό χώρο.

Η συνέχεια ήταν στη Μαδρίτη, στο τρίτο ευρωπαϊκό συνέδριο για τις ορυκτές πρώτες ύλεις και την RMI, όπου και παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα των εργασιών α) για τον καθορισμό των κρίσιμων για την ΕΕ υλικών β) για τις καλές πρακτικές που πρέπει να διέπουν την εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων.

Στο τέλος του συνεδρίου βγήκε αντίστοιχη διακήρυξη με αναφορά σε βασικές θέσεις για την προώθηση της RMI και των θέσεων που επεξεργάστηκαν οι ομάδες εργασίας για τα κρίσιμα υλικά και τις καλές πρακτικές.

Στη διακήρυξη περιλαμβάνονταν συγκεκριμένες θέσεις των εκπροσώπων της βιομηχανίας σχετικές με βασικά ζητήματα όπως δημιουργία εθνικών μεταλλευτικών πολιτικών, χωροταξικό σχεδιασμό σε σχέση με πρώτες ύλεις, αδειοδοτικό πλαίσιο έργων κ.ά.

(Περισσότερες λεπτομέρειες www.sme.gr)

Μετά τη συνδιάσκεψη της Μαδρίτης και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των ομάδων εργασίας της Commission για την εξειδίκευση και την εφαρμογή της πρωτοβουλίας για τις πρώτες ύλεις, κυκλοφόρησε ερωτηματολόγιο προκειμένου να συγκεντρωθούν οι απόψεις όλων των ενδιαφερομένων επί των εξής βασικών επιμέρους θεμάτων:

- Προσδιορισμός των κρίσιμων πρώτων υλών (criticals)
- Εμπόριο πρώτων υλών, θέσεις, απόψεις
- Πολιτικές ανάπτυξης και συνεργασιών
- Βελτιώσεις υπάρχοντος κανονιστικού πλαισίου εντός Ε.Ε. (μεταλλευτική πολιτική, χωροταξικός σχεδιασμός, αδειοδοτήσεις, γνώση αποθεμάτων, Geological Surveys κλη)

Ο ΣΜΕ μετείχε στη διαβούλευση εκφράζοντας τις έντονες διαφωνίες του με τον τρόπο προσέγγισης των κρίσιμων υλικών και των κριτηρίων που τις διέπει, ενώ συμφώνησε απόλυτα με τις καλές πρακτικές σχετικά με τη μεταλλευτική πολιτική, το χωροταξικό και την αδειοδότηση. Σ' ότι αφορά σε ποιες κύριες δράσεις θα πρέπει να κατευθυνθεί η ΕU έρευνα και οι νεωτερισμοί στον τομέα των πρώτων υλών, ο Σύνδεσμος υποστήριξε την άποψη ότι θα πρέπει να δοθεί βάρος στην έρευνα για αποτελεσματικότερη χρήση των υπαρχουσών πρώτων υλών, στην ανακάλυψη νέων υλικών για την κάλυψη των αναγκών της βιομηχανίας και στην καλύτερη χρησιμοποίηση των παραπροϊόντων της παραγωγικής διαδικασίας.

Innovation Partnership και Sustainable Materials Management - Resource Efficiency

Τους τελευταίους μήνες η Ε.Ε. έχει θέσει σε διάλογο διάφορες επιμέρους πολιτικές που εντάσσονται στη βιομηχανική στρατηγική για τη δεκαετία 2010-2020 με αιχμή τη δημιουργία νέας ευρωπαϊκής βιομηχανικής πολιτικής.

Στην πολιτική αυτή δίνεται ιδιαίτερο βάρος στην

έρευνα και τους νεωτερισμούς όπως και στις μελλοντικές κατευθύνσεις που πρέπει να δοθούν στη διαχείριση των πρώτων υλών εντός Ε.Ε.

Τα κείμενα που κυκλοφορούν αναφέρονται σε:

- The EU 2020 strategy
- The Energy Strategy 2020
- "Innovation Union" refocusing R&D on major challenges for our society
- "An Industrial policy for the globalization era"
- "Resource Efficient Europe" ή "Sustainable Materials Management (SMM)"

Σε συνάρτηση με τα προηγούμενα η DG Enterprise θέτει σε διάλογο ένα σχέδιο δράσης με

το θέμα "Innovation Partnership for Raw Materials" με σκοπό τη συνέργια για τη λειτουργία προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενης έρευνας προς την κατεύθυνση της καλύτερης διαχείρισης των πρώτων υλών στην Ε.Ε., ξεκινώντας από την έρευνα των αποθεμάτων και τελειώνοντας στην ανακύκλωση.

Θα γίνει προσπάθεια να δημιουργηθούν 10 pilot plans προς την κατεύθυνση αυτή, βασισμένα σε νέες τεχνολογίες ενταγμένα στα πακέτα εργασίας (WP) που έχουν προσδιοριστεί ως ξεχωριστές ενότητες.

Στις εργασίες των ανωτέρω ομάδων θα συμμετάσχουν εκπρόσωποι των επιχειρήσεων (experts), της Commission, των υπουργείων των κρατών μελών διαφόρων Ερευνητικών φορέων και Μ.Κ.Ο.

Σ' αυτή την προσπάθεια θα συμμετάσχει και ο ΣΜΕ ο οποίος όρισε ήδη αντιπροσώπους του όπως και αντιπροσώπους του στην ομάδα των ειδικών (Experts Group). Η ομάδα ειδικών θα επικουρεί το High - Level Steering Group το οποίο θα συντονίζει και θα καθοδηγεί την όλη προσπάθεια αποτελούμενο από Υπουργούς, Επιτρόπους, CEO's της βιομηχανίας και Μ.Κ.Ο.

Κανονισμός 1272/2008 της Ε.Ε. για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων (CLP)

Το CLP εναρμονίζει το σύστημα ταξινόμησης, σήμανσης και συσκευασίας των χημικών ουσιών και μειγμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το Παγκόσμιο Εναρμονισμένο Σύστημα (Globally Harmonised System-GHS) των Ηνωμένων Εθνών και συμπληρώνει τον κανονισμό REACH.

Εφαρμόζεται σε όλες τις ουσίες ή μείγματα που διατίθενται εντός Ε.Ε. εκτός από ραδιενεργές ουσίες ή μείγματα, φαρμακευτικά προϊόντα, κτηνιατρικά προϊόντα, καλλυντικά, ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τρόφιμα και ζωοτροφές και απόβλητα.

Όλες οι εταιρείες που διακινούν ορυκτά προϊόντα, συμπυκνώματα και μέταλλα υποχρεούνται να προχωρήσουν στην πλήρη εφαρμογή του κανονισμού μέχρι 1-12-2010 εάν διακινούν «ουσίες» (substances) και όχι μείγματα.

Όλοι οι Ευρωπαϊκοί Σύνδεσμοι θεωρούν τα ορυκτά, τα συμπυκνώματα και τα μέταλλα «ουσίες» και θα εφαρμόσουν τον κανονισμό βάση αυτής της θεώρησης.

Ο κανονισμός CLP στοχεύει να προστατεύει τους εργαζόμενους (όριο έκθεσης στον εργασιακό χώρο), τους καταναλωτές (νέα πιστοποιητικά ασφάλειας SDS) και το περιβάλλον. Επιτάσσει αλλαγή σήμανσης επί των προϊόντων (νέα πικτογράμματα), αλλαγή νομοθεσιών, εναρμόνιση αντιμετώπισης υλικών μεταξύ κρατών και εναρμόνιση κανονισμών μεταφορών και διαχείρισης.

Υπόχρεες για την εφαρμογή του CLP (κατάλληλη ταξινόμηση, παραγωγή, διαχείριση, σήμανση και συσκευασία) είναι οι εταιρείες ενώ

Natura Guidance

Μετά από μεγάλη διαβούλευση με όλους τους ενδιαφερόμενους η οποία επέφερε σημαντικές αλλαγές στα σχετικά κείμενα, κυκλοφόρησε το τελικό σχέδιο του καθοδηγητικού εγγράφου για την εξορυκτική δραστηριότητα εντός Natura.

Παρά το ότι οι προϋποθέσεις αδειοδότησης ενός εξορυκτικού έργου εντός Natura, είναι πολυσύνθετες, το έγγραφο αυτό, αποτελεί σημαντικό στοιχείο στην προσπάθεια ομογενοποίησης των πολιτικών των κρατών μελών σε σχέση με το αντικείμενο αυτό και στο

Αποκαταστημένο λατομείο

θα ελεγχθούν από τις αντίστοιχες Δημόσιες Υπηρεσίες των κρατών μελών για την εφαρμογή του. Στη χώρα μας αρμόδια υπηρεσία είναι το Γενικό Χημείο του Κράτους.

(Περισσότερες πληροφορίες www.sme.gr)

ξεκαθάρισμα ότι κάτω από συγκεκριμένους όρους και μέσα από συγκεκριμένες μελετητικές προσεγγίσεις, μπορεί να υπάρξει εξορυκτική δραστηριότητα εντός περιοχών προστασίας.

Βασική θέση της ευρωπαϊκής εξορυκτικής βιομηχανίας είναι η αναγκαιότητα ύπαρξης ενός αδειοδοτικού πλαισίου που θα είναι σταθερό, προβλέψιμο, αποτελεσματικό, διαφανές, θα εμπνέει εμπιστοσύνη στους επενδυτές, θα έχει διαδικασίες με δεδομένη χρονική διάρκεια και θα εξασφαλίζει την προσβασιμότητα στα κοιτάσματα των πρώτων υλών, λαμβάνοντας υπ' όψη τα γεωλογικά και κοιτασματολογικά δεδομένα.

Δραστηριότητες επιχειρήσεων ΣΜΕ εκτός Ελλάδας

Η πολύ σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα που υλοποιεί η ελληνική εξορυκτική και μεταλλουργική βιομηχανία έδωσε δυνατότητα σε μεγάλες εταιρείες του κλάδου να αναπτυχθούν σημαντικά και εκτός Ελλάδας.

Οι εταιρείες αυτές με διεθνή δραστηριότητα από πολλών ετών, αξιοποίησαν τα πλεονεκτήματα που απέκτησαν σε θέματα τεχνογνωσίας, πωλήσεων και διεθνών δικτύων διανομής, δημιουργώντας θυγατρικές εταιρείες στο εξωτερικό ή συμμετέχοντας με σημαντικά ποσοστά σε κάποιες άλλες ώστε να διευρύνουν σε διεθνές επίπεδο την εκμετάλλευση, καθετοποίηση και διάθεση ορυκτών προϊόντων.

S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά είναι Όμιλος με Διεθνή παρουσία και σκοπό την παροχή καινοτόμων βιομηχανικών λύσεων, μέσω της ανάπτυξης φυσικών πόρων και την παραγωγή προϊόντων προστιθέμενης αξίας. Η S&B κατέχει ηγετικές θέσεις διεθνώς στους κύριους κλάδους της (μπεντονίτη, περλίτη, βωξίτη και συλληπασμάτων χύτους). Δραστηριοποιείται σε 20 χώρες, σε 5 ηπείρους και πραγματοποιεί πωλήσεις σε περισσότερες από 70 χώρες σε όλο τον κόσμο. Πάνω από το 90% του ενοποιημένου κύκλου εργασιών του Ομίλου προέρχεται από δραστηριότητες εκτός Ελλάδος.

Στη διάρκεια του 2010, η εταιρεία προχώρησε στις εξής επιχειρηματικές κινήσεις που αφορούν τη διεθνή δραστηριότητά της:

- Ο κλάδος Περλίτη της S&B προχώρησε στην ίδρυση της Pergem Mineral Mining Industry and Trade S.A., μίας νέας από κοινού εταιρείας σε συνεργασία με τους κ.κ. Bulent Iper και Orca Kirker, σημαντικούς παραγωγούς περλίτη στην Τουρκία. Η νέα κοινή εταιρεία, που θα εδρεύει στη Σμύρνη, θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη και εκμετάλλευση κοιτασμάτων περλίτη στην ευρύτερη περιοχή της Περγάμου. Η επένδυση περιλαμβάνει την κατασκευή νέας μονάδας επεξεργασίας διαβαθμισμένου περλίτη, προοριζόμενου κυρίως για χρήση στις κατασκευές και τα δομικά υλικά, ενώ θα στοχεύει στις αγορές της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών (CIS) και της Ασίας.

- Ο κλάδος Συλληπασμάτων Συνεχούς Χύτευσης (Stollberg) υπέγραψε συμφωνία για τη σύσταση κοινής εταιρείας διάρκειας 30 ετών, με την Angang Industry Group Co. Ltd. στη βόρεια Κίνα (επαρχία Liaoning). Σκοπός της νέας εταιρείας είναι η «εκ των έσω» προμήθεια συλληπασμάτων μεταλλουργίας για τον κλάδο παραγωγής χάλυβα της Angang. Στο πλαίσιο αυτό, η κοινοπραξία δημιούργησε νέα μονάδα παραγωγής κοντά στο εργοστάσιο χάλυβα της Angang, η οποία λειτούργησε το Δεκέμβριο του 2010.

- Ο Όμιλος S&B υπέγραψε συμφωνία για την ίδρυση της Adventus Europe GmbH, με την Adventus Intellectual Property Inc. (μητρική εταιρεία των Adventus Americas Inc. και EnviroMetal Technologies Inc. με έδρα τον Καναδά). Σκοπός της νέας εταιρείας, που θα εδρεύει στη Γερμανία, είναι η εξυπηρέτηση περιβαλλοντικών έργων με προϊόντα βιοτεχνολογίας στην ταχύτητα αναπτυσσόμενη αγορά απορρύπανσης εδαφών, υπόγειων υδάτων και ιζημάτων. Η Adventus Europe GmbH, θα εξυπηρετεί όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. καθώς και την Ελβετία, τη Νορβηγία, τη Ρωσία και άλλες χώρες της ανατολικής Ευρώπης.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.

Η εταιρεία “ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ” ενίσχυσε σημαντικά τα τελευταία χρόνια την παγκόσμια παραγωγική και εμπορική της παρουσία με συμμετοχές σε ομοειδείς εταιρείες και σκοπεύει να επεκτείνει περαιτέρω τις διεθνείς παραγωγικές και εμπορικές της δραστηριότητες με κατάλληλες συνεργασίες σε διεθνή κλίμακα, να διευρύνει σημαντικά την παραγωγική της βάση αλλιά και να δημιουργήσει ένα ισχυρότερο δίκτυο διανομής.

Πολύ ικανοποιητικά κινήθηκαν, κατά το 2010, τα οικονομικά μεγέθη των θυγατρικών – συμμετοχών που διατηρεί η εταιρεία στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα:

- Η “Magnesitas Navarras S.A.”, η μεγαλύτερη παραγωγός μαγνησίας στην Ισπανία, η οποία ελέγχεται κατά 40% από την «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.» και εξειδικεύεται στην παραγωγή και εμπορία καυστικής και διπύρου μαγνησίας και πυρίμαχων μαζών, με ετήσια δυναμικότητα της τάξης των 185.000 τον. μαγνησιακών προϊόντων, το 2010 έκανε κύκλο εργασιών 58.9 εκ. €, αυξημένου κατά 40% σε σχέση με το 2009. Τα κέρδη προ φόρων ανήλθαν στα 7.8 εκ. €.

- Η Ολλανδική “Van Mannekus & Co” που αποτελεί εμπορικό βραχίονα της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ» σημείωσε αύξηση των πωλήσεων κατά 9%, φτάνοντας τα 20.7 εκ. €, με παράλληλη αύξηση των λειτουργικών κερδών. Η εταιρεία Van Mannekus δραστηριοποιείται στην επεξεργασία και διανομή μαγνησιακών προϊόντων και άλλων βιομηχανικών ορυκτών στις βιομηχανίες αγροτροφών, λιπασμάτων, χαρτοποιίας, κατασκευών καθώς και σε πολλούς άλλους βιομηχανικούς τομείς.

- Η “Akdeniz Mineral Kaynaklari A.S.” θυγατρική της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ» στην Τουρκία παρουσίασε θεαματική ενίσχυση οικονομικών αποτελεσμάτων. Η επιχείρηση ειδικεύεται στην παραγωγή και εμπορία καυστικής μαγνησίας και ωμού λευκολίθου, με ετήσια

παραγωγική δυναμικότητα της τάξης των 15.000 και άνω των 50.000 τον. αντίστοιχα, με κύκλο εργασιών, για το 2010, 5,8 εκ. € και κέρδη προ φόρων 730 χιλ. €.

ΟΜΙΛΟΣ ΤΙΤΑΝ

Ο όμιλος ΤΙΤΑΝ είναι ένας ανεξάρτητος παραγωγός τσιμέντου και άλλων δομικών υλικών με πάνω από 100 χρόνια βιομηχανικής εμπειρίας. Έχοντας έδρα την Ελλάδα διαθέτει 14 εργοστάσια παραγωγής τσιμέντου σε 9 χώρες και συγκεκριμένα στην Ελλάδα, την Αίγυπτο, της ΗΠΑ, την ΠΓΔΜ, τη Βουλγαρία, τη Σερβία, την Αλβανία, το Κόσσοβο και την Τουρκία.

Η επέκταση στο Κόσσοβο είναι η πλέον πρόσφατη που πραγματοποιήθηκε εντός του 2010. Εντός του 2010 λειτούργησε νέα γραμμή παραγωγής τσιμέντου στην Αλβανία, κοντά στα Τίρανα. Οι ανάγκες σε πρώτες ύλες καλύφθηκαν από λατομεία που αναπτύχθηκαν σε κοντινές αποστάσεις από το εργοστάσιο.

Επίσης το 2010 λειτούργησε η νέα γραμμή παραγωγής τσιμέντου στο εργοστάσιο Beni Suef της Αιγύπτου (νότια Καΐρου).

Οι νέες γραμμές παραγωγής όπως και η επέκταση στο Κόσσοβο αυξάνουν την ετήσια δυναμικότητα παραγωγής του ομίλου πλέον των 3,5 εκ. τον τσιμέντου.

Ο όμιλος ΤΙΤΑΝ έχει εντείνει τα τελευταία χρόνια τις προσπάθειές του για την ανάπτυξη νέων λατομείων αδρανών υλικών, στα πλαίσια της στρατηγικής για την καθετοποίηση των δραστηριοτήτων του, στις χώρες του εξωτερικού κατά τα πρότυπα της Ελλάδος. Πηδη από την προηγούμενη δεκαετία έχουν ολοκληρωθεί σημαντικές εξαγορές λατομείων αδρανών στις ΗΠΑ.

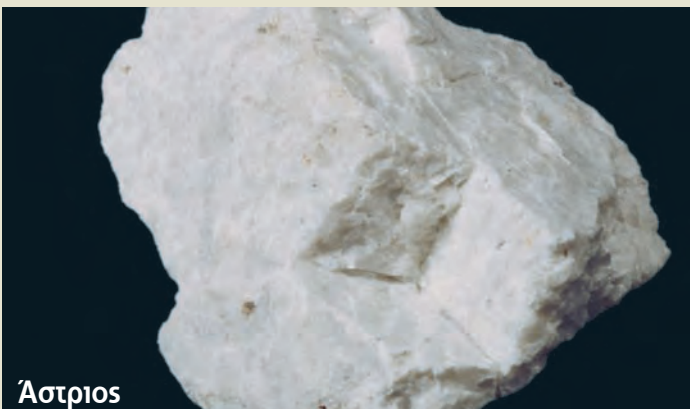
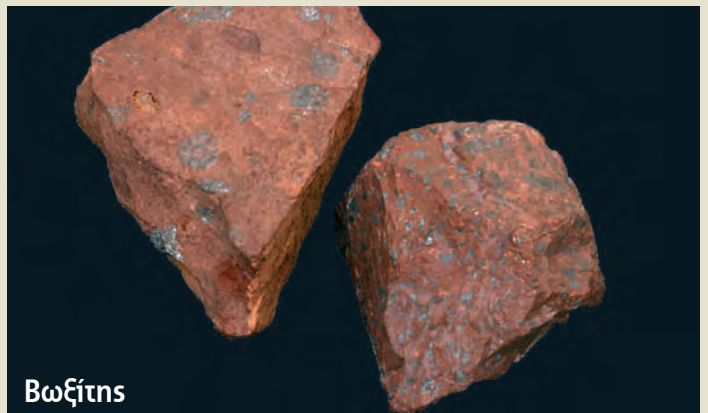
ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Α.Ε.Β.Ε.

Η εταιρεία δραστηριοποιείται διεθνώς στον εξορυκτικό τομέα εκμεταλλευόμενη λατομείο μαρμάρου στη Vratsa Βουλγαρίας και συμμετέχοντας με ποσοστό 50% στην εταιρεία Granicon, η οποία εκμεταλλεύεται τρία λατομεία γρανίτη (Baltic Brown) στη Φινλανδία. Τα προϊόντα, αμφοτέρων των εκμεταλλεύσεων της εταιρείας συγκεντρώνουν την προτίμηση πελατών με αποτέλεσμα την αύξηση της ζήτησης και κατά συνέπεια της παραγωγής.

Προϊόντα των επιχειρήσεων μελών του ΣΜΕ

Το 2010, μετά την πολύ άσχημη χρονιά του 2009, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, σηματοδότησε πάλι την ανάκαμψη στη ζήτηση των πρώτων υλών και κατ' επέκταση των τιμών τους στις διεθνείς αγορές.

Οι εταιρείες μέλη του Συνδέσμου εμφάνισαν δύο διαφορετικές εικόνες οικονομικών αποτελεσμάτων, ανάλογα με τη φύση των προϊόντων και την αγορά στην οποία απευθύνονται. Τα προϊόντα του κλάδου που διοχετεύονται στις διεθνείς αγορές γνωρίζουν πάλι ημέρες άνθισης ενώ αυτά που απευθύνονται στην εσωτερική, εγχώρια αγορά (αδρανή, μάρμαρα, τμήμα βιομηχανικών ορυκτών) αντιμετώπισουν την έντονη εσωτερική οικονομική κρίση, με συνέπεια τη πολύ μικρή ζήτηση που φυσικά επηρεάζει και τις τιμές. Στα προϊόντα αυτά δε φαίνεται να υπάρχει βελτίωση ούτε το 2011.

ΑΛΟΥΜΙΝΑ – ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ – ΒΩΞΙΤΗΣ

Το 2010 η παραγωγή αλουμίνας έφτασε περίπου τα επίπεδα του 2009 εμφανίζοντας σχετική ανάκαμψη και ικανοποιητικές τιμές.

Το πρωτόχυτο αλουμίνιο είχε αυξημένη ζήτηση και σημαντική άνοδο τιμών, καμία σύγκριση με την πολύ άσχημη χρονιά του 2009, απότοκο της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Η παραγωγή πρωτόχυτου αλουμινίου έφτασε τους 137.000 τον. σημαντικό μέρος της οποίας εξήχθη στις διεθνείς αγορές.

Η εταιρεία και το 2010 απορρόφησε το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής παραγωγής βωξίτη, καταναλώνοντας περί τους 1.500.000 τον. Ο ιδιοκτησιακός όμιλος του ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ Α.Ε. έθεσε σε δοκιμαστική λειτουργία τη μία μονάδα συμπαραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος δυναμικότητας 354 MW ενώ βρίσκεται σε φάση προχωρημένων δοκιμών και η άλλη μονάδα δυναμικότητας 440 MW.

Και οι δύο βρίσκονται στην περιοχή του Αγίου Νικολάου Βοιωτίας.

Στον τομέα του βωξίτη δραστηριοποιούνται οι εταιρείες S&B Βιομηχανικά Ορυκτά, ΔΕΛΦΟΙ ΔΙΣΤΟΜΟΝ ΑΜΕ και ΕΛΜΙΝ ΑΕ. Η συνολική παραγωγή του 2010 ανήλθε 1.902.00 τον. περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2009 παρά την ικανοποιητική ζήτηση του μεταλλεύματος. Αυτό οφείλεται κύρια σε καθυστερήσεις περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων νέων έργων, όπως και στην καθυστέρηση άρσης της προσωρινής αναστολής δραστηριότητας από το ΣτΕ, σε συγκεκριμένο εργοτάξιο, κάτι το οποίο ξεπεράστηκε σε σημαντικό βαθμό εντός 2010. Από τη συνολική εγχώρια παραγωγή το μεγαλύτερο μέρος διατέθηκε στην παραγωγή αλουμίνας ενώ το υπόλοιπο απορροφήθηκε κύρια στη διεθνή τσιμεντοβιομηχανία, στις αγορές χαλυβουργίας, στην παραγωγή πετροβάμβακα

και λειαντικών. Όπως ήταν φυσικό επόμενο της οικοδομικής κρίσης, παρατηρήθηκε αισθητή μείωση στη ζήτηση του υλικού από την τσιμεντοβιομηχανία.

Η εταιρεία S&B Βιομηχανικά Ορυκτά διατηρεί την ηγετική θέση της στην παραγωγή βωξίτη ενώ η ΕΛΜΙΝ ΑΕ διατηρεί την πρώτη θέση στις διεθνείς αγορές. Και οι δύο εταιρείες, με βάση τη ζήτηση αλλά και τη λειτουργία νέων παραγωγικών εργοταξίων πρόκειται να αυξήσουν την ετήσια παραγωγή τους.

Η εταιρεία ΔΕΛΦΟΙ ΔΙΣΤΟΜΟΝ ΑΜΕ, δεύτερη σε δυναμικότητα παραγωγής, διαθέτει το σύνολο του προϊόντος της στο ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ Α.Ε.

ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟ

Στον τομέα αυτό δραστηριοποιείται η εταιρεία μέλος του ΣΜΕ ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ αξιοποιώντας και καθετοποιώντας παραπροϊόντα της εκμετάλλευσης μαρμάρου τα οποία αποτελούνται κατά 96% από ανθρακικό ασβέστιο.

Τα παραπροϊόντα (πλατύπες) οδηγούνται σε σπαστροτριβεία από τα οποία παράγεται μαρμαρόσκονη με κοκκομετρία 0-2 mm η οποία χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο στην κατασκευή κονιαμάτων.

Η εταιρεία δραστηριοποιείται από το 1999 στη βιομηχανία ετοιμών κονιαμάτων με την εμπορική ονομασία marmoline και alfamix, παράγοντας πλήθος προϊόντων όπως αδιάβροχοι σοβάδες, σοβάδες μίας στρώσης, παραδοσιακοί και επισκευαστικοί σοβάδες, στόκοι και στεγανωτικά υλικά.

Επίσης στις εγκαταστάσεις της εταιρείας στο Διόνυσο λειτουργεί και μονάδα παραγωγής πληρωτικών υλικών (filler) εκμεταλλευόμενη τα υψηλής λευκότητας παραπροϊόντα της εξόρυξης μαρμάρου για την παραγωγή κρυσταλλικού

ανθρακικού ασβεστίου 10, 20, 40, 60, 80 και 120 μm. Τα προϊόντα χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία χρωμάτων, πλαστικών, καλλωδίων, ασφαλτικών και ζωοτροφών.

Εκτός ΣΜΕ στο αντικείμενο αυτό δραστηριοποιούνται και άλλες εταιρείες μαρμάρου (ΠΕΡΡΑΚΗΣ-ΤΖΙΩΝΑΣ) όπως και η ΙΟΝΙΑΝ ΚΑΛΚ που παράγει προϊόντα ανθρακικού ασβεστίου προηγμένης τεχνολογίας όπως λεπτόκοκκα υδρόφιλα και υδρόφοβα προϊόντα από κρυσταλλικό και μικροκρυσταλλικό ανθρακικό ασβέστιο και νανοπροϊόντα πολύ μικρής διαμέτρου.

Συνολικά εκτιμάται ότι η εθνική παραγωγή προϊόντων ανθρακικού ασβεστίου ανέρχεται σε 450.000 τον. ετήσια, επηρεασμένη έντονα από τη μεγάλη κρίση στον κατασκευαστικό τομέα.

ΑΣΒΕΣΤΟΛΙΘΙΚΑ ΑΔΡΑΝΗ

Οι εταιρείες μέλη του ΣΜΕ ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε., ΤΙΤΑΝ με τα λατομεία τροφοδοσίας των εργοστασίων του ομίλου, ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ, ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΧΑΛΥΨ του ομίλου ΙΤΑΛCEMENTI, LAFARGE BETON, ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ, ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ. Α.Ε. και τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ παράγαν ασβεστολιθικά προϊόντα είτε ως πρώτη ύλη για την παραγωγή τσιμέντων, είτε ως δομικά υλικά.

Η συνολική παραγωγή για όλη τη χώρα εκτιμάται ότι ανήλθε σε 50 εκ. τον., μειωμένη κατά 20% έναντι του 2009.

Λόγω της συνεχιζόμενης κρίσης στην ελληνική οικονομία που πλήττει ιδιαίτερα τον οικοδομικό-κατασκευαστικό κλάδο ο κλάδος των αδρανών - δομικών υλικών χειμάζεται κυριολεκτικά, χωρίς να φαίνεται ανάκαμψη και το 2011.

ΑΣΤΡΙΟΙ

Η εταιρεία ΜΕ.ΒΙ.ΟΡ. Α.Ε. είναι ο μοναδικός φορέας εκμετάλλευσης κοιτασμάτων αστρίων

Αταπουληγιτης

Σφαηερίτης

Προϊόντα των επιχειρήσεων μελών του ΣΜΕ

και χαλαζιών στον Ελλαδικό χώρο. Σήμερα το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών της εταιρείας ανήκει στην Ολλανδική εταιρεία Ankerpoot n.v., θυγατρική του ομίλου SIBELCO.

Οι άστριοι που εκμεταλλεύονται είναι νατριούχοι και η παραγωγή καλύπτει τις ανάγκες της εγχώριας βιομηχανίας ειδών υγιεινής και το σύνολο σχεδόν της υαλιουργίας, ενώ οι εξαγωγές κατευθύνονται κυρίως προς Ιταλία, Γερμανία και Τσεχία. Το 2010 παρήχθησαν και διατέθηκαν συνολικά 23.050 τόν. αστρίων, εμφανίζοντας μείωση κατά 15% έναντι του 2009 λόγω της οικονομικής κρίσης και ιδιαίτερα της κρίσης που μαστίζει την εγχώρια κεραμική βιομηχανία.

Η εταιρεία τα τελευταία χρόνια έχει στρέψει το ενδιαφέρον της στην παραγωγή αστριάκων προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας (πούδρας), συνεχίζοντας παράλληλα την έρευνα και αξιολόγηση νέων μεταλλευτικών περιοχών. Σχετικά με τις μονάδες επεξεργασίας, ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση του μηχανολογικού τους εξοπλισμού έχει σχεδόν ολοκληρωθεί.

ΑΤΤΑΠΟΥΛΓΙΤΗΣ

Κατά το έτος 2010, παρά τη διεθνή και εγχώρια οικονομική κρίση, η ΓΕΩΕΛΛΑΣ Α.Μ.Α.Ε. επιβεβαίωσε την ανοδική της πορεία. Η μεταφερόμενη από τα λατομεία προς το εργοστάσιο επεξεργασίας ποσότητα πρώτης ύλης αυξήθηκε κατά 10% σε σχέση με το έτος 2009 και ξεπέρασε τους 30.000 τόν.

Κατά τη διάρκεια του έτους δόθηκε μεγάλη έμφαση και επενδύθηκαν πόροι στην έρευνα και ανάπτυξη, τόσο στον τομέα των κοιτασμάτων και λατομείων με πλήρη χαρακτηρισμό και χαρτογράφηση τους, όσο και στον τομέα της ανάπτυξης νέων, καινοτόμων προϊόντων και τεχνολογιών. Για το έτος 2011, διαγράφονται αρκετά αισιόδοξες προοπτικές για περαιτέρω ανάπτυξη των

πωλήσεων και διείσδυση της εταιρείας σε νέες αγορές, μέσω και της ανάπτυξης καινούριων προϊόντων και δικτύων.

Τα κοιτάσματα ατταπουλιγίτη και σαπωνίτη της ΓΕΩΕΛΛΑΣ είναι υψηλής ποιότητας, μοναδικά στην Ευρώπη και από τα μεγαλύτερα παγκοσμίως. Τα προϊόντα της εταιρείας προορίζονται κυρίως για χρήσεις που εκμεταλλεύονται τις απορροφητικές και θιξοτροπικές τους ιδιότητες. Το μεγαλύτερο τμήμα της παραγωγής προορίζεται για εξαγωγή, ενώ αξιόλογες είναι και οι ποσότητες που διατίθενται στην εγχώρια αγορά.

Ήδη τα επεξεργασμένα στη σύγχρονη μονάδα προϊόντα ατταπουλιγίτη καλύπτουν ανάγκες της χημικής, κατασκευαστικής βιομηχανίας και της βιομηχανίας ζωοτροφών, σαν συνεκτικό υλικό για χρήση σε μοριακά φίλτρα, βοηθητικό ροής/anti-caking agents και άλλες εφαρμογές. Επίσης επεξεργασμένα προϊόντα ατταπουλιγίτη χρησιμοποιούνται ως αποχρωστικές γαίες σπορελιανών και λιπαντικών, καλύπτοντας ανάγκες ραφιναριών και διυλιστηριών. Άλλες χρήσεις προϊόντων ατταπουλιγίτη της ΓΕΩΕΛΛΑΣ στην Ελλάδα και το εξωτερικό είναι ως φορείς κοκκοδών αγροχημικών, ως βιομηχανικά απορροφητικά, άμμοι υγιεινής και άλλα.

ΓΥΨΟΣ

Η συνολική παραγωγή του κλάδου το 2010 παρουσίασε και πάλι σημαντική μείωση, έναντι του 2009 λόγω της συνεχιζόμενης οικοδομικής κρίσης και των περιορισμένων εξαγωγών του. Η άσχημη αυτή κατάσταση δεν προβλέπεται να αλλάξει και το 2011.

Η παραγωγή του 2010 δεν υπερέβη τους 470.000 τόν. καλύπτοντας κύρια τις ανάγκες της τσιμεντοβιομηχανίας και των μονάδων παραγωγής γυψοσανίδας και γυψοκονιαμάτων.

Τα βασικά κέντρα παραγωγής της γύψου παρα-

μένουν στην Κρήτη (νομό Λασιθίου, περιοχή Στείας), στην Αμφιλοχία και το Αιτωλικό.

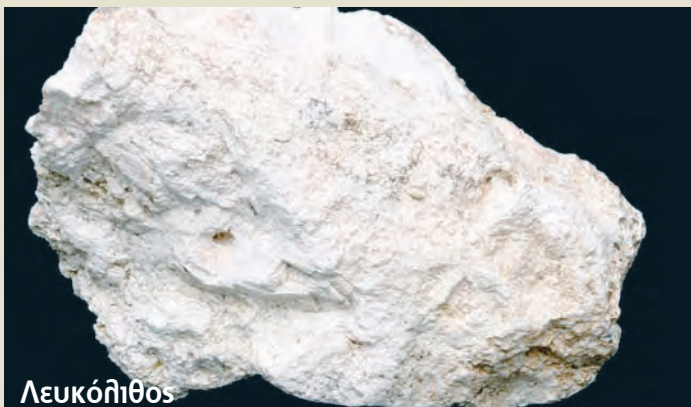
Οι εταιρείες μέλη του ΣΜΕ που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό είναι η ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε. του ομίλου ΤΙΤΑΝ και η ΛΑΒΑ Μ.Λ. Α.Ε. του ομίλου ΗΡΑΚΛΗΣ στο Αιτσί της Στείας.

ΚΙΣΣΗΡΙΣ

Η παραγωγή εγχώριας ελαφρόπετρας κατά το 2010 έφτασε τους 413.000 τόν. κατά τι αυξημένη έναντι του 2009. Παρ' όλα αυτά παραμένει χαμηλή σε σχέση με τις παραγωγές των προηγούμενων του 2009 ετών λόγω της πολύ μεγάλης συνεχιζόμενης κρίσης στις εγχώριες οικοδομικές δραστηριότητες αλλά και την πολύ συντηρητική λειτουργία του τομέα αυτού και σε άλλες αγορές όπως Ευρώπη, Αμερική. Η κίσσηρις παράγεται εξ ολοκλήρου στο ορυχείο της νησίδας Γυαθί που δραστηριοποιείται η εταιρεία μέλος του ΣΜΕ, ΛΑΒΑ Μ.Λ. Α.Ε. η οποία και παραμένει επί σειρά ετών η πρώτη εξαγωγική εταιρεία ελαφρόπετρας παγκόσμια. Η εταιρεία έχει ξεκινήσει σημαντικές προσπάθειες, μετά από κατάλληλη έρευνα, να προωθήσει το υλικό σε εναλλακτικές φυτεύσεις, χωρίς τη χρήση εδαφικού χώματος και ιδιαίτερα σε αγροτοκτηνοτροφικές καλλιέργειες θερμοκηπίου.

ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΣ - ΜΑΓΝΗΣΙΑ - ΠΥΡΙΜΑΧΕΣ ΜΑΖΕΣ

Στον τομέα του λευκολίθου δραστηριοποιείται η εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ, μοναδική παραγωγός μαγνησίας στην Ελλάδα η οποία αποτελεί την μεγαλύτερη εξαγωγική επιχείρηση λευκολίθου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τη μεγαλύτερη σε πωλήσεις καυστικής μαγνησίας παγκοσμίως. Η εταιρεία έχει ετήσια παραγωγή της τάξεως των 400-450.000 τόν. λευκολίθου

Λευκόλιθος

Κίσσηρις

και 180-200.000 τον. τελικών προϊόντων (καυστική & δίπυρη μαγνησία, πυρίμαχες μάζες). Η "ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ" αποτελεί μια αμιγώς εξαγωγική επιχείρηση πραγματοποιώντας πωλήσεις στις αγορές και των πέντε ηπείρων με ένα ποσοστό εξαγωγών επί των συνολικών πωλήσεων της τάξεως του 93%.

Το 2010 η διεθνής ζήτηση μαγνησιακών προϊόντων παρουσίασε ανάκαμψη σε σχέση με το 2009. Οι βασικότεροι λόγοι που οδήγησαν στην αυξημένη ζήτηση ήταν α) η σημαντική ανάκαμψη της παγκόσμιας παραγωγής χάλυβα που απορροφά πάνω από το 70% της παγκόσμιας παραγωγής μαγνησιακών προϊόντων β) η ανάκαμψη σε λοιπές παραδοσιακές αγορές όπως η Βιομηχανία υλικών ηλεκτροσυγκόλλησης, χημικών, παραγωγής θερμαντικών στοιχείων και αγροτροφών γ) η πολιτική της Κίνας για την διακράτηση-προστασία στρατηγικών βιομηχανικών ορυκτών, συμπεριλαμβανομένης της μαγνησίας, για την κάλυψη της τεράστιας και αυξανόμενης ζήτησης της εσωτερικής αγοράς και τη στροφή σε εξαγωγές καθετοποιημένων προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Το τελευταίο ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά όλο το υφιστάμενο κύκλωμα (παραγωγής πρώτης ύλης, διανομής, παραγωγής τελικών προϊόντων με βάση τη μαγνησία) το οποίο λειτουργεί εκτός της Κίνας.

Η εγχώρια παραγωγή λευκολίθου υπερέβη τους 400.000 τον. σε σύγκριση με τους 326.000 τον. του προηγούμενου έτους. Ανοδική εικόνα εμφάνισαν και τα καθετοποιημένα προϊόντα του λευκολίθου, με την παραγωγή καυστικής μαγνησίας, δίπυρου μαγνησίας και πυρίμαχων μαζών να παρουσιάζουν συνολική αύξηση 18% σε σχέση με το 2009. Ο κύκλος εργασιών της "ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ" σημείωσε άνοδο της τάξεως του 27% αγγίζοντας

τα 38 εκ € ενώ τα λειτουργικά κέρδη αναμένονται να ενισχυθούν σημαντικά.

Η επιχείρηση ολοκλήρωσε στα τέλη του 2010 το μακρόπνοο επενδυτικό της πρόγραμμα στην Χαλκιδική, συνολικής δαπάνης 9 εκ. € για την αξιοποίηση των λεπτόκοκκων κλασμάτων λευκολίθου (ολοκλήρωση μονάδας αξιοποίησης κλάσματος 4-10mm), μειώνοντας περαιτέρω τις στείρες αποθέσεις και αυξάνοντας την μεταλλοφορία της εξορυσόμενης πρώτης ύλης. Παράλληλα, η συγκεκριμένη επένδυση δίνει την δυνατότητα αξιοποίησης των παλαιών λεπτόκοκκων αποθεμάτων, ύψους 50 εκ. τον., τα οποία αναμένεται να συμμετέχουν στην συνολική ετήσια παραγωγή λευκολίθου κατά 35-40%. Με αυτόν τον τρόπο θα μειωθεί ανάλογα το εξορυκτικό έργο αυξάνοντας σημαντικά την διάρκεια εκμεταλλεύσεως του κοιτάσματος με σημαντικό όφελος για την εθνική οικονομία, την περιοχή Χαλκιδικής αλλά και την ίδια την εταιρεία.

ΛΙΓΝΙΤΗΣ

Σε ό,τι αφορά τη Γενική Διεύθυνση Ορυχείων της ΔΕΗ Α.Ε., η οποία μετέχει στο ΣΜΕ, η παραγωγή λιγνίτη το 2010 ήταν μειωμένη σε σχέση με την αντίστοιχη του 2009 κατά περίπου 13%. Συγκεκριμένα, στο Λιγνιτικό Κέντρο Δυτικής Μακεδονίας, στο οποίο ανήκουν τα Ορυχεία Μαυροπηγής (Κύριο Πεδίο), Νοτίου Πεδίου, Νοτιοδυτικού Πεδίου - Υψηλάντη (Πεδίο Καρδιάς) και Αμυνταίου (Πεδίο Αμυνταίου) παράχθηκαν 43,2 εκ. τόνοι λιγνίτη έναντι των 50,3 εκ. τόνων του 2009, ενώ στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης, στο οποίο ανήκει το συγκρότημα Ορυχείων Μεγαλόπολης παράχθηκαν 10,4 εκ. τόνοι λιγνίτη έναντι των 11,5 εκ. τόνων του 2009.

Παρά τη μείωση στην παραγωγή, η ΔΕΗ Α.Ε. συνεχίζει να διατηρεί τις υψηλές θέσεις, που

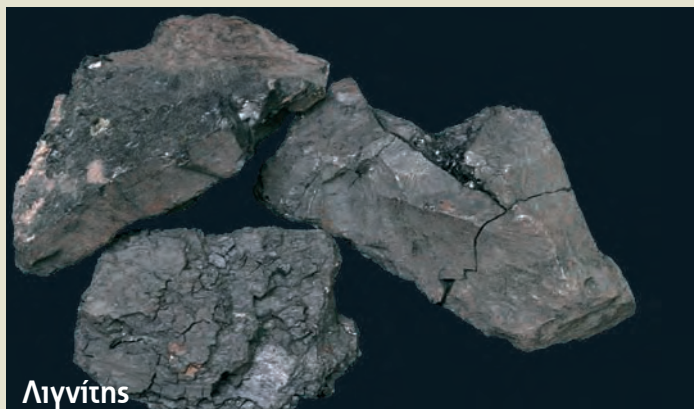
κατέχει, τα τελευταία χρόνια, μεταξύ των λιγνιτοπαραγωγών χωρών (2η θέση στην Ε.Ε. και 6η παγκόσμια).

Το 2010, η συμμετοχή του λιγνίτη στο ενεργειακό μίγμα καυσίμου για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα της χώρας, μετά την αύξηση στο 63% περίπου, που σημείωσε για το 2009, επανήλθε στο 58,8%, δηλαδή στα επίπεδα του 2008.

Μέσα στο 2010 ξεκίνησε η σταδιακή μετάβαση του ορυχείου του Νοτίου Πεδίου, που αποτελεί το μεγαλύτερο ορυχείο της ΔΕΗ, στη λειτουργία του με το νέο κόμβο ταινιοδρόμων. Η πλήρης μετάβαση του ορυχείου στο νέο κόμβο ταινιοδρόμων εκτιμάται ότι θα έχει ολοκληρωθεί μέσα στο 2017.

Μέσα στο 2010 ξεκίνησαν τα χωματουργικά έργα για τη διαμόρφωση του οικοπέδου για την κατασκευή της νέας μονάδας Πτολεμαΐδα V, για την οποία έχει δημοσιευτεί σχετική διακήρυξη.

Στα αμέσως επόμενα χρόνια, λόγω της ανάπτυξης του Νοτιοδυτικού Πεδίου, πρόκειται να υλοποιηθούν από τη ΔΕΗ Α.Ε. μια σειρά από έργα, τα οποία σχετίζονται με την αντικατάσταση έργων υποδομής που θίγονται από την ανάπτυξη του ως άνω ορυχείου. Τα έργα αυτά είναι μετάθεση τμήματος της Εθνικής Οδού Πτολεμαΐδας - Κοζάνης, μετάθεση τμήματος της σιδηροδρομικής γραμμής από τον κόμβο Μαυροδενδρίου μέχρι την Πτολεμαΐδα, μετατόπιση τμήματος της κοίτης της τεχνητής αποστραγγιστικής τάφρου Σουλίου και αντικατάσταση του αγωγού τροφοδοσίας νερού των ΑΗΣ Πτολεμαΐδας και Αμυνταίου. Για τα έργα αυτά μέσα στο 2010 εκδόθηκαν θετικές γνωμοδοτήσεις, όσον αφορά τις χαράξεις, από την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και προχωρούν οι σχετικές οριστικές μελέτες και αδειοδοτήσεις.

Λιγνίτης

Μάρμαρα

Προϊόντα των επιχειρήσεων μελών του ΣΜΕ

ΜΑΡΜΑΡΑ

Παρά την εσωτερική οικονομική κρίση και ιδιαίτερα του οικοδομικού τομέα και παρά την πολύ συντηρητική δραστηριότητα του οικοδομικού τομέα διεθνώς, το ελληνικό μάρμαρο συνεχίζει να έχει εξέχουσα θέση στις διεθνείς αγορές. Δίνοντας βάρος στις εξαγωγές κατόρθωσε να εξισορροπήσει την μικρή ζήτηση της ελληνικής αγοράς και να φτάσει σε παραγωγή περίπου 10% αυξημένη έναντι του 2009, αγγίζοντας το 1.000.000 τον. στο σύνολο των μαρμαρικών προϊόντων.

Οι συνολικές εξαγωγές του κλάδου ανήλθαν σε 385.000 τον αξίας 60.000.000 ευρώ.

Ο ΣΜΕ έχει ως μέλος του την εταιρεία Α.Ε.Β.Ε. ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ ΜΑΡΜΑΡΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ η οποία δραστηριοποιείται εντός της περιοχής της μαρμαροφόρου ζώνης του Πεντελικού όρους, στα νησιά του Αιγαίου, στη Β. Ελλάδα (Βώλακας Δράμας) και στο εξωτερικό.

Στο λατομείο της εταιρείας στο Διόνυσο Αττικής εξορύσσεται το διεθνούς φήμης μάρμαρο Διονύσου. Το λατομείο Διονύσου είναι ο μοναδικός προμηθευτής πρώτης ύλης του έργου της αναστήλωσης του Παρθενώνα, διαθέτοντας όγκους μαρμάρου υψηλής ποιότητας και ειδικών διαστάσεων για αυτό το σκοπό.

Από το έτος 1990 λειτουργούν υπόγεια λατομεία μαρμάρου. Με την υπόγεια εκμετάλλευση επιτυγχάνεται η αξιοποίηση του εθνικού πλούτου, ο οποίος σε διαφορετική περίπτωση θα έμενε ανεκμετάλλευτος. Το τελευταίο έτος και με αφορμή την οικονομική κρίση, ενισχύθηκαν οι εξαγωγές μαρμάρου Διονύσου με κύριο προορισμό την Κίνα.

ΜΙΚΤΑ ΘΕΙΟΥΧΑ

Η παραγωγή μικτών θειούχων από το μεταλλείο των Μαύρων Πετρών διατηρήθηκε το 2010 περίπου στα ίδια επίπεδα με το 2009 (236.000 υγροί τον. μεταλλεύματος για το 2010 έναντι 231.000 τον. το 2009). Από την παραπάνω παραγωγή πραγματοποιήθηκαν πωλήσεις 41.000 τον. συμπυκνώματος ψευδαργύρου και 17.000 τον. συμπυκνώματος μολύβδου. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας για το 2010 ανέρχεται σε €38 εκ., έναντι €44 εκ. του προηγούμενου χρόνου.

Πέραν του εκσυγχρονισμού του μεταλλείου των Μαύρων Πετρών, μεγάλο μέρος των εσόδων της ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ έχει επανεπενδυθεί σε έργα περιβαλλοντικής αναβάθμισης της περιοχής.

Πιστή στη βασική της αρχή, ότι η περιβαλλοντικά βέλτιστη λύση είναι και οικονομικά και τεχνικά η βέλτιστη, η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ υλοποίησε μία σειρά έργων αναβάθμισης του περιβαλλοντικού υπόβαθρου της ευρύτερης περιοχής όπου δραστηριοποιείται.

Όσον αφορά το σύστημα διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, υλοποίησε μια σειρά από παρεμβάσεις με πιο σημαντική την εγκατάσταση δύο φιλτροπρεσσών (δαπάνη: 1,9 εκ. ευρώ) για την αφύγρανση των λεπτομερών τελμάτων. Το αποτέλεσμα είναι η αισθητή μείωση του όγκου απόθεσης και η βελτίωση του ποιοτικού μέρους της, μιας και η απόθεση γίνεται πλέον σε ξηρή και όχι σε υγρή μορφή.

Για την επεξεργασία νερών μεταλλείου διπλάσθηκε η δυναμικότητα κατεργασίας των εγκαταστάσεων με την κατασκευή μιας νέας μονάδας πηλίσιν του μεταλλείου του Μάντεμ Λάκκου, η οποία ετέθη από τις αρχές του 2010 σε λειτουργία. Η νέα μονάδα, το κόστος της οποίας ανέρχεται στα 2,4 εκ. ευρώ, λειτουργεί συμπληρωματικά με την υφιστάμενη στο Στρατόνι.

Παράλληλα η εταιρεία προχώρησε και στην ουσιαστική αποκατάσταση του παλιού Μεταλλείου του Μάντεμ Λάκου που παρέλαβε. Από τις αρχές του 2006 μέχρι το τέλος του 2010 «έκλεισαν» συνολικά 140.000 κυβικά μέτρα παλιών στοών. Το κόστος αυτής της παρέμβασης ανέρχεται στα 9 εκ. ευρώ.

Το 2010, μετά τη μεγάλη πλημμύρα της 10ης Φεβρουαρίου που έπληξε κυρίως το Στρατόνι, η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ πραγματοποίησε τρεις παρεμβάσεις στα ρέματα του Γιαννάβου, του Βαθύλακα και του Κοκκινόλακα ύψους 2,5 εκ. ευρώ, με τις οποίες αντιμετωπίζονται πλέον μελλοντικά πλημμυρικά φαινόμενα και οι όξινες απορροές στη ρίζα τους.

Μαζί με το λειτουργικό κόστος της διαχείρισης των νερών μεταλλείου και του προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης, οι περιβαλλοντικές επενδύσεις που υλοποιήθηκαν μέχρι σήμερα ανέρχονται στα 38 εκ. ευρώ

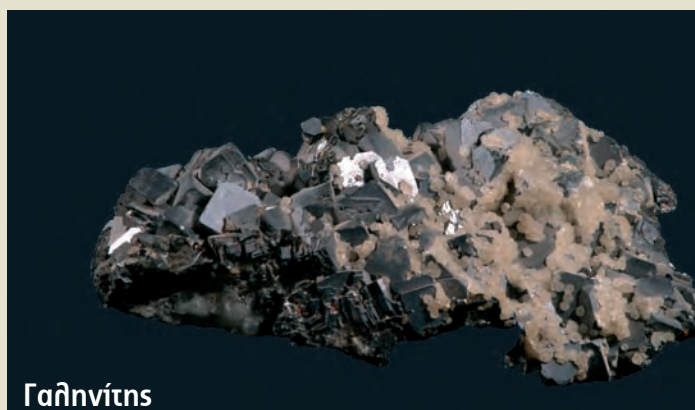
ΜΠΕΝΤΟΝΙΤΗΣ

Η συνολική παραγωγή εξορυγμένου ορυκτού στον κλάδο του μπεντονίτη ανέρχεται σε 1.250.000 τον. εμφανίζοντας ιδιαίτερη αύξηση έναντι του 2009, λόγω της αυξημένης διεθνούς ζήτησης και της σχετικής ανάκαμψης της χαλυβουργίας σε χώρες όπως η Κίνα.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την σημαντική αύξηση παραγωγής και στον ενεργοποιημένο μπεντονίτη που ανήλθε στους 1.000.000 τον. περίπου.

Η εξόρυξη πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο στα ορυχεία της νήσου Μήλου (S&B Βιομηχανικά Ορυκτά) και σε μικρότερες ποσότητες στη νήσο Κίμωλο (ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΙΜΩΛΟΥ Α.Ε.).

Η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε., ο σημαντικότερος παραγωγός ελληνικού Μπεντονίτη, δρα-

Γαλινίτης

Μπεντονίτης

στηριοποιείται εξορυκτικά και σε άλλες χώρες (ΗΠΑ, Γερμανία, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Μαρρόκο και Γεωργία), και αποτελεί επίσης σήμερα τη μεγαλύτερη παραγωγή Μπεντονίτη στην Ευρώπη, καθώς και τη μεγαλύτερη εξαγωγική εταιρεία Μπεντονίτη στον κόσμο.

Οι πωλήσεις Μπεντονίτη κατευθύνονται κυρίως στο εξωτερικό, καλύπτοντας όλη την Ευρωπαϊκή αγορά καθώς και σημαντικές αγορές της Αμερικής (ΗΠΑ, Καναδά, Βραζιλία). Άλλες αγορές Μπεντονίτη, στις οποίες η S&B έχει σημαντική παρουσία, είναι εκείνες της Ανατολικής Μεσογείου, της Ρωσίας και, φυσικά, της Ελλάδας.

Στις παραπάνω αγορές, ο Μπεντονίτης βρίσκει ευρεία χρήση στα χυτήρια, σε κατασκευαστικά έργα, στην παραγωγή σιδήρου, στις γεωτρήσεις πετρελαίου, στην παραγωγή προσροφητικών υλικών, στη βιομηχανία χάρτου και σε ειδικές εφαρμογές στη χημική βιομηχανία, τα κεραμικά και την κτηνοτροφία.

Έντονη προσπάθεια γίνεται για περαιτέρω γεωγραφική επέκταση, όχι μόνο νέων προϊόντων αλλά και νέων εφαρμογών του Μπεντονίτη, που προσελκύουν όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον στη διεθνή αγορά. Παραδείγματα τέτοιων εφαρμογών είναι στη γεωργία, στον καθαρισμό υδάτων και στη μείωση της ρύπανσης (π.χ. στα χυτήρια).

ΝΙΚΕΛΙΟ

Κατά το 2010 η Γ.Μ.Μ. Α.Ε. ΛΑΡΚΟ παρήγαγε 13.956 τόν. Νικελίου, σημαντικά αυξημένη παραγωγή έναντι του 2009 που είχε επηρεαστεί από τη διεθνή κρίση και τη χαμηλή ζήτηση των πρώτων υλών.

Η ζήτηση του μετάλλου εντός του 2010 όπως και η τιμή του εμφάνισαν σταδιακή άνοδο, λόγω της αύξησης ζήτησης προϊόντων ανοξεί-

δωτου χάλυβα, τομέα που κατ' εξοχήν απορροφά την παραγωγή του μετάλλου. Έτσι η εταιρεία, προσαρμοζόμενη στις απαιτήσεις της αγοράς αύξησε σταδιακά την παραγωγή της, θέτοντας τελικά σε πλήρη λειτουργία όλες τις παραγωγικές μονάδες του εργοστασίου και αντίστοιχα δραστηριοποιώντας τα μεταλλεία της για κάλυψη των αναγκών σε πρώτη ύλη.

Από τα μεταλλεία Αρτάκης, Αϊ Γιάννη και Καστοριάς παρήχθησαν συνολικά 1.941.691 τόν. μεταλλεύματος που στήριξαν τις αυξημένες απαιτήσεις του εργοστασίου.

Η αύξηση της παραγωγής εκτός των άλλων είχε ως σημαντικό αποτέλεσμα και τον εξορθολογισμό του κόστους.

Πέραν αυτών η εταιρεία το 2010 προχώρησε σε παραγωγή 570.000 τόν. λιγνίτη - ξυλίτη από τα Σέρβια Κοζάνης ένα μέρος της οποίας διατέθηκε στη ΔΕΗ για παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος.

ΟΛΙΒΙΝΗΣ

Ο Ολιβίνης είναι άνυδρη πυριτική ένωση Fe^{2+} και Mg^{2+} με πολλές βιομηχανικές εφαρμογές όπως στους κλάδους των πυριμάχων, των λιπαντικών/αποξεστικών, της χαλυβουργίας, της διαχείρισης οξίνων αποβλήτων κ.ά. Αποτελεί ένα από τα πλέον φιλικά υλικά προς το περιβάλλον.

Στο αντικείμενο αυτό δραστηριοποιείται η εταιρεία ΟΛΙΒΙΝΙΤΕΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Π.Ε. στη περιοχή της Σκούμτσας Γρεβενών όπου πραγματοποιεί εξόρυξη και επεξεργασία.

Η παραγωγή το 2010 έφτασε τους 30.000 τόν. πρωτογενούς υλικού από τους οποίους παράχθηκαν 25.000 τόν. κατεργασμένου υλικού.

Η εταιρεία κυκλοφόρησε νέα σειρά κατεργασμένων προϊόντων όπως των TERMO-OLIVINE (0-0,75 mm), TERMO-TAPHOLE E.R.T. 0,75 mm-

2mm) και TERMO-TAPHOLE (2mm - 6mm).

Η εταιρεία ΟΛΙΒΙΝΙΤΕΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Α.Π.Ε. τέλος το 2010 απορροφήθηκαν από την εταιρεία ΘΕΡΜΟΛΙΘ Α.Ε. Η δραστηριότητα του Ολιβινίτη θα συνεχιστεί από το νέο εταιρικό σχήμα ως ΘΕΡΜΟΛΙΘ Α.Ε.

ΠΕΡΛΙΤΗΣ

Κατά το 2010 η ελληνική παραγωγή στον αδιόγκωτο περλίτη σημείωσε αύξηση κατά 7,5% με εμφανή όμως ακόμη τα σημάδια της εσωτερικής οικονομικής κρίσης και της κρίσης στην οικοδομική δραστηριότητα σε χώρες σημαντικής κατανάλωσης όπως Ισπανία, ΗΠΑ και χώρες Ν. Ευρώπης.

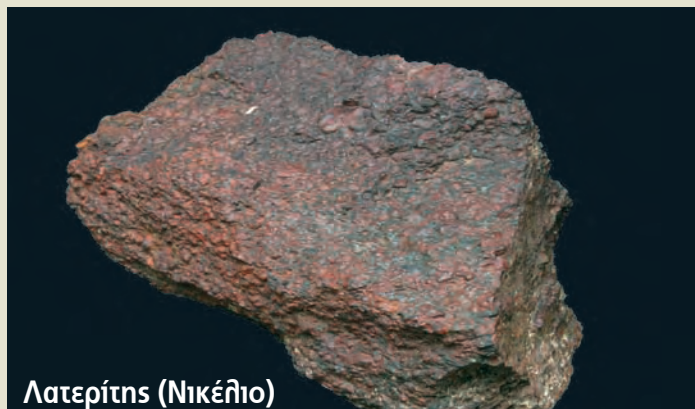
Η παραγωγή του 2010 σε πρωτογενές υλικό ανήλθε σε 760.000 τόν. ενώ η παραγωγή κατεργασμένου υλικού σε 480.000 τόν.

Στον τομέα αυτό λειτουργούν δύο εταιρείες μέλη του Συνδέσμου η S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. που αποτελεί το σημαντικότερο παραγωγό περλίτη στον ελληνικό χώρο, με κέντρο παραγωγής στη Μήλο, καθώς και το μεγαλύτερο προμηθευτή αδιόγκωτου διαβαθμισμένου περλίτη παγκοσμίως και η ΠΕΡΛΙΤΕΣ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε. που δραστηριοποιείται στη νησίδα Γυαδί.

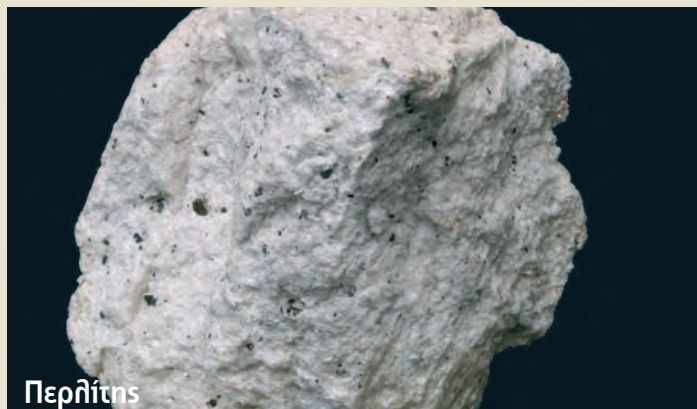
Η κατανομή των πωλήσεων ανά τομέα τελικών χρήσεων διαμορφώθηκε ως εξής: το 64% κατευθύνθηκε στις οικοδομικές εφαρμογές (δομικά υλικά και επιχρίσματα), το 26% στις γεωργικές χρήσεις και το υπόλοιπο σε άλλες εφαρμογές, όπως κρυογενικές μονώσεις, χυτήρια και ως διηθητικά μέσα.

ΠΟΖΟΛΑΝΗ

Κατακόρυφη πτώση της ζήτησης του υλικού λόγω της εντεινόμενης οικοδομικής κρίσης, προϊόν της μεγάλης εθνικής οικονομικής κρί-

Λατερίτης (Νικέλιο)

Περλίτης

Προϊόντα των επιχειρήσεων μελών του ΣΜΕ

σας. Η παραγωγή του 2010 δεν ξεπέρασε τους 540.000 τόν., χαμηλότερη των τελευταίων δέκα ετών.

Τα ενεργά ορυχεία ποζολάνης βρίσκονται στη Μήλο, την Κίμωλο και στην ευρύτερη περιοχή των Δήμων Μεναιδός και Αριδαίας του Νομού Πέλλας.

Στον κλάδο αυτό δραστηριοποιούνται οι εταιρείες ΛΑΒΑ Μ.Λ. Α.Ε., ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε., ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΙΜΩΛΟΥ και ΚΥΒΟΣ Α.Ε.

ΧΑΛΑΖΙΑΣ

Τα χαλαζιακά κοιτάσματα βρίσκονται στους Νομούς Θεσσαλονίκης, Κιλκίς και Χαλκιδικής και εκμεταλλεύονται από την εταιρεία ΜΕ.ΒΙ.ΟΡ. Α.Ε. Το 2010 παρήχθησαν και διατέθηκαν συνολικά χαλαζιακά και χαλαζιτικά προϊόντα 12.130 τόν. εκ των οποίων 1.300 τόν. στο εξωτερικό.

Στην ειδική μονάδα επεξεργασίας συνεχίζουν να αξιοποιούνται τα απορρίμματα των παλιότερων εκμεταλλεύσεων με τη μέθοδο της υδροτριβής, ενώ λειτουργεί και η μονάδα παραγωγής υπέρλεπτου χαλαζία (superfine quartz) για ειδικές χρήσεις.

ΧΟΥΝΤΙΤΗΣ

Το υλικό που διατίθεται στην αγορά είναι μίγμα χουντίτη - υδρομαγνησίτου σε ποσοστό 60% και 40% αντίστοιχα, με κύριες χρήσεις ως πληρωτικό (filler) στα πολυμερή, ως επιβραδυντικό πυρός (flame retarded), ως εκτατικό (extender) του TiO_2 στις βιομηχανίες χρωμάτων και ως υλικό επικάλυψης στη χαρτοποιία. Στην παραγωγή ορυκτού χουντίτη δραστηριοποιείται η μοναδική εταιρεία και μέλος του ΣΜΕ, ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε. θυγατρική του ομίλου Ankerpoot.

Η εταιρεία επεξεργάζεται και παράγει αργό και τελικό προϊόν το μεγαλύτερο μέρος των οποίων εξάγονται.

Η εξόρυξη πρωτογενούς υλικού ανήλθε το 2010 σε 16.350 τόν.

Η εταιρεία ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ για το έτος 2010 και παρά την δυσμενή οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα παρουσιάζει μια σταθερά ανοδική τάση στις πωλήσεις επεξεργασμένου όσο και αργού υλικού σε σχέση με το προηγούμενο έτος (αύξηση 12,7% στις πωλήσεις τελικού προϊόντος). Στις πωλήσεις αργού υλικού παρουσιάζεται μια πολύ μεγάλη αύξηση της τάξης του 102,5%. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας παρουσιάζει μια μικρή αύξηση (2,4%) μη ανάλογη της αύξησης των όγκων πωλήσεως, λόγω των πείσεων που δεχθήκαν οι τιμές των προϊόντων στις διεθνείς αγορές, απότοκο της γενικότερης ύφεσης.

Οι εκτιμήσεις για το 2011 προβλέπουν μια σταθερότητα των πωλήσεων των προϊόντων της εταιρείας στην παγκόσμια αγορά με πιθανή μικρή αύξηση που θα προέρχεται από νέους πελάτες.

Για το έτος 2010 η εταιρεία, εν μέσω δύσκολων οικονομικών συνθηκών, ολοκλήρωσε μια νέα επένδυση ύψους περίπου 250.000 ευρώ με την εγκατάσταση νέας γραμμής διαχωρισμού χουντίτη - υδρομαγνησίτη. Με την επένδυση αυτή η εταιρεία έχει σαν στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση των αποθεμάτων χουντίτη και υδρομαγνησίτη στα δύο μεταλλεία που διατηρεί στην περιοχή της Νεράιδας Κοζάνης αλλά επίσης και την ποιοτική αναβάθμιση των τελικών προϊόντων.

ΧΡΥΣΟΣ - ΣΧΕΔΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Επενδυτικό Σχέδιο της «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ» για την ανάπτυξη του μεταλλευτικού δυ-

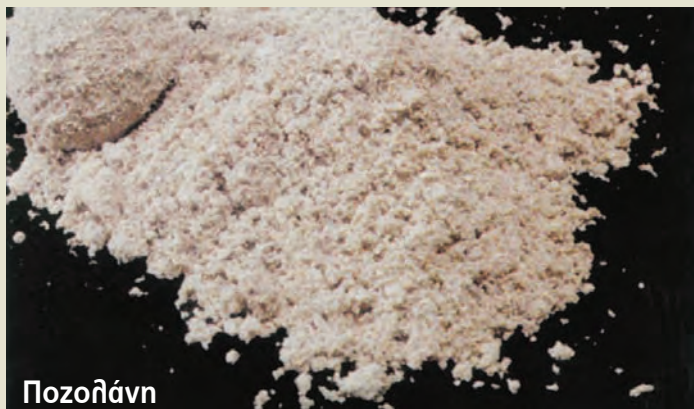
ναμικού της ΒΑ Χαλκιδικής

Η εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ. υπέβαλε τον Αύγουστο του 2010 στο Ελληνικό Δημόσιο τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για την πλήρη ανάπτυξη του συνόλου των Μεταλλείων Κασσάνδρας στην ΒΑ Χαλκιδική εντός συνολικής μεταλλευτικής παραχώρησης 264.000 στρεμμάτων.

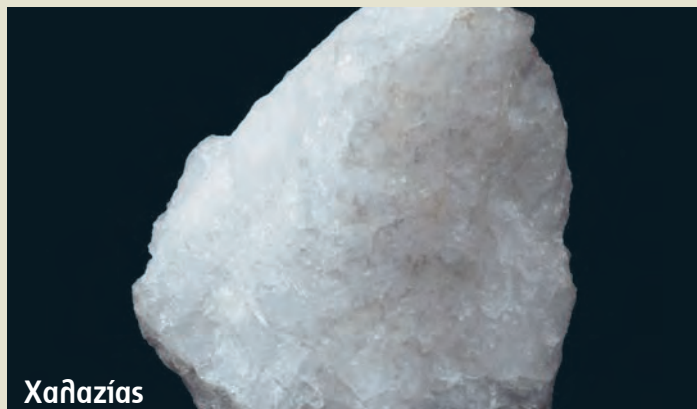
Πρόκειται για μία ενιαία και αδιαίρετη επένδυση, με επεμβάσεις ανάπτυξης υφιστάμενων και νέων μεταλλευτικών εγκαταστάσεων αλλά και επεμβάσεις εκτεταμένης αποκατάστασης των περιοχών που έχουν διαταραχθεί από τη μακρόχρονη προγενέστερη μεταλλευτική δραστηριότητα. Στόχος της επένδυσης είναι η παραγωγή συμπυκνωμάτων μολύβδου (γαληνίτη), ψευδαργύρου (σφαλερίτη), πυριτών και χαλκού/χρυσού, ταυτόχρονα με την παραγωγή μεταλλικού χρυσού, χαλκού και αργύρου, μέσα από καθετοποιημένη διαδικασία εξαγωγής των μετάλλων.

Ο γενικός σχεδιασμός της επένδυσης συνοψίζεται ως ακολούθως:

- Το μεταλλείο Σκουριών παρέχει το απαραίτητο συμπύκνωμα χαλκού / χρυσού και διαμορφώνεται αρχικά με κατάλληλα σχεδιασμένο ενοποιημένο όρυγμα - δανειοθάλαμο και χώρο απόθεσης και συνεχίζεται με υπόγειο μεταλλείο στο μεγαλύτερο τμήμα του κοιτάσματος.
- Τα υπόγεια μεταλλεία Μαύρων Πετρών και Ολυμπιάδας παρέχουν τα απαραίτητα συμπυκνώματα μολύβδου, ψευδαργύρου και χρυσόφορων πυριτών.
- Διαμορφώνεται ενιαίο κέντρο μεταλλευτικής και μεταλλουργικής διαχείρισης για τα μεταλλεία Σκουριών, Μαύρων Πετρών και Ολυμπιάδας στην περιοχή του Μαντέμ Λάκκου.
- Το απαιτούμενο εργοστάσιο εμπλουτισμού

Ποζολάνη

Χαλαζίας

και ανάκτησης του ελεύθερου χρυσού για το μεταλλείο Σκουριών χωροθετείται στην περιοχή Σκουριών, ενώ το εργοστάσιο εμπλουτισμού για τα μεταλλεύματα Μαύρων Πετρών και Ολυμπιάδας χωροθετείται στην περιοχή του Μαντέμ Λάκκου. Η μεταφορά του μεταλλεύματος Ολυμπιάδας στο εργοστάσιο εμπλουτισμού του Μαντέμ Λάκκου καθώς και η επιστροφή των τελμάτων για λιθογόμωση του μεταλλείου γίνεται μέσω υπόγειας σήραγγας μήκους 9 χλμ.

- Τα απαραίτητα συμπυκνώματα χαλκού / χρυσού και χρυσοφόρων πυριτών για την παραγωγή χρυσού, χαλκού και αργύρου τροφοδοτούνται στη μονάδα Ακαριαίας Τήξης στο νέο εργοστάσιο μεταλλουργίας που θα βρίσκεται στην περιοχή Μαντέμ Λάκκου.

- Οι μεταλλευτικές εγκαταστάσεις και οι νέες εγκαταστάσεις απόθεσης αποβλήτων θα αποκαθίστανται σταδιακά μέχρι το πέρας της επένδυσης και το οριστικό κλείσιμό τους.

Πρόκειται για μία επένδυση με διάρκεια ζωής μεγαλύτερη των 30 ετών, για δε την υλοποίησή της θα απαιτηθούν επενδύσεις της τάξης του 1 δισ. Ευρώ. Κατά τη λειτουργία του έργου θα αξιοποιηθούν 750.000 τόνοι χαλκού, 500.000 τόνοι μολύβδου, 600.000 τόνοι ψευδαργύρου, 6,5 εκ. ουγγιές χρυσού και 36 εκ. ουγγιές αργύρου.

Σήμερα, στις μεταλλευτικές εγκαταστάσεις Στρατωνίου / Στρατονίκης απασχολούνται 355 εργαζόμενοι, οι οποίοι στη συντριπτική πλειοψηφία τους προέρχονται από τα γειτονικά χωριά. Με την πλήρη ανάπτυξη του επενδυτικού σχεδίου θα απασχολούνται άμεσα 1.500 εργαζόμενοι ενώ υπολογίζεται ότι θα δημιουργηθούν και άλλες 5.000 - 6.000 θέσεις στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα της οικονομίας (εργολαβίες, υπεργολαβίες, μεταφορές, προμήθειες κ.α.).

Στην παρούσα φάση η Ελληνικός Χρυσός αναμένει την εγκριτική απόφαση επί της ΜΠΕ, η οποία αποτελεί και την τελική περιβαλλοντική αδειοδότηση του επενδυτικού σχεδίου της εταιρείας.

2. Επενδυτικό σχέδιο της «ΧΡΥΣΩΡΥΧΕΙΑ ΘΡΑΚΗΣ» στο Πέραμα Θράκης

Η εταιρεία «Χρυσωρυχεία Θράκης ΑΜΒΕ» αναπτύσσει το Έργο Χρυσού Περάματος στη Θράκη και η άμεση προτεινόμενη επένδυση για το έργο αυτό εκτιμάται στο ποσό των 150 εκατ. ευρώ. Σε βάθος δεκαετίας θα επενδυθούν επίσης στην περιοχή ακόμη 190 εκατ. ευρώ. Οι άμεσες θέσεις εργασίας ανέρχονται σε 200, και η έμμεση απασχόληση θα ανέλθει σ' επιπλέον 800 θέσεις εργασίας. Το 70% των κεφαλαίων αυτών θα επενδυθεί στην περιοχή της Θράκης, ενώ το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει εισροές από την άμεση φορολογία της εταιρείας ύψους πάνω από 200 εκατ. ευρώ. Οι εφαρμοζόμενες τεχνολογικές μέθοδοι είναι απόλυτα ασφαλείς για το περιβάλλον και για τις τοπικές κοινωνίες και υπερκαλύπτουν την ισχύουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία αναφορικά με την «Οδηγία Διαχείρισης Αποβλήτων της Εξορυκτικής Βιομηχανίας» και τις «Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές» (Best Available Techniques).

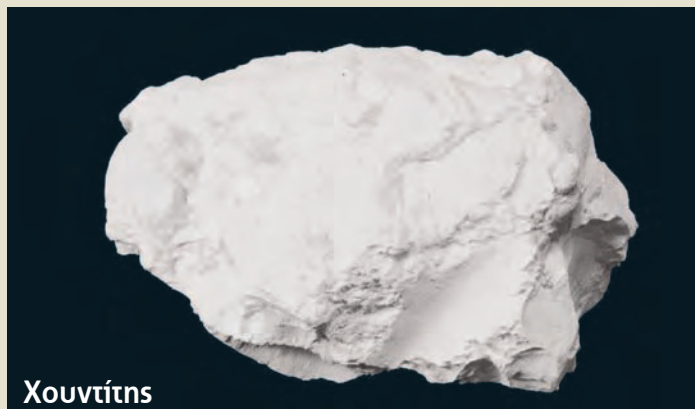
Το Σεπτέμβριο του 2009 μάλιστα ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία η Οδηγία 2006/21/ΕΚ για τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας, η οποία σαφώς καθορίζει τις προδιαγραφές χρήσης του κυανιούχου νατρίου και στην μεταλλουργία χρυσού, νομοθεσία με την οποία είναι απολύτως συμβατό το έργο της εταιρείας στο Πέραμα του Έβρου.

Το έργο σύμφωνα με μελέτες του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου αλλά και του Δημοκρίτειου Οικονομικού Πανεπιστημίου της Θράκης

κρίθηκε ως κοινωνικά επωφελές και απολύτως θετικό για την ανάπτυξη της περιοχής και την βελτίωση της ευημερίας της τοπικής κοινωνίας, σε πλήρη συμβατότητα με το περιβάλλον. Να σημειωθεί πως η τοπική κοινωνία, σε πρόσφατη έρευνα γνώμης, τάσσεται υπέρ της υλοποίησης του έργου.

Η εταιρεία ήδη από τον Οκτώβριο 2009 έχει καταθέσει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) πλήρη φάκελο της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Μελέτης του έργου και αναμένει την αξιολόγηση της μελέτης αυτής από την «Επιτροπή Αξιολόγησης Έργων Χρυσού» του ΥΠΕΚΑ. Σημειώτεον ότι η εταιρεία είναι έτοιμη να υποβάλει την τελική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) μόλις το ΥΠΕΚΑ ολοκληρώσει την αξιολόγηση της Προμελέτης προκειμένου να εκδοθεί η Περιβαλλοντική Άδεια για την υλοποίηση του έργου.

Η Μέτοχος Εταιρεία των Χρυσωρυχείων Θράκης είναι Η «Eldorado Gold Corporation» (www.eldoradogold.com) μια σημαντική διεθνής μεταλλευτική εταιρεία με εγκαταστάσεις στην Κίνα, Βραζιλία και Τουρκία. Εδρεύει στο Βανκούβερ του Καναδά, και είναι μέτοχος 100% της εταιρείας "Χρυσωρυχεία Θράκης". Μεταξύ των άλλων δραστηριοτήτων της (έρευνα και ανάπτυξη νέων κοιτασμάτων ανά τον κόσμο) λειτουργεί με εξαιρετική επιτυχία και απόλυτη ασφάλεια τέσσερα σημαντικά μεταλλεία χρυσού, τρία στην Κίνα και ένα στην Τουρκία, με ετήσια παραγωγή περίπου 600.000 ουγγιές χρυσού. Η εταιρεία έχει κατασκευάσει και λειτουργεί μεταλλεία ανά τον κόσμο, τα οποία έχουν κερδίσει πολλά βραβεία για την περιβαλλοντική τους συμβατότητα και τις υψηλές περιβαλλοντικές τους προδιαγραφές.

Χουντίτης

Χρυσός

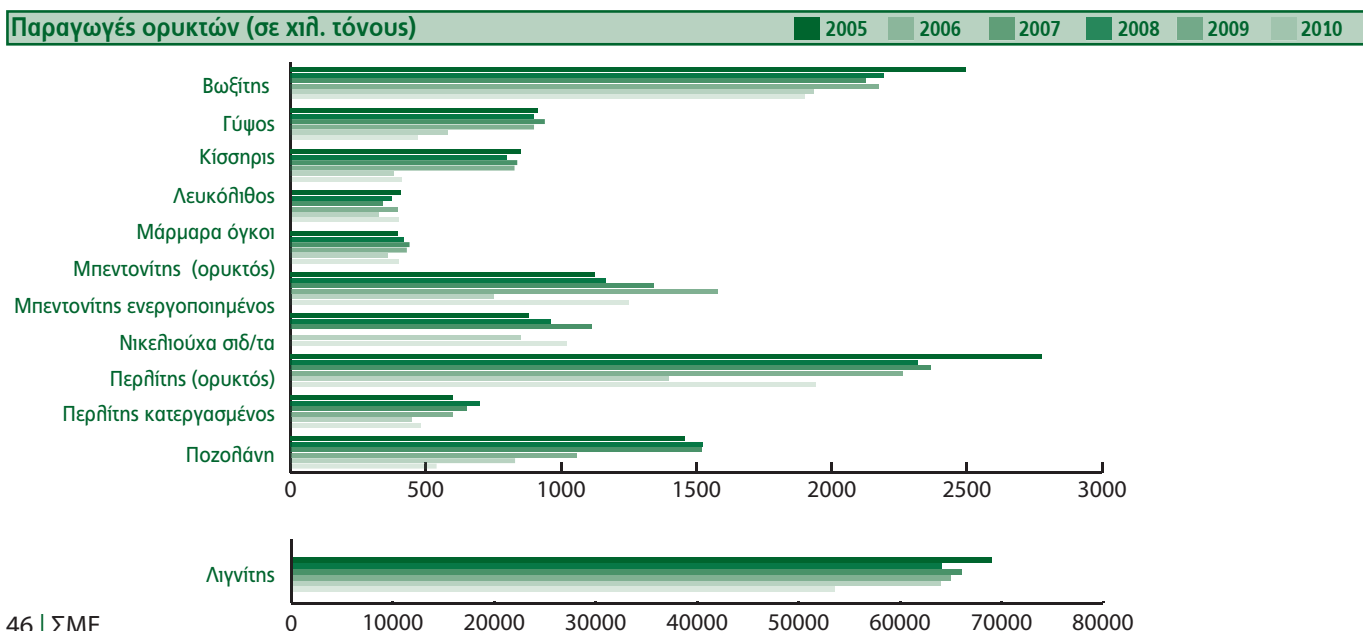
Παραγωγές Πωλήσεις Εξαγωγές

Παραγωγές

Μεταλλευμάτων, Βιομηχανικών Ορυκτών, Προϊόντων Μηχανικής Κατεργασίας - Εμπλουτισμού, Μεταλλουργικών Προϊόντων και Μαρμάρων (σε χιλ. τόνους)

ΠΡΟΪΟΝ	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1. Αλουμίνα ένυδρη	782	780	789	807,5	796	785
2. Αλουμίνιο	165	164,5	168	162,3	129	137
3. Ανθρακικό ασβέστιο	300	400	500	600	600	450
4. Ασβεστολιθικά αδρανή μελών ΣΜΕ	31.317	30.500	33.000	32.700	27.000	21.000
5. Άστριοι (Τεχνικά προϊόντα)	99	56	38	35,7	27,12	23,05
6. Ατταπουλίτης	7	7	7	25	28	30
7. Βωξίτης	2.495	2.194	2.128	2.174	1.935	1.902
8. Γύψος	915	900	940	900	580	470
9. Δίπυρος μαγνησία	67	51	42	46,7	51,8	63,9
10. Καολίνης	44	40	40	-	-	-
11. Καυστική μαγνησία	73	69	72	70,5	57,5	67
12. Κίσπηρις	852	801	838	828	381	413
13. Λευκόλιθος	410	373	340	396,5	326,3	400
14. Λιγνίτης	69.064	64.100	66.100	65.000	64.000	53.600
15. Μάρμαρα προϊόντα από εξόρυξη	1.500	1.790	1.690	1.500*	950*	1.000*
16. Μάρμαρα όγκοι	398	420	440	430	360	400
17. Μικτά θειούχα		180	214	272	231	236
18. Μικτά θειούχα συμπυκνώματα		69	144	82	60	58
19. Μπεντονίτης (ορυκτός)	1.125	1.166	1.342	1.580	750	1.250
20. Μπεντονίτης ενεργοποιημένος	880	962	1.113	1.262,8	850	1.020
21. Νικέλιο (περιεχ. σε κράμα)	19	18	18,67	16,6	8,3	13,96
22. Νικελιούχα σιδ/τα	2.776	2.320	2.367	2.262	1.398	1.942
23. Ολιβίνης		35	40	40	33,3	25
24. Περλίτης (ορυκτός)	1.075	1.049	1.100	1.000	700	760
25. Περλίτης κατεργασμένος	600	700	650	600	450	480
26. Ποζολάνη	1.459	1.525	1.520	1.059	830	540
27. Πυρίμαχες μάζες	26	30	31	35,6	31,6	36,3
28. Πυριτικό	113	110	52	52,5	38	6
29. Χαλαζίας - χαλαζιακά προϊόντα	15	14	15	16,2	14,3	12,130
30. Χουντίτης - Υδρομαγνησίτης	9	25,7	15	19,6	10	16,35

* τάξη μεγέθους

Παραγωγές Πωλήσεις Εξαγωγές

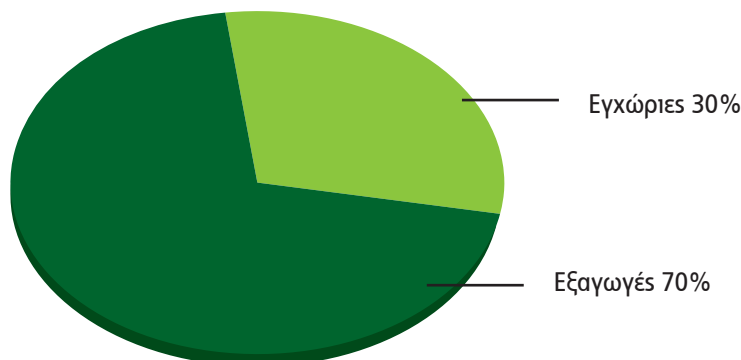
Πωλήσεις

Μεταλλευμάτων, Βιομηχανικών Ορυκτών, Προϊόντων Μηχανικής Κατεργασίας - Εμπλουτισμού, Μεταλλουργικών Προϊόντων και Μαρμάρων (σε χιλιάδες €)

ΠΡΟΪΟΝ	2005	2006	2007	2008	2009
1. Αλουμίνα	99.372	123.000	106.754	106.199	91.408
2. Αλουμίνιο	278.962	348.000	376.061	328.464	193.017
3. Ανθρακικό ασβέστιο	33.000	36.800	43.142	46.440	43.000
4. Άσπριοι εμπλουτισμένοι	1.576	1.373	1.500	1.455	1.339
5. Ατταπούλιγίτης	600	800	1.000	1.500	1.688
6. Βωξίτης	79.172	74.832	79.978	84.059	59.517
7. Γύψος	4.600	4.550	4.770	4.800	3.480
8. Δίπυρος μαγνησία	12.048	11.811	12.966	13.805	7.265
9. Καολίνης	704	640	335	-	-
10. Καυστική μαγνησία	8.933	8.759	11.104	13.084	11.583
11. Κίσπηρις	6.495	6.613	7.626	6.898	4.250
12. Λευκόηθος	1.533	1.394	1.301	1.485	892
13. Λιγνίτης (ξηρός & λιγνιτόπηλοι)	6.026	5.100	978	1.000	-
14. Μάρμαρα όγκοι	47.427	50.700	59.300	58.200	61.700
15. Μικτά θειούχα συμπυκνώματα	40.000	41.125	58.000	45.800	38.000
16. Μπεντονίτης (ορυκτός)	1.100	800	800	900	600
17. Μπεντονίτης ενεργοποιημένος	58.500	60.900	67.000	76.900	51.907
18. Νικέλιο (περιεχ. σε κράμα)	287.185	324.717	502.375	255.000	230.127
19. Ολιβίνης		1.157	1.225	1.230	1.080
20. Περλίτης (ορυκτός)	2.100	2.100	2.700	3.000	2.400
21. Περλίτης κατεργασμένος	33.010	35.500	35.200	39.400	33.250
22. Ποζολάνη	6.465	5.293	5.353	5.189	3.340
23. Πυρίμαχες μάζες	6.404	7.346	7.975	9.561	7.989
24. Πυριτικό	1.008	1.000	472	752	511
25. Χαλαζίας - χαλαζιακά προϊόντα	1.406	1.207	1.440	1.382	1.271
26. Χουντίτης - Υδρομαγνησίτης	2.198	3.181	3.058	1.761	1.626
ΣΥΝΟΛΟ	1.019.824	1.158.698	1.392.413	1.108.264	851.240

* Στοιχείο κατ' εκτίμηση

Πωλήσεις Ορυκτών (σε χιλ. €)

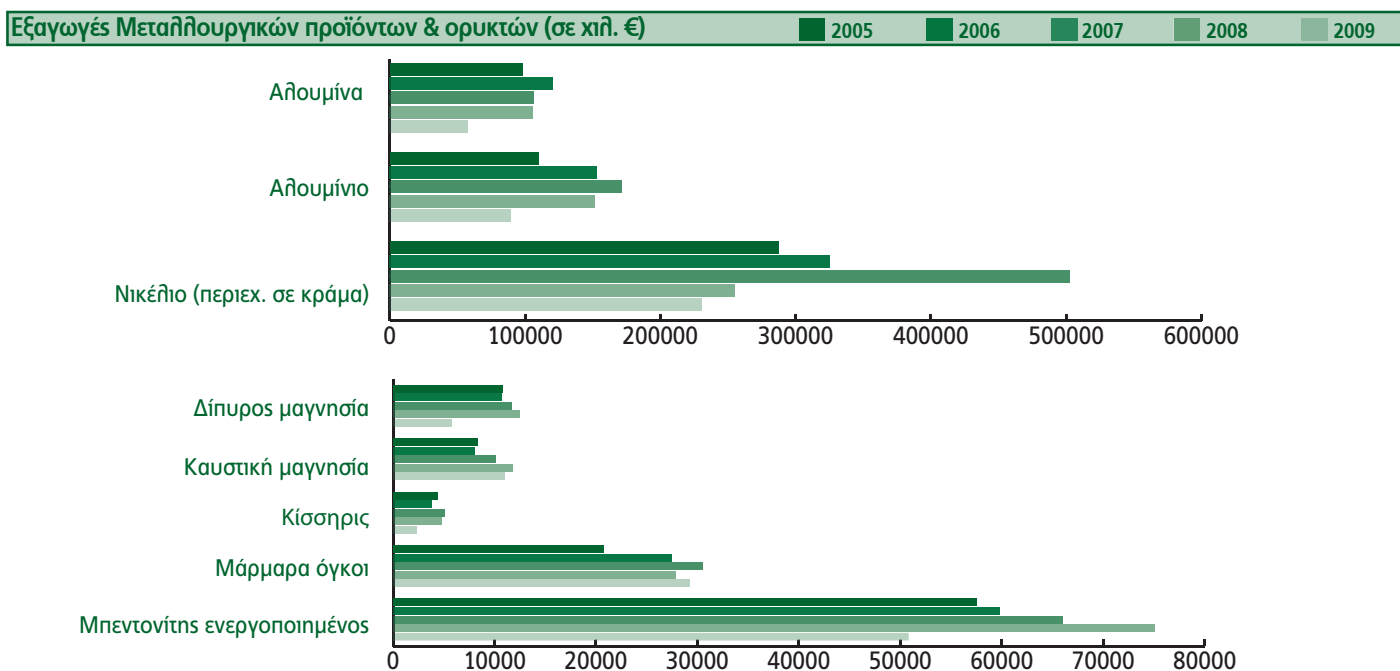
Παραγωγές Πωλήσεις Εξαγωγές

Εξαγωγές

Μεταλλευμάτων Βιομηχανικών Ορυκτών, Προϊόντων Μηχανικής Κατεργασίας - Εμπλουτισμού, Μεταλλουργικών Προϊόντων και Μαρμάρων (σε χιλιάδες €)

ΠΡΟΪΟΝ	2005	2006	2007	2008	2009
1. Αλουμίνα	97.952	120.000	106.497	105.675	57.309
2. Αλουμίνιο	109.815	153.000	171.302	151.284	89.114
3. Ανθρακικό ασβέστιο	21.000	22.400	29.742	22.400	25.800
4. Άστριοι	187	189	270	254	254
5. Ατταπουλίτης	480	640	800	1.300	1.463
6. Βωξίτης	41.887	36.872	42.595	45.400	23.649
7. Γύψος	425	660	416	400*	300*
8. Δίπυρος μαγνησία	10.818	10.674	11.696	12.465	5.762
9. Καολίνης	-	-	-	-	-
10. Καυστική μαγνησία	8.327	8.019	10.165	11.837	11.014
11. Κίσηρις	4.400	3.839	5.079	4.758	2.307
12. Λευκόλιθος	1.164	1.006	887	1002	482
13. Λιγνίτης (ξηρός & λιγνιτόπληθοι)	2.515	2.500	-	-	-
14. Μάρμαρα όγκοι	20.789	27.470	30.498	27.904	29.275
15. Μικτά θειούχα συμπυκνώματα	40.000	41.125	58.000	45.800	38.000
16. Μπεντονίτης (ορυκτός)	1.000	700	700	800	500
17. Μπεντονίτης ενεργοποιημένος	57.500	59.800	66.000	75.100	50.818
18. Νικέλιο (περιεχ. σε κράμα)	287.185	324.717	502.373	255.000	230.127
19. Ολιβίνης	-	-	-	-	54
20. Περλίτης (ορυκτός)	2.100	2.100	2.700	3.000	2.400
21. Περλίτης κατεργασμένος	27.010	29.500	29.200	34.200	30.140
22. Ποζολάνη	-	-	-	-	-
23. Πυρίμαχες μάζες	6.162	6.812	7.362	8.865	7657
24. Χαλαζίας - χαλαζιακά προϊόντα	445	262	165	155	155
25. Χουντίτης - Υδρομαγνησίτης	1.476	1.960	2.481	1.278	1620
ΣΥΝΟΛΟ	742.637	854.245	1.078.928	808.877	608.200

* Στοιχείο κατ' εκτίμηση

Επιχειρήσεις - Μέλη ΣΜΕ

ΑΓΕΤ

Σοφ. Βενιζέλου 49-51, Αθήνα 141 23
T: 210-2898111, F: 210-2817778
info@lafarge.gr
http://www.lafarge.gr
Ασβεστόλιθος

ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Αρτέμιδος 8 Μαρούσι, Αθήνα 151 25
T: 210-3693000, F: 210-3693115
contactas@alhellas.gr
http://www.alhellas.gr
Αλουμίνιο, Αλουμίνα.

ΒΙΟΜΑΓΝ Α.Ε.

Ομήρου 58 & Σκουφά, Αθήνα 106 72
T: 210-3606841, F: 210-6968690
arvas43@yahoo.gr
Λευκόλιθος

S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.

Α. Μεταξά 15, Κηφισιά, Αθήνα 145 64
T: 210-6296000, F: 210-6296080
postmaster@sandb.com
http://www.sandb.gr
Μπεντονίτης, Περίτης, Βωξίτης

ΓΕΩΕΛΛΑΣ

Πεντέλης 8Α, Αθήνα 175 64
T: 210-9490124, F: 210-9490283
nsyrjo@geohellas.com
http://www.geohellas.gr
Αταπουλίτης, Σαπονίτης

Δ.Ε.Η. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΥΧΕΙΩΝ

Δυρραχίου 89 & Κηφισού, Αθήνα 104 43
T: 210-5123999, F: 210-5125999
mbu@hellasnet.gr
http://www.dei.gr
Λιγνίτης

ΔΕΛΦΟΙ - ΔΙΣΤΟΜΟΝ Α.Μ.Ε.

Λ. Κηφισίας 16 Μαρούσι, Αθήνα 151 25
T: 210-3693320, F: 210-3693315
manthos.Konstantinidis@alhellas.gr
http://www.alhellas.gr
Βωξίτης

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ

Ερμού 25, Νέα Κηφισιά, Αθήνα 145 64
T: 210-8184350, F: 210-8184351
vlambos@aktor.gr
http://www.aktor.gr
Δομικά Υλικά

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.

Μιχαλακοπούλου 45, Αθήνα 115 28
T: 210-7240446, F: 210-7249711
grecmagn@hol.gr
http://www.grecianmagnesite.com
Λευκόλιθος, Δίπυρος και Καυστική Μαγνήσια, Πυρίμαχα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.

Ερμού 25, Νέα Κηφισιά, Αθήνα 145 64
T: 210-8184550, F: 210-8184551
pstratoudakis@aktor.gr
http://www.aktor.gr
Μικτά Θειούχα, Έρευνα Χρυσού

ΕΛΜΙΝ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οιτύλου 11, Αθήνα 115 23
T: 210-6985340, F: 210-6981509
elmin.admin@elmin.gr
http://www.elmin.gr
Βωξίτης

ΘΕΡΜΟΛΙΘ ΑΕ

Καθύβες Πολυγύρου 631 00
T: 23710-54137, F: 23710-54185
therlith@otenet.gr
Βιομηχανικά Ορυκτά

ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ Α.Ε.

Χαλκίδος 22Α, Αθήνα 111 43
T: 210-2591111, F: 210-2591574
info@titan.gr
http://www.titan-cement.com
Ποζοιάνη, Γύψος, Καοιλίνας, Δομικά Υλικά

ΛΑΒΑ Μ.Λ.Α.Ε.

Σοφ. Βενιζέλου 49-51, Αθήνα 141 23
T: 210-2898111, F: 210-2817778
chanisd@lafarge.gr
http://www.lava.gr
Κίσηρη, Ποζοιάνη, Γύψος, Πυριτικό

ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ.Α.Ε.

Λ. Κηφισίας 81-83, Αθήνα 151 24
T: 210-6170100, F: 210-6170200
info@larco.gr
http://www.larco.gr
Νικέλιο, Λιγνίτης.

LAFARGE BETON

Γ. Παπανδρέου 141, Μεταμόρφωση Αθήνα 144 52
T: 210-2885500, F: 210-2885561
NicolaouP@lafarge.gr
http://www.lafarge.gr
Δομικά Υλικά

ΛΕΥΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε.

Μητροπόλεως 77, Θεσσαλονίκη 54622
T: 2310-224133, F: 2310-232504
whiteminerals@ankerpoort.com
http://www.ankerpoort.com
Χουντίτης, Υδρομαγνησίτης.

ΜΑΡΜΑΡΑ ΔΙΟΝΥΣΟΥ-ΠΕΝΤΕΛΗΣ Α.Ε.Β.Ε.

Κηφισίας 364 & Δελφών 1, Αθήνα 152 33
T: 210-6211400, F: 210-6211408
info@dionyssomarmble.gr
http://www.dionyssomarmble.gr
Μάρμαρα

ΜΕΒΙΟΡ Α.Ε.

Μητροπόλεως 77, Θεσσαλονίκη 546 22
T: 2310-224133, F: 2310-232504
info@ankerpoort.com
http://www.ankerpoort.com
Άστριοι, Χαλαζιάς

ΜΠΕΝΤΟΜΑΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΙΜΩΛΟΥ

Αγίου Σπυρίδωνος 23, Πειραιάς 185 35
T: 210-4134152, F: 210-4112177
bke@shipmine.gr
http://www.bentomine.gr
Μπεντονίτης, Ποζοιάνη

Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ

Χαλκίδος 22Α, Αθήνα 111 43
T: 210-2591111, F: 210-2591479
main@titan.gr
http://www.titan-cement.com
Δομικά Υλικά

Β. ΤΣΟΚΑΝΗ Α.Ε.

Γ. Σούτσου 7, Αιγάλεω 122 43
T: 210-5914503, F: 210-5985021
info@tsokanisgroup.gr
http://www.tsokanisgroup.com
Αδρανή

ΧΑΛΥΨ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΑΕ

Κεραμιδέζα Μάνδρα Αττική 196 00
T: 210-5556221, F: 210-5556224
quarry@halyps.gr
http://www.halyps.com
Δομικά Υλικά

ΧΡΥΣΩΡΥΧΕΙΑ ΘΡΑΚΗΣ

Ομήρου 27, Αθήνα 106 72
T: 210-3633930, F: 210-3633383
gm@tgm.gr
http://www.tgm.gr
Έρευνα Χρυσού

Διοικητικό Συμβούλιο

Συνδέσμου Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων Μάιος 2009 - Μάιος 2010

Σωκράτης Μπαλτζής Γενικός Διευθυντής Τομέα Ελλάδας, ΑΕ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ	Πρόεδρος
Θωμάς Ανδρουλάκης Γενικός Διευθυντής, Δ/ση Βωξίτη & Otavi Minerals, S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.	Αντιπρόεδρος
Ματθαίος Κωνσταντινίδης Διευθύνων Σύμβουλος, ΔΕΛΦΟΙ ΔΙΣΤΟΜΟΝ Α.Μ.Ε	Γενικός Γραμματέας
Παντελής Βετούλιας Δ/ση Μάρκετινγκ και πωλήσεων, ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε.	Ταμίας
Ελευθέριος Φαίδρος Διευθύνων Σύμβουλος, ΛΑΒΑ Μ.Λ.Α.Ε.	Αναπλ. Ταμίας
Γεράσιμος Αποστολόπουλος Διοικητικός Διευθυντής, ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ. Α.Ε.	Μέλος
Νικόλαος Δημαρέλης Γενικός Διευθυντής, ΜΕΒΙΟΡ Α.Ε.	Μέλος
Θεόφιλος Ζαμπετάκης Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου, ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Μ.Β.Ν.Ε.Ε	Μέλος
Βασίλειος Λάμπρος Διευθύνων Σύμβουλος, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	Μέλος
Παναγιώτης Νικολακάκος Γενικός Διευθυντής Ορυχείων, ΔΕΗ	Μέλος
Κωνσταντίνος Σάητας Εντεταλμένος Σύμβουλος, ΙΝΤΕΡΜΠΕΤΟΝ ΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ	Μέλος
Μιχάλης Στεφανάκης Διευθυντής Περιβάλλοντος - Υγιεινής & Ασφάλειας, S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε.	Μέλος
Πλούταρχος Τάτσος Διευθυντής Αλουμίνιας, ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	Μέλος

www.sme.gr

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Βασ. Γεωργίου Β' 10 & Ρηγίλλης, 106 74 Αθήνα
10th Vassileos Georgiou B' & Rigillis Str., 106 74 Athens, Greece

T: (+30) 210 7215900-902 • F: (+30) 210 7215950
e-mail: info@sme.gr